

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEK

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10,650 in 10,349 za inzerate: Sarajevo št. 7563. Zagreb št. 39,011. Praga-Dunaj 24,797 Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Skrb za slovenstvo

Z vseh vetrov in kotov Slovenije so te dni prileteli najrazličnejši duhovi, da z združenimi močmi naskočijo režim, v katerem sodeluje dr. Korošec s svojo stranko, da bi se jugoslovanska država po tolikih letih brez-potja, zmede in stiske okreplila v notranji slogi in prizadevanju vseh za njen napredek. Privrženci internacionalnega marksizma so se izprevrgli v najdoslednejše slovenske nacionaliste ter se ne pomišljajo iti roko v roki z najhujšimi konservativci, ki bi radi zbudili k življenju čase in razmere, ki jih več ni, samo zato, da bi zrušili stranko, v kateri se politično udejstvuje slovensko ljudstvo. Tretji v tem zboru, JNS, pa pomaga pri tem, hvala Bogu, čisto brezplodnem delu, zbirajoč marljivo vsak še tako brezpomemben pojav, da bi dokazala, kako da dr. Korošec izdaja slovenstvo.

Spričo tega je treba temu ali onemu pozabljenemu slovenskemu človeku osvežiti spomin na čase, ko je JNS za najbolj brutalno silo divjala proti slovenstvu, da bi ga izbrisala za vse večne čase. Kdo je takrat kljub vsemu terorju jugoslovanske nacionalne diktature povzdignil svoj glas ter vtil poguma tistim, ki so bili že čisto na tem, da omahnejo in v brezmočnem obupu puste brez odpora položiti na žrtvenik slovenski jezik, slovensko kulturo in nje prirodne korenine ter proizvode, vso našo preteklost in bodočnost? Mar so bili to tisti veliki revolucionarji, ki se danes proglašajo za nosilce slovenske narodne in kulturne ideje? Ali pa je mogoče takrat vstal za pravice naše lastne narodne bitnosti oni kulturni delavec jugoslovanskega nacionalističnega tabora, ki je napisal himno slovenski besedi, ko je bila najhujša nevarnost že davno mimo? Ne, bila je to ona politična in kulturna skupina, ki je ostala takrat zvesta dr. Korošcu, svojemu narodnem bitju in izročilu, in mu zvesto sledi kot svojemu voditelju tudi danes. Mi smo bili, ki smo v času, ko je takrat vsemogočni unitaristični režim položil sekuro na naše narodno telo, zaklical v slovenski svet, ko je velik del tako zvane inteligence klonil v smrtonosnem malodušju, da se je treba z vsemi silami slovenskega duha postaviti v bran proti ogromnemu pritisku in nasilju, da bi se naše ljudstvo raznarodilo. Šele potem so, ojuščeni po našem zgledu, začeli peti pesem lepote slovenskega jezika tisti, ki danes hočejo dičiti svoje čelo z lovorjevim vencem za čast in vrednost slovenstva, ki ga je prva dosledno in vedno branila stranka dr. Korošca.

Ni prav ne lepo ponašati se z borbo za prirodne osnove svojega naroda in njega duhovno bogastvo ter za pravico, da se na tem temelju razvija naprej, in smo se tega vedno ogibali, ker delati za svoje naravne osobine in vrednote, je sveta dolžnost. Pač pa je treba tistim, ki bi radi veljali za junake, ki so nosili na ramah težo te borbe, dočim so se v resnici iz sna svojega narodnega malodušja pod strahovlado Zivkovića in Kramerja zbudili šele po našem pozivu, poklicati v spomin dejstva, kakršna so bila, ker ti gospodje politični in kulturni delavci ta dejstva danes v krivi luči predstavljajo, da bi borbo današnjih dni, ko jim gre za njihov levičarski program in nazor, široki javnosti predstavili kot borbo za slovenstvo ali proti njemu. To pa je navadno volivno sleparjenje — to je treba tem gospodm na glas povedati, kakor jim je treba povedati tudi to, da to sleparjenje javnosti uganjajo, dobro vedo, da govorijo neresnico vedoma in namenoma. Zakaj dejansko njih samih ni skrb za slovenstvo, ker jim je dobro znano, da je slovenstvo najbolj varno pred vsakim posegom nanj v dr. Koroševih rokah, pač pa jim je slovenstvo danes le orodje, da bi dosegli čisto druge namene — bodisi da hlepe po oblasti zato, da bi prevrnili obstoječi politični in družabni ustroj in miselnost naroda, ali pa da zadostijo svojemu osebnemu častihlepu.

In če hočemo govoriti o današnjem režimu, je treba pibiti, da nobena vlada ni toliko storila tako za materialni blagor kakor za duhovno bit in rast slovenskega naroda kakor vlada dr. Stojadinovića in dr. Korošca. Toga ne more ovreči noben še tako skrajni levičar ne desničar ali liberalce, ker proti številkam in dejstvom ni protiarumenta. Včeraj smo predložili številke, iz katerih je razvidno, da smo od Stojadinovića-Koroščevega režima za slovensko univerzo dobili malo manj ko 24 milijonov dinarjev, to je samo v treh letih več, kolikor je dobila prej vsega skupaj od svoje ustanovitve. Če prištetemo k temu velike izdatke sedanje vlade za naše ljudsko in srednjo ter za strokovno šolstvo, zraste vsota, ki jo je izdal ta režim za kulturne potrebe in zahteve slovenskega naroda, na 100 milijonov in več, da ne omenjamo ogromnega pomena, ki ga ima za bodočnost slovenskega naroda, njega samobitnost in kulturni razvoj Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani, ki je izključna zasluga našega narodnega voditelja dr. Korošca. Ali pa lepe in dovršene slovenske učne knjige, ki smo jih dobili za vlade dr. Stojadinovića in Korošca, dočim so »svobodomiselnici« režimi po načrtu delali na to, da slovensko učno knjigo z vso slovensko pravico in omiko vred temeljito likvidirajo.

Kaj poreko na to tisti naši opozicionalci, ki se jim je zdelo v obrambo in korist slo-

Kandidatna lista JRZ vložena Na državni listi JRZ je 746 kandidatov

Belgrad, 23. novembra. m. Posebni volivni odbor, ki ga je za državno kandidatno listo imenovala JRZ, je pod vodstvom ministra dr. Kreka včeraj sestavil kandidatno listo JRZ ter jo je nato še minister dr. Krek predložil v pregled nosilcu liste JRZ predsedniku vlade dr. Stojadinoviću. Dr. Stojadinovič je listo enoči pregledal.

Davi ob pol 9 je bila predložena v potrdilo kasacijskemu sodišču v Belgradu. Liste za vse volivne okraje so pripeljali na kasacijsko sodišče v petih avtomobilih. Liste so predlagatelji izročili tajniku kasacije Jovanu Smiljanoviću. Predlagatelji so gg.: Dušan Trifković, senator in tajnik glavnega odbora JRZ, Dušan Tomić, vseučiliški profesor v Belgradu, Dragoljub Zekavica, gimnazijski ravnatelj v pokuju, Zivojin Janković, trgovec, Dušan Popović, izvoznik, Tadija Perišić, trgovec, dr. Dragomir Stojanović, vseučiliški prof. v Belgradu. Potrdilo o izročitvi kandidatnih list je prevzel senator Dušan Trifković, kateremu bo kasacija vrnila en izvod kandidatne liste pa njeni odobritvi. Državno kandidatno listo je predsednik kasacij-

skega sodišča Rusomir Janković odstopil takoj v pregled prvemu oddelku, v katerem je sam on predsednik. Člani tega oddelka so kasacijski sodniki: Svetimir Vukajlovič, Lazar Radovanović, Alesander Andrejković, Miodrag Sarič, tajnik je Jovan Smiljanović. Predstavnik državne kandidatne liste JRZ za volivni odbor sta Momčilo Janković, odvetnik v Belgradu, Zekavica Dragoljub, gimnazijski ravnatelj v pokuju iz Belgrada. Namestnika sta Zivojin Janković in Boža Josipović, trgovec iz Belgrada.

Prvi oddelek kasacijskega sodišča je pričel takoj pregledovati kandidatno listo JRZ. Ker je bila lista lepo sestavljena ter ves volivni material lepo urejen, je šlo delo hitro izpod rok ter je kasacijsko sodišče listo pozno zvečer pregledalo in ugotovilo, da je lista pravilno sestavljena ter jo je zaradi tega tudi potrdilo pod št. 347. Odlok o potrditvi liste JRZ bo kasacijsko sodišče v teku jutrišnjega dopoldneva izročilo senatorju gosp. Trifkoviću in mu vrnilo en potrjen izvod kandidatne liste.

Na 729 kandidatnih listah državne kandidatne liste JRZ kandidira 746 kandidatov, ki so na posamezne banovine razdeljeni takole:

dravska banovina	34 kandidatov
savska	119
vrhaska	59
primorska	43
drinska	87
zetska	70
donavska	135
moravska	84
varvarska	110
Na področju Belgrad-Pančevo-Zemun	5

Skupaj 746 kandidatov

Knez-namestnik v Londonu

London, 23. nov. AA. (Reuter) Smrt norveške kraljice Maud je povzročila nekaj sprememb v načrtu bivanja Nj. kr. Vis. kneza-namestnika Pavla in kneginje Olge v Londonu. Tako včeraj pri Nj. kr. Vis. knezu-namestniku Pavlu ni bilo kakih posebnih sprejemov ali obiskov.

Obisk Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla in kneginje Olge v Londonu bo trajal približno 10 dni. Reuter je izvedel, da Nj. kr. Vis. kneginja Olga želi počakati zaključek šolskega trimesečja, da bi se v Jugoslavijo vrnila s svojima sinovoma, ki bosta božično praznike prežvela na svojem domu.

Tekom včerajšnjega dne sta Nj. kr. Vis. knez-namestnik Pavle in kneginja Olga obiskala kraljico-mater Mary.

Karol pri Hitlerju

Berlin, 23. nov. AA. Reuter poroča, da bosta kralj Karel in prestolonaslednik Mihael v četrtek obiskala kanclerja Hitlerja v Berchtesgadenu.

Nenapadalna izjava med Francijo in Nemčijo Ribbentrop pride sam v Pariz k podpisu

Pariz, 23. nov. c. Na današnji seji francoske vlade je bil sprejet sklep, da se čimprej podpiše skupna francosko-nemška izjava, ki bo slična, kakor je bila podpisana po Münchenskem sestanku med Hitlerjem in Chamberlainom.

Današnja seja vlade je obravnavala samo mednarodni položaj. Glavno besedo je imel zunanji minister Georges Bonnet, ki je na sejo pripeljal tudi vodilne uradnike svoje ministrstva, ki so ostalim ministrom razložili podrobnosti zadnjih pogajanj med Francijo in Nemčijo.

V Parizu pričakujejo, da bo skupna izjava lahko najbrž vsak hip objavljena. V izjavi bosta Nemčija in Francija izjavili, da se odrekata vojni kot političnemu sredstvu, da nimata nikakih teritorialnih zahtev in da bosta vsa sporna vprašanja urejali na miren način.

Pogajanja za to izjavo so se vodila zelo skrivnostno in je besedilo izjave prinesel v Pariz že bivši francoski veleposlanik v Berlinu A. F. Poncet. Zato ga je Hitler tudi odlikoval z najvišjim nemškim priznanjem. Prav tako je bilo že tedaj v Parizu dogovorjeno, da bo prišel von Ribbentrop osebno podpisat to izjavo v Pariz, in njegov obisk v Parizu pričakujejo prve dni meseca decembra.

Nemško mnenje

Berlin, 23. nov. c. Reuterjev dopisnik je dopoldne odšel v nemško zunanje ministrstvo in tamkaj povprašal, če je res, da misli von Ribbentrop kmalu oditi v Pariz podpisat skupno nemško-francosko izjavo.

Tam so mu odgovorili, da je Hitler zmeraj zagovarjal politiko, ki se sedaj začenja med Nemčijo in Francijo. Hitler je večkrat ponovil, da nima Nemčija proti Franciji nobenih teritorialnih zahtev in zato je samo pozdravila izjavo, ki bo potrdila, da Nemčija ne želi več sploh nikakih teritorialnih sprememb. S skupno izjavo si bosta Nemčija in Francija medsebojno zajamčili mej, pozdraviti pa je to izjavo, ker izključuje vojno kot sredstvo mednarodne politike. Franciji in Nemčiji posledje ne bo več treba misliti na vojno.

Tudi med Nemčijo in CSR

Berlin, 23. novembra. c. Slična izjava, ki bo kmalu objavljena med Francijo in Nemčijo, bo jutri podpisana med Českoslovaško in Nemčijo. Obe vladi izjavljata, da so sedaj med njima urejena vsa vprašanja in da ni posledje več nikakih ovir za mirno in tesno sodelovanje. Zadeve med Nemčijo in CSR bo urejala posledje skupna mešana komisija 4 članov, in sicer dveh članov nemškega in dveh članov českoslovaškega zunanjega ministrstva. Če bi pa ta mešana odbor kakih takih zadev ne mogel urediti, tedaj bodo vsa vprašanja dostavili obema vladama v presojo.

Chamberlain in Halifax v Parizu

Pariz, 23. nov. b. Ministrski predsednik Chamberlain in zunanji minister lord Halifax sta odpotovala danes ob 11.10 v Pariz, kjer se bosta sestala s francoskimi ministri. Iz vladnih krogov prihajajo vesti, da se bodo francoski in angleški dr-

venstva potrebno, da gredo zoper dr. Korošca in njegovo stranko v boj skupaj z dr. Kramerjem in njegovo JNS, ki je še leta 1937 v senatu iz ust svojega glavnega govornika grmela zoper našo Akademijo, češ da to vede v državo razdirajoči trilizem? Kako bodo neki branili in krepili slovenstvo v parlamentu ti pristaši slovenske misli, če bi — kar se hvala Bogu ne bo zgodilo nikoli — zmagala stoterobarna opozicija, ki ji danes pripadajo? Mar se nadejajo izpolnitve slovenskih želja in potreb od tistega nacionalizma, ki mu je mar samo hrvatstva? Ali pa od srbske opozicije, ki so ji Hrvatje le sredstvo, da bi do-

žavniki pogovarjali o vseh perečih vprašanjih, ni pa pričakovati, da bi pariški sestanek nudil kakšno posebno senzacijo. Posamezna vprašanja se bodo le splošno proučila. Med drugim bodo ministri proučili vprašanje priznanja vlade generala Franca.

Pariz, 23. novembra. o. V okrožju Nimes stavka sedaj že 26.000 rudarjev, ki hočejo na ta način protestirati proti zadnjim vladnim odredbam.

Imredy je odstopil

Nova madžarska spletkarjenja, da bi se polastili Karpatske Ukrajine

Budimpešta, 23. novembra. c. Po nezaupnici v parlamentu je Imredy odšel k regentu Horthyju in ob času, ko to poročamo, še ni zapustil dvorca. Računajo, da se je kriza vlade začela.

Budimpešta, 23. novembra. AA. MTI. Na včerajšnji seji vladne stranke je predsednik vlade Imredy izjavil, da vlada želi, da bi se českoslovaško vprašanje uredilo v skladu z načeli monokovskega sporazuma, to je, da imajo vsi českoslovaški narodi pravico samoodločitve, torej tudi Karpatski Rusi. Madžarska vlada se trudi, da bi Karpatskim Rusom pomagala, da si ustvarijo zadovoljivo obliko življenja in sreče, vendar pa madžarska vlada s tem ne misli zavzeti stališča, ki naj bi postavilo v nevarnost trajnosti uspehov njene politike.

Po razkolu, do katerega je prišlo v ponedeljek zvečer v vladni stranki, se je položaj vlade Imredyja zelo poslabšal. Predsednik vlade je izjavil, da bo vztrajal pri svoji nalogi in se naslonil na del stranke, ki je ostal zvest nje-govi politiki. V budimpeštanskih političnih krogih mislijo, da bo Imredyjeva vlada, ki se bo danes predstavila parlamentu, sklenila, da v primeru potrebe odloži zasedanje parlamenta za tri mesece.

Budimpešta, 23. novembra. AA. Reuter: V teku današnje seje je Imredy ponovil snočno izjavo o Ukrajincih in dokazoval, da madžarska nima namena neposredno posegati v to stvar, da bi dobila Karpatsko Ukrajino.

Besede Imredyjeva, katere v tukajšnjih diplomatskih krogih pripisujejo nemške mu pritisku, se glase: »Pri polnem poznanju zunanje-političnega položaja moram izjaviti, da mi ne moremo slediti nepremišljenim dejanjem, ki ne dajejo upanja na trajen uspeh. Vsakdo vse, kaj to pomeni, a jaz mislim, da moram dati jasno izjavo, da bi javno mnenje ne bilo v zmoti.«

Ministrski predsednik je takoj v začetku seje postavil vprašanje zaupanja in zahteval od parlamenta, da smejo glasovati tudi madžarski poslanci, ki so do zedinjenja nekaterih delov Slovaške pripadali českoslovaškemu parlamentu. Bivši minister Marhal je predlagal dnevni red, s katerim se vladi izraza nezaupanje. Tudi on je zahteval, naj madžarski poslanci iz novih krajev glasujejo. Pri glasovanju pa je madžarska vlada ostala v manjšini. Po ustavnih predpisih bo morala Imredyjeva vlada odstopiti.

segla oblast? In mar ne vidijo, da JNS vodi vso to zmešano družbo le zato — in dejansko jo vodi ona — da to zmedo pritira do vrhunca in da v državljanski vojni, ki bi bila neizogibna posledica, če bi si morala deliti oblast taka raznobarna »koalicija« najhujših medsebojnih idejnih nasprotnikov, sama sebe spravi na krmilo in skuša zopet z diktaturo nasilja uresničiti svoj jugoslovanski integralizem?

Kdor to premisli in razmisli, se mora čuditi tej neprimadni in protiprirodni zvezi ljudi, ki se delajo, kakor da jim je mar le slovenstva, z njega najnačelnnejšimi nasprotniki,

Poljske vesti:

Nemčija je Madžarom pustila — Zasedba Ukrajine pred durmi

Budimpešta, 23. nov. dl. »Transcontinental Press« poroča: Vlada hoče čimprej rešiti tako zvano ukrajinsko vprašanje. Po dunajski razsodbi je madžarska javnost živela pod vtisom, da Nemčija noče, da bi se Madžarska polastila Karpatske Ukrajine. V tem pogledu pa je zadnje dni nastopil prevrat, ker je Berlin dal na dovolj jasan način razumeti, da sicer Nemčija podjarmljenje Karpatske Ukrajine izrecno ne odobrava, niti je načelno ne zameta, da pa bi dovršeno dejstvo vzela na znanje.

V dobro poučenih političnih krogih so mnenja, da je Nemčija zadnje dni zaradi tega sprejela svoje stališče, ker se je zunanje-politični položaj rajha v zadnjih dneh precej poslabšal in nemška diplomacija nima interesa, da si v teh razmerah Madžarsko popolnoma odbije in jo do-cela požene v Mussolinijev tabor. Znano je namreč, da se Italija ves čas izrazito zavzema za to, da si Madžarska prisvoji karpatsko Rusijo in da dobi skupne meje z Poljsko.

V Budimpešti so prepričani, da se bodo njihovi načrti glede podjarmljenja karpatske Rusije že prav v bližnji bodočnosti uresničili.

Madžarska in Poljska bosta potemtakem, tako z gotovostjo računajo v Budimpešti, že morda v nekaj tednih prišli do skupnih meja na ta način, da bo Madžarska zasedla vse ukrajinsko ozemlje pod Karpati. Svoje zaupanje zidajo madžarski vladni krogi na prepričanje, da ne bi nikdo nič ugovarjal, kakor hitro bo Madžarska Evropo postavila pred gotovo dejstvo. Zoperstavljeni bi se uspešno mogla le nemška diplomacija. Toda, kakor izhaja iz gornjega poročila, je ta odvida sedaj od-padla in s tem dejansko ni več nobene ovire za dosego skupne poljsko-madžarske meje.

Ukrajinci skušajo braniti svojo svobodo

Praga, 23. novembra. AA. ČTK. Minister Karpatske Rusije Bevy je odločno zanikal vesti tuje propagande o nekih uporih v Karpatski Rusiji. Izjavil je, da ni nikdo poslal tja nikakih vojaških ojačenj, ampak strážijo mejo običajni vojaški oddelki, ki skušajo preprečiti delo teroristov, ki prihajajo od zunaj. Teroristi poskušajo rušiti mostove, železniške proge in telefonske zveze. Med teroristi ni niti en pripadnik Karpatske Rusije.

Zagrebska vremenska napoved: jasna in hladneje.

Zemunska vremenska napoved: V vsej državi se bo popolnoma zvedrilo, samo v južnih krajih bo še oblačno in deževno. V planinskih krajih utegne pasti sneg. Toplota se bo znižala.

Nemški hodnik čez Češkoslovaško

Nemška last — Pod nemškim nadzorstvom — Prehod brez potnih listov

Praga, 23. novembra. dl. V včerajšnjem poročilu v našem listu o tej stvari dodajamo še naslednje: Avtomobilska cesta iz Vratislave na Dunaj bo tekla skozi Brno, in sicer po češkem ozemlju približno 65 km. Cesto bo gradila nemška družba, ki ima v rokah po Nemčiji avtobusni promet. Ta družba bo zgradila tudi vse potrebne priključke čeških cest na to nemško državno cesto. Tako bo na svoje stroške zgradila vse podvoze in nadvoze, ki prihajajo v poštev. Češkoslovaška vlada bo dala na razpolago potrebno zemljo. Toda cesta bo last nemške države. Prav tako bo nadzorstvo nad prometom v rokah nemške prometne policije. Seveda bodo tudi češka avtomobilska vozila lahko to cesto uporabljala brez kakšne kontrole potnih listov — dokler se bodo gibala na češkoslovaškem ozemlju. Tudi nemška vozila jo bodo lahko uporabljala brez potnih listov, dokler ostanejo na tej cesti. Na gotovih mestih pa bodo zgrajene carinske nadzorne postaje, kjer bodo nemška vozila lahko krenila iz nemške državne ceste na češko ozemlje. Cesto bo gradilo češko delavstvo pod nadzorstvom češkoslovaških in nemških inženirjev. Za prihodnje dni bodo začeli s predelavo. Vrhovno nadzorstvo nad deli bo imel nemški glavni nadzornik nad cestami inž. Todt (tisti, ki je zgradil nemško obrambno črto na zapadu) od češke strani pa češkoslovaški minister za delo general Husarek. Pri gradnji bo zaposlenih 35 do 50.000 delavcev. Cesta bo zgrajena do konca leta 1940.

Kanal med Odro in Donavo

Istočasno je bil podpisan sporazum o zgradnji kanala med Odro in Donavo. Obe prizadeti državi bosta zgradili potrebna dela na svojem ozemlju. Kanal pa bo upravljala mešana češko-nemška družba. Kanal bo tekkel po poglobljeni strugi reke Odra in dalje do izliva Taje v Moravo ter nato po Moravi do Donave. Zaenkrat se ni ugotovljeno, ali bo porabljena struga Morave, ali pa bo kanal tekkel po levem ali desnem bregu te reke. Ob tej priliki se razmišlja tudi o načrtu, kako bi na ta kanal bilo priključeno Polabje, in sicer s kanalom, ki bi šel od Pardubic na Prerov.

Volitve predsednika republike

Praga, 23. novembra. AA. DNB: Uradno potrjujejo, da je edini kandidat za predsednika češkoslovaške republike dr. Hacha, predsednik najvišjega sodišča. Iz dobro obveščenih krogov se je zvedelo, da bodo volitve predsednika republike v ponedeljek 28. novembra.

Prihodnji predsednik vlade

Praga, 23. novembra. AA. DNB: Dobro počeni krogi izjavljajo, da bodo volitve novega predsednika republike najbrž v ponedeljek ali v torek prihodnji teden in to v parlamentu. Pri volitvah bo sodelovalo 344 parlamentarcev, in sicer 170 članov stranke narodnega edinstva, 51 Slovačkov, 61 članov socialno demokratične stranke z nemškimi socialisti, 13 Madžarov in nemških narodnih socialistov, 39 komunistov in 10 poslancev, ki ne pripadajo nobenemu parlamentarnemu klubu.

Slovaška mladinska vzgoja

Bratislava, 23. novembra. dl. Vodja Hlinkove stranke poslanec Karel Sidor je dal zastopnikom časopisa sledečo izjavo: »Naša garda je na strogo krščanski podlagi. Msgr. dr. Körper, ugleden katoliški duhovnik, je z mano vred voditelj mladinskega gibanja. V vsakem mestu in vsaki vasi bo krajevno voditelju stal ob strani duhovnik. Naša zborovanja se bodo pričela s sveto mašo in vsi naši krožki morajo uvesti verske večere s tedenskimi predavanji o krščansko-svetovno-naravnem vprašanju.

Zajeli bomo v svoje gibanje vse moško prebivalstvo od 6. do 19. leta in ga razdelili v tri razrede: Prvi razred bo obsegal mladino od 6. do 14. leta, drugi od 14. do 18. in tretji od 18. do 19. leta. Zadnja skupina bo vojaško organizirana. Vlada bo poskrbela za oborožitev te zadnje skupine. Razen tega bomo izvedli udarno četo, ki bo v trajni službi. Vsak Slovač lahko pristopi, le bivši komunistični in socialno-demokratični voditelji ne bodo sprejeti. Zaenkrat ima Hlinkova garda 150.000 članov med tri in pol milijona prebivalci. Večina so to mladi fantje, pristopilo pa je tudi nekaj starejših mož.

Poljaki v zasedenem ozemlju

Berlin, 23. novembra. dl. Med nemškimi prebivalstvom v ozemlju, ki so ga Poljaki zasedli kot dediščino Češkoslovaške, vlada velika nejevolja na poljske oblasti. Kajti poljska oblast ni dala zapreti le vseh čeških, ampak tudi vse nemške šole. Prav tako so bila razpuščena vsa češka in nemška društva, njih premoženje pa zaplenjeno. Prav tako so dovoljeni izključno le poljski napisi tako na cestah, kakor tudi nad trgovinami. Edino priznani jezik je poljščina in to v uradu, v šoli in cerkvi.

Pogreb dr. Ante Trumbiča v Splitu

Split, 23. nov. b. Danes je Split zelo svečano spremljal zadnji pot pokojnega dr. A. Trumbiča. Ogromno število kmetov iz Splita in bližnje okolice je izkazalo dr. Trumbiču zadnjo čast. Kmetje so se pripeljali tudi z raznih otokov ter prinesli s seboj mnogo cvetja, ki so ga položili na krsto pokojnikovo. Ob 9 se je zbral sprevod in krsto s truplom dr. Trumbiča so prinesli v peristil splitski kmetje. V sprevodu so bila zastopana vsa splitska društva in razne organizacije. V cerkvi sv. Petra je bila blagoslovitev trupa in pevsko

društvo je tedaj zapelo žalostinko. Nato so truplo prenesli na obal. Pogrebne svečanosti s sprevodom so trajale do 12.40. Ko je pevsko društvo pelo žalostinke, je duhovščina molila. Inž. Košutič je imel pomemben poslovilni govor. Truplo so člani družine prenesli v samostan sv. Frančiška. Ob odprtem grobu se je poslovil od pokojnika gvardian samostana Ceola, nakar so truplo položili k večnemu počitku. Pevski zbor »Tomislav« je zopet zapel žalostinko.

JRZ je postavila 600 kandidatov

Na listi JRZ ima Hodžerova stranka 104 kandidate, med njimi pet na Slovenskem — Na Mačkovi listi bodo v Sloveniji tudi štirje staroradikalni kandidati

Belgrad, 23. novembra. m. Kakor smo že poročali, so z JRZ napravile volivni sporazum naslednje politične skupine: Hodžerova jugoslovanska narodna stranka, politična skupina, ki jo vodi minister Voja Djordjevič, in politična skupina, katere se zbira okrog bivše radikalno-socialne stranke. Vse te skupine imajo na državni kandidatski listi JRZ svoje kandidate. Od 746 poslanskih kandidatov na listi JRZ pripada JRZ 600 kandidatov. Vsi drugi kandidati pripadajo omejenim političnim skupinam, ki so z JRZ napravile volivni sporazum.

Hodžerova jugoslovanska narodna stranka ima na dr. Stojadinovičevih listih 104 kandidate stranka Voje Djordjeviča 37 kandidatov bivša radikalno-socialna stranka 5 " Hodžer je postavil 5 kandidatov tudi v Sloveniji: v dolinlendavskem okraju Josip Grčar, v okraju Maribor-levi breg Franjo Irgoljič, Konrad Zluder, v dravograbskem okraju Alcajiz Rozman, v ptujskem okraju Anton Šimek.

Člani vlade kandidirajo v naslednjih okrajih: notranji minister dr. Korošec v Ljubljani in Ljubljana-okolica; prometni minister Spaho v Sarajevu in tuzlanskem okraju; minister dr. Krek v krškem okraju; minister za socialno politiko in narodno zdravje Dragiša Cvetković v niškem in aleksinčkim okraju; finančni minister Letica v korenškem okraju;

pravosodni minister Simonović v žegligovskem okraju; gradbeni minister Stošovič v prokuplanskem in dobrickem okraju; kmetijski minister Stanković v starobežejskem in novokaniškem okraju; minister za gozdarstvo in rudnike Bogoljub Kundžić v bosanskem in grahovskem okraju; prosvetni minister Magarašević v palaškem okraju; poštni minister Cvrkič v ljubuškem okraju; trgovski minister inž. Kabalin v Zagrebem in osješkem okraju; minister za telesno vzgojo ljudstva Maštrovič v Makarski; minister Voja Djordjevič v ramskem in koračanskem okraju; minister Džaber Kulović v žebekem in gradučanskem okraju; minister Novaković v kninskem okraju.

Združena opozicija svoje liste še ni izročila v potrdilo kasacijskemu sodišču. Danes jo še sestavljajo. Verjetno je, da jo bodo izročili jutri. Poleg kandidatov raznih političnih skupin so na dr. Mačkovi listi v Sloveniji tudi štirje kandidati iz pečiče belgrajskih staroradikalov: za dolinlendavski okraj Ljudevit Seči, upokojeni učitelj iz Belgrada; za dravograbski okraj France Barič z Viča; za šmarnski okraj Franc Nevešči iz Prelaška; za škofjelški okraj Karel Dolenc iz Zelenikov.

JNS in njen letak

Sedanje volitve se od prejšnjih v mnogočem razlikujejo. V zadnjih 11 letih so te volitve prve, ko lahko nemočno nastopajo vse skupine in postavljajo svoje liste in programe. Po 11 letih so te volitve prve, ko se upravni organi vanje ne vmešavajo, ampak le pazijo, da se vsaka skupina drži postavnih določil. Kolikor so ta postavnina določila morda JNS neprijetna, naj se zanje zahvali sama sebi, ali z drugimi besedami Kramerju, Jevtiču in Živkoviču, ki kajpada nikdar niso mislili, da bodo kdaj jedli grenki kruh opozicije. Vendar ima danes vsaka skupina možnost povedati svoje mišljenje vabilnice za svoj program, če ga seveda ima. Družinske volitve so docela različne od volitev leta 1935 ali 1931, in se mnogo razlikujejo od volitev leta 1925. Vse te volitve so vodili ljudje, ki so takrat pripadali JNS ali leta 1925 stranki samostojnih demokratov. Takrat je bilo opoziciji težko vložiti kandidatsko listo, ker so policijski organi celo to ovrnali, kakor vemo iz življenja pokojnega dr. Trumbiča v Varaždinu. Takrat so današnji opozicionalci, ki so takrat bili na vladi, zlorabljali svojo moč, kršili so postave ter jih teptali, da bi z nasiljem zmagali. Takrat smo bili mi v opoziciji, pa smo zmagali, oblastniki pa so propadli ter jim nobeno nasilje ni pomagalo.

Danes pa naše oblasti potrpežljivo puste, da JNS nastopa ter je nihče ne ovira, dokler se seveda drži določil tistih postav, katere so gospodje napravili za nas, ko so bili še vlada, slovensko ljudstvo pa uboga brezpravna raja. To JNS kajpada ni prav, ker bi se radi sklicevali na to, da silno trpe. Zato ponekod našle na svojih shodih tako govore, da mora oblast nastopiti po določilih postav.

Vsak dan smo priče, da tudi nekatera njihova glasila o volitvah ne pišejo mnogo, hoteč s tem vzbuditi vtis, češ da ne smejo. V resnici pa bi lahko mirno pisali in zagovarjali svoje stališče, če se v tem držimo postav. To pa jim ne diši, ker gospodje mislijo, da so takrat postav delali zgolj s tega vidika, da bodo z njimi lahko zadušili glas slovenskega naroda. Danes pa se je list obrnil. Zato so se začeli posluževati brezimnih letakov in v tem pogledu pri nas na Slovenskem daje takt JNS, ki je od začetka Jugoslavije pa do danes bila pravi vzor, kaka bi režimska stranka nikdar ne smela biti. V rokah imamo tak letak, ki ga je JNS izdala te dni. Pravimo, da ga je izdala JNS! Če bi ga bila izdala kaka druga skupina, bi se s tem ne pečali, ker bi nam bilo še nekam umljivo, kar pišejo. Kar pa ta letak piše, to je za JNS in njene voditelje prava sramota. Te stvari zameroji sedanjí vladi:

Ni možnosti, da bi volja naroda prišla do veljave, dokler se ne bo narod mogel svobodno in neovirano izreči v tajnem glasovanju. Tako letak JNS.

In vendar je JNS uvedla pri nas javne volitve, h katerim je dvakrat z žandarji gonila naše ljudi na volišče javno glasovanje za Jeličiča in Živkoviča in Kramerja. Kdor ni hotel iti voliti, je bil razglašen za protidržaven element. Tista brošura z imeni ljudi, ki niso hoteli iti voliti, ostane trajno dokument, kako so ti ljudje vklepali slovensko ljudstvo v svoje suženjske verige. Javne volitve so iznajdba JNS. Ko je naš list zoper nje zavzel svoje stališče, je Jutro obirno zagovarjalo javne volitve in jih razglasilo za element kulturnih narodov, kjer značajni ljudje volijo lahko javno. »Jutro« je tedaj dejalo, da »taine volitve vzgajajo ljudi k nezmožnosti«. To je pisalo isto »Jutro«, ki danes eden izmed njegovih pismovkov na nepodpisanem letaku joče, ker ni tajnih volitev. Ta stranka je pač neznačajna in nemoralna v vsakem svojem dejanju.

JNSarski letak dalje veli, da je treba »državo rešiti iz močvirja, v katero jo je potisnila sedanja vlada«.

To si je drznil zapisati mož iste stranke, ki je od leta 1930 do 1935, ko je v naši državi vsemogočno papevala, do dna izpraznila državne blagajne, ko so državo »pljačkali« kar na debela vsi korupcionalisti, kar jih je hodilo po sirni domovini. Država je bila brez denarja, ljudje v revščini, kmet v stiskah, delavec brez dela, obrtnik brez zaslužka, uradnik ves zadolžen, invalid beač. V državi je raslo sovraštvo, ob mejah pa so stali oborožene sosesde in čakali, kdaj bodo udarili. To je bil uspeh vlade JNS! Danes pa se je po zašlugi te vlade vse spremenilo, blagostanje raste, mir je rešen, ljudje imajo delo ter zaslužek, kmet prodaja svoje pridelke, čeprav se še vedno poznajo sledovi, ki jih je bil zapustil v gospodarstvu bivši jnsarski režim.

In sedaj se pritožuje tisti, ki je na debelo izmozgaval državo in ljudstvo, ker tega ne more več! To je smisel omenjenega letaka JNS!

JNS v letaku kliče za svobodo, demokracijo in napredek!

Za svobodo kličejo tisti ljudje, ki so po vsej Jugoslaviji znani pod imenom »batinaš«. Za demokracijo kličejo tisti ljudje, ki so zaprti usta ljudstvu. Vsakogar, ki ni bil z njimi, so vlačili po ječah in konfinacijah in njihov »napredek« so bila koncentracijska taborišča, v katero so hoteli »napredovati« vse, kateri so bili tem oblastnikom v napotje pri »pljačkanju« ljudstva.

Da o teh rečeh dr. Kramerjevo glasilo »Jutro« ne upa javno pisati, razumemo. Boji se pač javnega obravnavanja teh reči, ki so še vsem v spominu. Zato pa naj pomaga brezimni letak, o katerem bralci ne ve, kdo ga je pisal. Morda, si mislijo gospodje iz vodstva JNS, bo le kaj zaleglo, če ljudje ne bodo vedeli, da to pišemo mi Jnsarskim voditeljem namreč tudi njihovi pristavi več ne verjamejo.

Hrvatsko vprašanje

V nedeljo je predsednik dosežanje narodne skupščine v Novem Sadu imel politični sestanek, kjer je med drugim tudi dejal:

»Spor s Hrvati je mogoče rešiti z resničnim in bratovskim sporazumom, če se enkrat Hrvati in Srbi srečajo na istem potu, ki vodi k sreči in blagostanju. Ko pa bi drug drugega hoteli preslepiti, bi to ne bilo pošteno. JRZ nikogar ne želi preslepiti, ima svojo zahtevano pot, zato dela vse odkrito in brez zahrbtnih misli. Hrvati naj se zavedajo, da za krivice, ki so se jim godile, niso odgovorni zgolj Srbi, marveč so krivi prav toliko tudi Hrvati. Da voditelji hrvatskega naroda niso praktični politiki, so dokazali tudi tedaj, ko so sklenili sporazum z Združeno opozicijo, ki pa jim ne more nič dati, ker ne uživa zaupanja srbskega dela našega ljudstva. Če so že toliko časa čakali, bi bili lahko še do 11. decembra počakali, ko se bo jaeno videlo, kdo uživa zaupanje ljudstva.«

V resnici je nekaj tragičnega s tem »hrvatskim« sporazumom. Prav v odločilnih trenutkih puste Hrvati vedno priti vmes ljudi, ki žive svoje grešno politično življenje zgolj od nesporazuma med Hrvati, Srbi in Slovenci. In tisti ljudje, mislimo našo JNS, so se tudi v tem trenutku priklonili k stvari. Pa bo 11. december pokazal, kako ljudstvo stoji. Potem bo odprta pot. Samo pamet mora zmagati.

Osebnosti

Belgrad, 23. novembra. m. S kraljevim ukazom eta postavljena pri oddelku za upravo nad državnimi rudniškimi podjetji v ministru za gozdarstvo in rudnike in inspektorja v 4. skup., 1. stopnje inž. Ivan Kralj, doslej inspektor iste skupine pri oddelku za vrhovni rudniški nadzor v ministru za gozdarstvo in rudnike; pri rudarskem glavarstvu v Ljubljani za računsko svetnika 5. skup. inž. Koloman Bertalan, računski ravnatelj iste skupine na državnem rudniku v Ugljeviku. Za višjega veterinarskega svetnika pristava 4. skup., 2. stopnje so napredovali naslednji veterinarski svetniki 5. skup.: dr. Josip Šerbec na obmejni veterinarski postaji v Murski Soboti, Franjo Samec na obmejni veterinarski postaji v Gornji Radgoni, Filip Pahor na obmejni veterinarski postaji na Jesenicah, Franjo Primic na obmejni veterinarski postaji na Raketu. V 6. skup. eta napredovali za zdravstvene višje pristave v zavodu za zaščito mater in otrok pri Higijenskem zavodu v Ljubljani dr. Anča Tavčar-Konvalinka in dr. Milica Valentič-Petrovič.

Uvažanje dinarskih tisočakov in stotakov v Jugoslavijo prepovedano

Belgrad, 23. nov. AA. Finančni minister je izdal sledeči odlok: V zvezi s čl. 9 pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami se prepoveduje uvažanje v našo državo dinarskih novčanov za 1000 in 500 din, tako v pošiljkah kakor v poštiskem in obmejnem prometu. Vsak prekršek proti temu odloku se bo kaznoval po zakonu o kazenskih sankcijah.

150 ljudi zasutih pod plazom

Katastrofa na antiškem otočju

Newyork, 23. nov. AA. (Stefani) Iz Britstowna poročajo, da se je na otoku (v otočju angleških Antilov) Santa Lucija blizu Barbadosa utrgala zemlja in pokopala pod seboj 150 oseb. Do nesreče je prišlo zaradi neprestanega deževja, ki je trajalo več kot tri tedne brez prestanka.

Newyork, 23. nov. AA. (Reuter) Katastrofa pri Santa Lucija je do sedaj zahtevala 150 smrtnih žrtev. Reševanje postaja zmeraj težje, reševalci se morajo zmeraj bolj boriti z vodo in blatom.

Nesreča nemškega letala pri Celovcu

Celovec, 23. novembra. AA. Havas: Italijansko letalo, ki je letelo iz Monakovega v Rim, se je zru-

šilo v bližini Winklerna severno od Celovca. Vzrok nesreče še ni znan. Štirje potniki so se ubili, dva pa sta težko ranjena.

Vlak padel v reko pri Vidmu v Furlaniji

Videm, 23. novembra. Stefani: Velik naliv je porušil most na reki Torre, preko katerega pelje železniška proga Videm-Cedad. Vlak, ki je vozil prav takrat preko mostu, je padel v vodo. Po do sedaj znanih podatkih je našlo smrt v valovih troje oseb, 11 pa jih je bilo ranjenih. Oblasti so uvedle preiskavo.

Anglija dá Judom na razpolago Guajano

Nekaj prostora tudi v Tanganiki, Kenji in Rodeziji

London, 23. nov. dl. Chamberlain je sporočil, da je vlada britanske Guayane pripravljena judovskim beguncem za majhno najemnino odstopiti 25.000 km² svojega ozemlja.

Razen tega bi bila Anglija pripravljena dati na razpolago malenkostno ozemlje 250 km² v afriški Tanganiki. Nekaj malega prostora bi se dobilo tudi v Kenji in severni Rodeziji. Vendar prvenstveno prihaja v poštev amer. britanska Guayana.

Berlin, 23. nov. AA. (NDB) Uradni list sporoča uredbo finančnega ministra o kontribuciji Judov. Po tem razpisu bodo davke ene milijarde mark plačali Judje, ki so nemški državljani in tisti Judje, ki žive v Nemčiji, pa niso nemški državljani. Davke bo plačal vsak Jud, ki je moral 28. aprila letos prijaviti vse svoje imetje v Nemčiji in v tujini. Judje, ki so tuji državljani in ne prebivajo v Nemčiji, ne bodo plačali nič. Prav tako so prosti plačevanja Judje, katerih čiste aktive ne znašajo več kot 5000 mark. Sicer pa bodo drugi Judje plačali 20% svojega celotnega premoženja, in sicer v štirih obrokih.

Kulturno sodelovanje med Italijo in Nemčijo

Rim, 23. novembra. b. V palači Chigi sta italijanski zunanji minister grof Ciano in nemški poslanik v Rimu von Mackensen podpisala italijansko-nemški sporazum o kulturnem sodelovanju, ki obsega 30 točk. Med drugimi določbami se obojestransko priznavajo vseučiliški čini, ki jih italijanski dijaki dobivajo na nemških univerzah in obratno. Pobudo za ta sporazum sta dala Mussolini in Ribbentrop.

Ogromne stavke v severni Franciji

Lille, 23. novembra. AA. Havas: Danes ob 15 je prefektura sporočila, da je v pokrajini Valenciennes zasedenih okoli 40 tovarn. Število delavcev, ki stavkajo, znaša skupno 26.000. Orožništvo in mobilna garda sta začeli sistematično izpraznjevati tovarne, kar poteka mirno in zadosti hitro. Lahko se računa, da bodo te tovarne že danes izpraznjene. Oblasti tudi izpraznjujejo kovinarske tovarne pri Dunquerque.

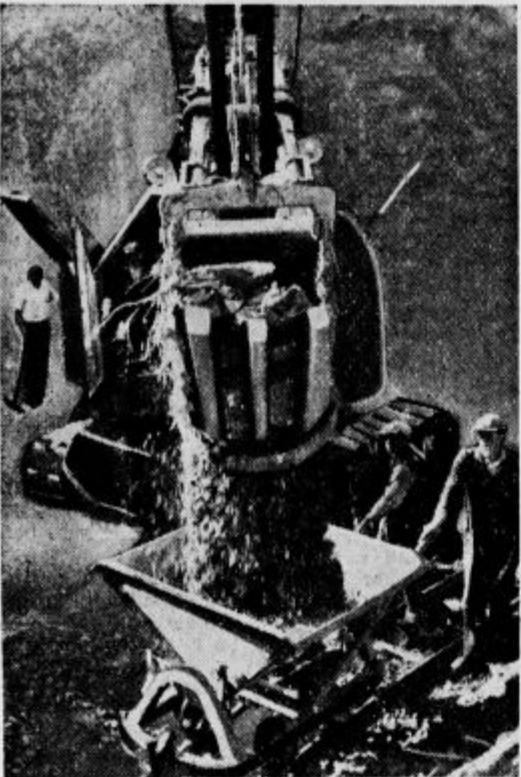
Pariz, 23. novembra. b. Današnji tisk je zelo vznemirjen zaradi groženj delavskih sindikatov, da bodo dali nalog za generalno stavko proti odredbam Daladierove vlade. Osrednji odbor kovinskih delavcev je sklenil pozvati vse delavce iz pariške okolice, da v tej stavki sodelujejo. Ako bodo železniški in kovinski delavci pričeli stavkati, je pričakovati, da se bo ta razširila še na ostale delavske zveze. Vse kaže, da gre Francija zopet v dobo novih notranjih preprirov in da socialna gibanja ogromnih razmer niso izključena. Tako so davi vsi delavci kovinskega eredišča v Valenciennesu proglasili enodnevno stavko v znak protesta proti

Banovinska cesta Podvin—Lesce se že gradi

Najbolj moderna cesta v Sloveniji

Velikanska zemeljska dela. — 240 delavcev dela noč in dan. Cesta bo dograjena do poletja 1939

Letošnja jesen je začela tudi banovina po smotrnem načrtu modernizirati najvažnejše banovinske ceste. Kot prva je prišla na vrsto banovinska cesta, ki vodi v Bohinj od odcepa gorenjske državne ceste pri Podvinu. Medtem ko je banovina lani in letos zgradila na cesti v Soteski več novih železobetonskih mostov in omogočila tudi delno preložitve ceste, se je na jesen začela tudi preložitve 6 in pol kilometra dolge ceste od Podvinskega gradu nad Brezjami do leskega klanca, ki je že asfaltiran. Tako temeljite preložitve, kakor je ta, še nismo pri dosedanjih modernizacijah cest doživeli in zato je razumljivo, da bo zgraditev te moderne in nove ceste veljalo okrog 10 milijonov dinarjev. Za izvršitev te modernizacije je banovina najela pri Poštni hranilnici posojilo v znesku 11.100.000 din.

Vodja bagra je odprl dva velika lopata in odločno prst se vsipa v vozček. Spredaj je dobro videti tri močne jeklene zobe, s katerimi se lopata grize v zemljo. V ozadju je deloma videti ohišje bagra, ki stoji za žerjavom, ki drži lopato.

Draga gradbena dela

V avgustu je gradbeno podjetje J. Slavec & Co., d. z. o. z. iz Kranja izlicitalo gradbena dela za 7 milijonov dinarjev. Pri tej licitaciji pa je bila izločena dobava kock, gramoza in eruptivnega kamnja za površinsko obdelavo cestišča. Te nabave bo oskrbela banska uprava v lastni režiji, zaradi česar bo odprla tudi poseben kamnolom v Kamni gorici. Kocke in drugo gradivo bo prav tako nabavila banska uprava sama in so vse te nabave preračunane na 2.830.000 din, tako da bo v celoti modernizirana cesta zahtevala okrog 9.800.000 din.

Odlično speljana cesta

Nova preložena banovinska cesta gre v popolnoma drugi smeri kakor stara cesta, ki je šla dol po hudih ovinkih skozi Radovljico in Lesce. Vse, kar ima skupnega s staro cesto, je nekaj križanj. V dobri in nazorni skici prinašamo potek nove ceste, ki je označena z debelo črno črto. Nova cesta se začne tam, kjer zavije državna cesta, ki vodi iz Ljubljane proti Jesenicam, v smeri proti severu v vas Otok. Modernizirana banovinska cesta bo posegla kakih 100 metrov tudi na državno cesto in bo šla v skoraj ravni črti čez Podvinski hrib, čez katerega se vije stara banovinska cesta v neprestanih ovinkih in nerodnih klančih. Na tem delu so na skici dobro označeni velikanski izkopi in nasipi, pa katerih bo šla nova cesta najprej s 6%nim vzponom, nato pa s 6%nim padcem. Kakega pol kilometra pred Radovljico pa zavije nova cesta, ki je šla doslej v smeri od vzhoda na zahod, proti severozahodu in gre v ravni črti nad 3 kilometre daleč čez ravna polja do Lesca. Na severnem robu Lesca začne nato v preglednih ovinkih zavijati proti zahodu ter gre čez železniško progo kakih 500 metrov severno od postaje v Lescah. Odtod zavija proti leškemu klanču, na katerega se priključi v njegovi spodnji polovici.

Pet nadvozov in en most

Posebnost nove ceste je v tem, da so odpravljena na njej vsa križanja z drugimi banovinskimi in občinskimi cestami. Čez te ceste bo šla nova cesta z nadvozi. Zaradi tega bo imela na 6 km

dolgi progi 6 železobetonskih mostov. V smeri od Ljubljane proti Lescam bo šla najprej z nadvozom čez občinsko cesto, ki vodi v Mošnje. Ta cesta se odcepi od stare banovinske ceste v bližini potoka Zgošče, čez katerega gre nova cesta tudi po železobetonskem mostu. Naslednji nadvoz dobi nova cesta nad cesto, ki vodi iz Radovljice proti Novi vasi in Zapužam. Ta cesta bo poglobljena in ne bo imela nobenega stika z modernizirano cesto, pač pa bo zgrajeno ob izstopu iz Radovljice posebno dovozno koleno, ki je tudi zaznamovano na skici in preko katerega bo mogoč prehod z ene ceste na drugo. Kakih 500 metrov naprej od tega nadvoza bo zgrajeno od nove ceste kakih 250 m dolg odcep, ki bo omogočil zvezo raznih poljskih potov z novo cesto. Pri Lescah bo šla modernizirana banovinska cesta z nadvozom čez cesto Lesce-Hlebce in cesto Lesce-Hraše. Obe cesti bosta v ta namen poglobljeni. Lesce same pa bodo zvezane z novo cesto z na novo zgrajenim kolonom, ki se bo v primerni razdalji odcepi od ceste Lesce-Hlebce. Ta nova cesta je zaznamovana na skici in gre prav čez črko S v napisu: Lesce. Končno gre nova cesta še čez mogočen železniški nadvoz, ki je že zgrajen za bodočo dvotirno gorenjsko železnico.

Kolesarska steza

Ne glede na ta nad vse sodobni zasutek ceste bo imela nova banovinska cesta še posebno novost, ki je v Sloveniji nujno potrebna, namreč kolesarsko stezo, ki bo vodila od Podvina do Lesca. Ta kolesarska steza bo šla vzporedno ob cesti in bo široka 2 metra. Cesta sama bo široka 9 metrov in bo imela v sredi 6 metrov široko betonirano ali asfalt-makadamsko cestišče. Banketi ob betonirani cesti bodo široki poldrug meter. Posebno ugodno je še dejstvo, da gre nova cesta v neposredni bližini severno od Radovljice in Lesca, s čimer sta ob kraja pridobila razsežna stavbišča za svoj bodoči razvoj proti severu in modernizirani cesti. To se pozna že sedaj, saj so zemljišča v bližini nove ceste v zadnjem času občutno poskočila v ceni.

Taborišča in kuhinje za delavce

27. avgusta t. l. je gradbeno podjetje J. Slavec začelo z graditvijo nove ceste in je glede na ugodno jesensko vreme že doslej opravilo precejšno delo. V delu je hkrati vsa cesta, ki je razdeljena na dva odseka, prvi odsek je takozvani podvinski, drugi pa leski. Ker je treba modernizacijo te ceste zaključiti prihodnje poletje, je podjetje izpeljalo posebno organizacijo dela, pri čemer ni pozabilo delavstva in njegovih potreb. Tako je zgradilo za vsak gradbeni odsek posebno delavsko taborišče. Tako taborišče odgovarja vsem higienskimi zahtevam in služi delavstvu zlasti z delavsko kuhinjo. Kuhinji v obeh taboriščih sta prostorni in opremljeni z izdanimi štedilniki. V vsaki kuhinji so zaposleni trije kuharji, ki pripravljajo ceno in

20 let slovenskega Maribora

Polkovna slava mariborskega 45. pešpolka

Maribor, 23. novembra.

Pred dvajsetimi leti na današnji dan se je Maribor prebudil kot slovesko mesto. V noči so razgoržile čete generala Maistra nemško »zeleno« gardo in s tem je bila uosoda obravskega mesta za vse veke zapечатena. Maribor je postal severni mejnik nove velike jugoslovanske države. Veliko delo je izvršil pred 20 leti takratni mariborski pešpolk. Spomin na to dela praznuje vsako leto naslednik mariborskega pešpolka, sedanji 45. polk, ki ima na 23. novembra vsako leto svojo kratno slavo. Ta praznovanje je vsako leto zelo slovesna, posebno pomembna pa je bila danes, ob 20. obletnici velikih dogodkov.

Na slavnostno okrašenem dvorišču vojašnice kralja Aleksandra v Melju, kjer ima polk svoj sedež, so se zbrali danes ob 10.30 predstavniki mariborske javnosti in odlični gostje polka. Med njimi so bili zastopnik lavantinskega vladike in stolnega kaplilja stolni dekan dr. Cukala, mestni poveljnik general Stanovljovič, predsednik okrožnega sodišča dr. Hudnik, oba okrajna glavarja dr. Šiška in Eiletz, mestni župan dr. Juvan, predstojnik mestne policije dr. Trstenjak, obmejni komisar Krajnovič ter predstavniki vseh mariborskih pomembnejših državnih in samoupravnih ustanov, društev in korporacij. Pred slavnostno tribuno je bil postrojen ves polk z graničarsko četo. Goste je pozdravljala domačin polkovnik Marko Božavici. Sledili so cerkveni obredi, ki so jih opravili vojaški kurat Zavaldal, pravoslavni prota Ivošević in muslimanski duhovnik Halil Imanović iz Ljubljane. Po zaključku cerkvenih opravil je zaigrala godba državno himno. Nato je imel poveljnik polka polkovnik Božavici ognjevit nagovor na vojakse. Uvodoma se je spomnil mrtvih junakov, predvsem pa našega vladarja zedinitelja Aleksandra I., ka-

teremu je vojaštvo z gosti zaklicalo »slava«. Nata je nazdravil najvišjemu poveljniku, mlademu kralju Petru II., ter so njegov pozdrav spremljali navdušeni »živjo« klici. Potem je v daljših izjavah njih očrtal zgodovino bojev za osvoboditev Maribora ter je stavljaj vojakom tedanje junaške borbe in njihove voditelje kot svetel zgled, ki naj jih epremlja vse življenje v pripravljenosti žrtvovati se za domovino. Po tem lepem nagovoru poveljnika polka je sledil defile vsega polka in obmejne čete. S strumnim korakom so med maršem vojaške godbe korakale posamezne edinice pred slavnostno tribuno ter pozdravile goste današnje slave.

Moderen bager koplje

Prav zaradi tega pa je kljub kratki gradbeni dobi podjetju uspelo, da je že opravilo precej gradbenih del. Cesta je od svojega začetka do leskega klanca že v delu. Iz strahu pred mrazom so najprej pohiteli z graditvijo vseh železobetonskih nadvozov, mosta in propustov. Zato so že sedaj skoraj v celoti dograjeni vsi nadvozi in druga železobetonska dela. Samo za mostove so porabili okrog 2000 m³ betona, za železne armature pa je šlo 22.000 kg železa. Ugodno vreme je tudi omogočilo uspešno izvedbo velikanskih zemeljskih del. Na tej cesti bodo morali namreč odkopati skoraj 140.000 m³ prsti, gramoza in kamnja. V ta namen je podjetje nabavilo tudi dragocene stroje, med katerimi je prav gotovo najbolj zanimiv 26 tonski bager, katerega lopata zajema z enim samim mahom tri četrtni m³ raščenege terena. Bager je najmodernejši izdelek priznane nemške tovarne in stoji na podstavku, ki je opremljen z verižnim pogonom, kakor traktorji ali tanki. Na tem podstavku se vrti okrog navpične osi ohišje bagra z žerjavom, ki zasaja lopato. V ohišju je montiran trcilindrski Diesel motor za 75 konjskih sil. Bager more v eni uri nakopati do 30 m³ zemlje in prsti in se zaradi tega njegovo prodiranje vidno pozna. Da gre delo gladko izpod rok, bager vedna, kadar zajame, takoj izprazni svojo lopato v že pripravljeno vozček, ki pelje nakopani gruč na mesto, kjer ga potrebujejo za nasip.

Številne strojne naprave

Seveda more bager uspešno kopati le v svetu, ki sestoji iz gramoza ali ilovice. Ponekod pa bo šla cesta čez konglomeratne gmote, katere razbijajo z pnevmatičnimi kladivi, ki jih žene stisnjeni zrak. Ker je vsa cesta v delu, je doslej podjetje že položilo okrog 4 km industrijskih tirov, na katerih razvažajo nakopani gruč s 75 prekucevalci. Ker bo cesta šla ponekod tudi po visokem nasipu, tlačijo nasipe, ki jih sedaj nasipajo, s 500 kg težkimi pnevmatičnimi žabami. Kljub temu, da je podjetje začelo odkopavati zemljišče z bagrom šele v oktobru, so vendar že odkopali od začetka del okrog 40.000 m³.

Lep rekord

Prav verjetno je, da bo letošnja zimo mogoče opraviti vsa razsežna zemeljska dela in zgraditi nasipe, ki bodo še prezimili. Zato bodo prihodnje pomlad lahko začeli že z betoniranjem ceste, za kar bodo uporabili najnovejše stroje. Tako bo za betoniranje ceste služil stroj, ki bo šest metrov široko betonsko ploščo izdeloval v enem pasu. Uporabljali bodo tudi še številne druge pomožne stroje, kakor transportni trak, stroje za napravo asfalt-makadamskega cestišča itd. Tako bo imela nova banovinska cesta trojen rekord: bo najmodernejša speljana in zgrajena s tehničnimi napravami, kakršnih doslej pri nas pri graditvi cest še nismo uporabljali, hkrati pa bo zgrajena prej kakor v enem letu.

Ali se narava moti?

Ali da šloveku 82 zob, če mu jih je tudi manj dovolj? Gotovo ne! Dobro delovanje našega zvečilnega aparata je odločilnega pomena za naše splošno zdravstveno stanje. Vsi zobje so nam potrebni. Zato ne pozabimo, da smo tudi mi njim potrebni: negovati jih moramo. Stalna nega s Chlorodontom, zanesljivo zobno pasto, ohrani zobe zdrave do pozne starosti. Dober sloves pa gre Chlorodontu zaradi visoke kvalitete. Domači proizvod.

til z veselo novico, da jim je tudi mariborska mestna občina hvaležna ter je v znak zahvale sedaj podarila najbolj potrebnim Maistrovim borcem dan 15.000 din, v bodoče pa jim bo vsako leto v znak svoje hvaležnosti naklonila v svojem proračunu primerno podporo. Stolni dekan dr. Cukala je v svoji napitnici slavil našo vojsko kot zvešto čuvarico naših meja, kateri se moramo v prvi vrsti zahvaliti, da lahko danes mirnega srca in brez bojazni proslavljamo 20 letnico svobodnega Maribora, v zavesti, da bo Maribor s svojim za ledjem ostal vedno v okviru jugoslovanske države. Za njim je govoril pravoslavni prota Ivošević, nato pa predsednik Maistrovih borcev dr. Dolar. Brzobjavno je čestital mariborskemu pešpolku k slavi knez namestik Pavle, vojni minister in drugi.

Popoldne je bila v vojašnici Kralja Aleksandra v Melju vojaška veselica, katere se je udeležilo veliko meščanov. Zvečer je priredil polk svojim gostom v veliki dvorani hotela Orel slavnostni večer, ki je potekal v najlepšem razpoloženju. Maribor je danes pokazal, kako je tesno povezan z naša hrabro vojsko in še posebej s svojim 45. pešpolkom.

† Franc Gombač

V Trstu, kamar je šel iskat zdravja, je umrl upokoieni višji kletarski nadzornik g. Franc Gombač. Rodil se je v ugledni slovenski tržaški družini. Študije je dovršil v Klosterneuburgu, obiskoval predavanja na visoki šoli za kmetijstvo na Dunaju in praktical pri nekaterih vrnih gospodarskih podjetjih. Leta 1893 je vstopil v službo kranjskega deželnege odbora kot potovalni učitelj za vinarstvo. Pozneje je bil imenovan za državne vinarskega in pozneje za kletarskega nadzornika za Kranjsko, končno pa za dravsko banovino.

Pokojni si je pridobil velike zasluge za obnovo vinogradov na Dolenjskem in v Beli Krajini. Na stotine predavanj je imel v teh krajih. Organiziral je razne kletarske in sadiarske razstave ali pa vsaj oddeleval pri njih. Napisal je tudi knjige: »Najcenejša in najhitrejša obnovev upušteneh vinogradov«, »Novo vinogradništvo in umno kletarstvo«. V raznih časopisih pa je napisal na stotine strokovnih člankov o vinarstvu, kletarstvu in sadijarstvu. Slovenski sadijari in vinogradniki ga bodo ohranili v trajnem spominu.

Pogled na leseni oder za strop pritličja Batove palače v Ljubljani. V ozadju je videti skoraj na polovico odsekano staro hišo Jadranske banke, ki stoji še ob Selenburgovi ulici in katero bodo po zgraditvi palače podrli. V ospredju stoji transportni trak, ki je vozil betonsko mešanico iz pritličja v prvo nadstropje.

Volivno gibanje naših železničarjev

V Ljubljani: V petek zvečer je bil v nabito polni dvorani Rokodolskega doma v Ljubljani lep sestanek članov poverjenstva za ljubljanske železničarje JRZ, na katerem sta poročala kandidata gg. P. Masič in dr. Golia. G. Masič je orisal stanovskim tovarišem notranji položaj v naši državi s posebnim ozirom na Slovenijo in železničarje. Svoja izvajanja je zaključil s pozivom na agitacijo od moža do moža, da bo tudi bela Ljubljana pokazala s sijajno zmago, da je strnjena za svojim voditeljem, kar je izzvalo viharo vklikanje dr. Korošcu.

Drugi kandidat g. dr. Golia se je pa dotaknil nekaterih prečih vprašanj glede delavcev in nameščenec. Povedal je marsikaj zanimivega iz svojega dosedanjega sodelovanja na tem polju glede izboljšanja gnotnega položaja, preskrbe za starosti itd., tako da so zborovalci takoj imeli jasno sliko, kako vsestransko bo lahko zastopal svoje volivce pri reševanju njihovih življenjskih potreb. Izvajanja g. dr. Golia so železničarji ponovno prekinili z živahnim odobravanjem. Na koncu zborovanja se je pa oglašil k besedi še preprost delavec in kratko pokazal na beden položaj delavca, posebno še, ako ga pošljejo zaradi pomanjkanja kredita na brezplačen dopust. Ker se je pa v enem takem primeru že sam prepričal, kje je za te reveže pravo razumevanje in tudi uspešno posredovanje, zato poziva vse navzoče, da vsi glasujejo za Stojadinovič-Koroščevo listo!

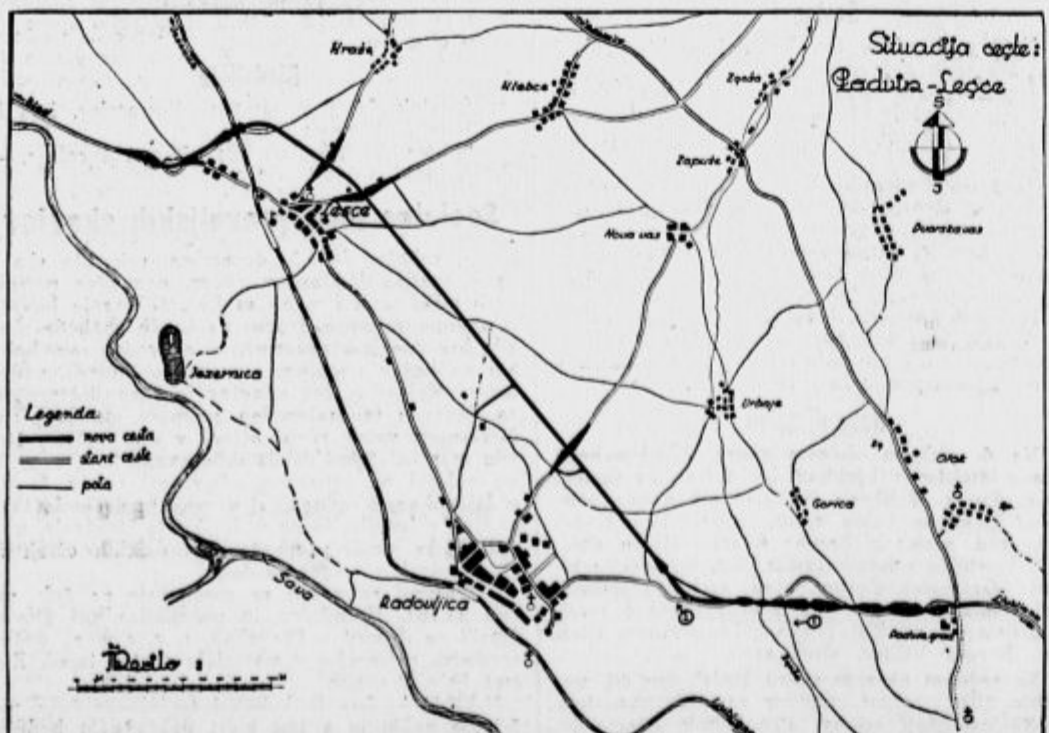
Poverjenstvo Ribnica. V nedeljo, dne 20. t. m., je bil v gostilni g. Oniča dobro obiskan sestanek kluba železničarjev JRZ. Predsednik kluba g. Masič Pavle je predložil članom delo in prizadevanja kluba za dobrobit vseh železniških uslužbenecv ter pomen volitve in dosedanje smotno delo vlade. Preprosta in lahko umljiva izvajanja so člani pazljivo poslušali ter govnika nagradili s ploskanjem in mu zagotovili, da bodo 11. decembra z zaupanjem oddali glas za listo in kandidata JRZ.

Poverjenstvo Grosuplje. V nedeljo ob 15 je bil sestanek kluba železničarjev JRZ. Sestanek se je udeležilo osebje od postaje Ljubljana dol. kolodvor do

Stične. Na sestanku je predsednik kluba JRZ g. Masič Pavle obdelal vsa železničarska strokovna vprašanja. Za njim je govoril namestnik kandidata za okraj Ljubljana-okolica g. Smeru s, ki je obrazložil, zakaj moramo železničarji in slovenski volivci voliti dne 11. decembra listo JRZ in izvojevati voditelju slovenskega naroda kar najčastnejšo zmago. Ko je še pojasnil, da je kandidat mesta Ljubljane g. Masič Pavle izbran iz vrst železničarjev, so poslušalci potrdili, da bodo oddali glasove za listo JRZ in njene kandidate.

Poverjenstvo Zalog. V soboto 19. t. m. je bil v gostilni Gradisar v Zalogu sestanek članov poverjenstva kluba JRZ, katerega so se udeležili od upravnega odbora iz Ljubljane tov. predsednik Masič Pavle in tajnik kluba tov. Čimperman Viktor ter kandidat za Ljubljano-okolico g. Stare Milos. Velika gostilniška soba je bila nabito polna železničarjev, ki so pazljivo poslušali izvajanja tov. Masiča, ki je podrobno obrazložil sedanje nezdrave razmere pri železnici, kjer je zlasti osebje zaradi močnega prometa preveč zaposleno. Nadalje je poročal še o drugih aktualnih zadevah, predvsem o novem delavskem pravilniku, ki je v delu, o noveli zakona o državnem prometnem osebju, službeni obleki itd. Politično poročilo je podal kandidat g. Stare Milos. Sestanek, ki je trajal skoraj polne 3 ure, je zaključil predsednik tov. Vizintin, ki je izjavil, da bodo železničarji dne 11. decembra volili vsi listo dr. Stojadinoviča.

Poverjenstvo Čakovec. V nedeljo 20. novembra je bil v Čakovcu v hotelu Vaida sestanek Kluba železničarjev JRZ. Prisotna sta bila tudi 2 delegata poverjenstva iz Varaždina. Razpoloženja članstva je bilo odlično ter so vsi prisotni odobraval delo in politiko sedanje vlade, posebno pa še našega vodje dr. Korošca, o čemer sta poročala predsednik poverjenstva Čakovec tov. Seibitz in delegat upravnega odbora iz Ljubljane tov. Golobič. Sklep je bil, da gremo 11. decembra vsi kot en mož oddat svoje glasove za listo dr. Stojadinoviča.

ČASNIKARSKI KONCERT

Bliža se 1. december, dan našega zedinjenja v novo državo, pa tudi dan tradicionalnega časnikarskega koncerta

ki otvarja našo zimsko koncertno in plesno sezono. — Iz programa koncerta, kakor smo ga objavili včeraj, je videti, da je časnikarski koncert vsakega 1. decembra ostal zvest svoji lepi tradiciji, ter da bo tudi letos nudil najlepši užitek, pa tudi po koncertu pristrčno zabavo. Prosimo vse dosedanje obiskovalce naših koncertov, da nam ostanejo zvesti, vse občinstvo pa vabimo, naj si rezervira prvi december za obisk tega tako priljubljenega časnikarskega koncerta

Koledar

Četrtek, 24. novembra: Janez od Krži, spoznavalec; Hrzigon, mučenec.
Petek, 25. novembra: Katarina, devica mučenica; Mozes, mučenec.

Osebnosti

Poroka. V župni cerkvi Svete Družine v Mostah (Ljubljana) sta včeraj stopila v zakon gđ. Vida Logarjeva iz znane Logarjeve rodbine v Kranju, in g. Alojzij Ilija, urednik »Slovenca«. Poročil ju je domači župnik g. Miha Jenko, ki je ženinov rojak iz cerkljanske fare in tudi star prijatelj Logarjeve družine. Za priče sta bila nevestin brat gosp. dr. Jože Logar, podkonzul v Düsseldorfu v Nemčiji, in nevestin svak g. dr. Joža Bohinec, banovinski zdravnik v Cerkljah pri Kranju. Iskreno čestitamo!

Iz poštne službe. Premeščeni so bili: Pfelefer Hilda iz Maribora v Ljubljano 2, Gorjancec Marija iz Metlike v Novo mesto, Pignar Marija iz Gor. Radgone v Maribor 1, Mozelič Marija iz Ptuja v Ljubljano 4, Škoflek Marija iz Rajhenburga v Celje, Bergant Franc iz Novega mesta v Metliko, Toplič Berta iz Maribora v Gor. Radgono, Ribič Ana iz Sevnice v Radeče pri Zidanem mostu, Pahor Artur iz Maribora na Pragersko, Bertonec Jože iz Ljubljane 1 v Radovljico, Dornik Feliks iz Ljubljane 2 v Maribor, Kos Feliks iz Domžal v Ljubljano 1, Marušič Miroslav iz Ljubljane 1 v Brežice, Cergal Ivan iz Celja v Črno pri Prevaljah, Sanča Florijan iz Črne pri Prevaljah v Celje. — Upokojeni so bili: Šrot Martin, zvanilec v Celju; Poš Josip, zvanilec v St. Ilju v Slov. gor.; Grahič Matija, zvanilec iz Maribora 2; Veber Milan, zvanilec v Ljubljani 2.

Iz vojaške službe. Odlikovani so z redom sv. Save 5. razr. inž. stotnik I. razr. Hinko Reš in direktor tovarne »Sešir« v Skofji Loki Alojz Kmetič, z zlato kolajno za vestno službovanje pa peh. narednik vodnik I. razr. Josip Kunst, upokojeni so: konjeniški stotnik I. razr. Dragotin Vesič, geodetski polkovnik Santo Goldoni, višji godbenik II. razr. Alojz Liberšar in nižji godbenik I. razr. Emil Saran.

— Poštno ministrstvo je dovolilo, da se pri državnih pogodbenih poštah Blanca, Krka in Sveta Barbara pri Mariboru odpre brzojavna in telefonska služba za javen promet. Z istim rešenjem ministrstva je dovoljeno, da se odpre pri pomožnih poštah Remšnik in Kapele brzojavna in telefonska služba, pri pomožni pošti Sv. Ožbalt ob Dravi pa le telefonska služba.

— Dva zdravnik za splošno medicino sprejme notranje ministrstvo v aktivno službo orožništva v činu sanitetnega poročnika in sicer enega za orožniški polk v Belgradu, drugega pa za orožniško podčastniško šolo v Sremski Kamenici. Kandidati ne smejo biti starejši od 34 let in morajo vložiti prošnje pri pristojnem vojnem okrožju tako pravočasno, da bodo v poveljstvu orožništva v Belgradu najkasneje do 15. decembra t. l. Ostali sprejemni pogoji so razvidni iz »Službenega vojnega lista« str. 1751—1754, ki je interesantom na vpogled pri pristojnih vojnih okrožjih in na vseh orožniških postajah.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 23. t. m. je objavljena »Razširitev konvencije med Jugoslavijo in Veliko Britanijo o vzajemni sodni pomoči v civilnih in trgovinskih stvareh na nekatere britanske prekomorske teorije« dalje »konvencija med Jugoslavijo in Vel. Britanijo o vzajemni pomoči pri postopku v civilnih in trgovinskih stvareh; razširitev na Južno Rodezijo«. »Obrazci zapisnikov o poslovanju volivnega odbora za volitev narodnih poslancev« in »Sprememba določil o kajenju v bifejih opernega in dramskega gledališča v Ljubljani«.

— Vlom na Golem brdu. V noči od nedelje na ponedeljek je bilo vlomljeno na Golem brdu v vilo ljubljanskega trgovca Krevla Borisa. Tatovi so odnesli razne predmete v vrednosti 2000 din.

— Le do konca tega tedna je čas prijave za Putnikov izlet na Oplenac. Zahtevajte te prospekte in informacije v vseh biljetnarnicah Putnika.

— Od 3. do 4. decembra izlet v Trst in Gorico. Prijave sprejema Izletna pisarna M. Okora, Ljubljana, hotel Slon.

Danes nepreklicno zadikrat! Ne zamudite neposredno pisanje in pevstvo revije Broadway Melodies 1938

Melodije sveta

KINO MATICA tel. 21-24 Najnovejši Paramountov tednik!! Ob 16., 19. in 21. uri

— Nezgoda nočnega potnika na Savi. Pri Sv. Jakobu ob Savi je Sava, kakor smo poročali, prepeljala stranski leseni most. Okoli pol dveh je šel čez ta most neki mož, pa ga je voda odnesla s seboj. Mož se je zagrabil za neko deblo ob bregu in od tam začel klicati na pomoč. Prav tedaj pa se je peljala mimo na dveh avtomobilih banovinska komisija iz Topolšice, ki je čula klice na pomoč. Sama pač ni mogla čez Savo, temveč je morala priti v Ljubljano po večjem ovinku. Tudi ni vedela, iz katere smeri prihajajo klici na pomoč. V Ljubljani pa je komisija že čez nekaj minut obvestila reševalno postajo, da klice v Savi na pomoč nekdo, ki se potaplja. Takoj so odhiteli na lice mesta reševalci z reševalnim avtomobilom, toda na domnevanem mestu nesreče so našli nekaj domačinov, ki so reševalcem povedali, da so pravkar potegnili iz Save vsega premarženega moža.

— Pančevo brez električnega toka. Pred nekaj leti je bil položen med Zemumom in Pančevim, pod Donavo kabel za električni tok. Ta kabel pa je sedaj naenkrat počil, tako da je Pančevo bilo nekaj časa brez toka, s čimer je bila zelo oškodovana precej obsežna industrija v Pančevem. Ni izključeno, da je kakšna ladja presekala kabel. Sedaj se trudijo, da kabel čimprej popravijo, tako da Pančevo in bližnje banatske vasi ne bodo brez toka.

Monumentalno filmsko delo — najprej iznajdeni film, ki je bil narejen v Hollywoodu v zadnjem desetletju!
Danes premiera!
Pustolovščine Marka Pola
Velenapeti filmski roman o avanturan mladega Korčulanca, ki je potoval po svetu, prodri v XIII. stoletje na Kitajsko, osvaja ženska srca in odkrival tajnosti razkošnega carstva Kublaj-Kana. Nad 10.000 sodelujočih!
Gary Cooper in lepa Sigrid Gurle nedavno odkrita norveška lepota, danes najlepša žena Amerike!
KINO UNION Tel. 22-21

I Združenje jugoslovanskih inženirjev in arhitektov — sekcija Ljubljana priredi v soboto, dne 26. t. m., popoldne ogled cestno-gradbenih del na banovinski cesti Podvin—Lese. Odhod ob 13. uri popoldne s avtobusom iz Tavtarjeve ulice. Cena za osebo od 22,50 do 30 din (po številu udeležbe). Obvezne prijave do petka 25. t. m. do 14 ure na UJIA ali tel. 46-71 (g. ing. Beve). K ekskurziji se vabijo člani in po njih vpeljani gostje.

I Premiera filma »Pustolovščine Marka Pola« v kinu Union. Občinstvo opozarjamo na današnjo premiero monumentalnega filma »Pustolovščine Marka Pola« v kinu Union. Ta film je eno največjih filmskih del ameriške produkcije ter nam v napetih in razkošno insceniranih prizorih predloži avanturistični roman mladega in hrabrega Korčulanca, ki se je podal po svetu, doživljal pustolovščine in pri tem odkrival skrivnosti Kitajcev v srednjem veku. Kljub nevarnostim potovanja je mladeniška odločnost in njegova lepa zunanost vsepovsod zmagovala. Vlogo Marka Pola igra v filmu Gary Cooper, ki ga obojujejo vsi tudi pri nas v Ljubljani. V filmu je sodelovalo 10.000 ljudi. Vseposvodi je film doživljal triumfe. Opozarjamo da bo film le kratko dobo na programu, ker ga mora kino Union že kmalu poslati v druga mesta, kjer ga težko pričakujejo.

I Vožnje snega. Podjetniki in prevozniki, ki imajo na razpolago navadna ali motorna vozila z dvigalnimi napravami za odlaganje tovora, se pazivajo, da predložijo takoj nekolokovana pismena sporočila pisarni mestnega cestnega nadzornika na Vrazovem trgu, če žele sodelovati pri prevozu snega. V sporočilih je treba navesti točne podatke o velikosti vozil, o dvigalu in o zahtevku za dnevno osemurno vožnjo.

— cand. iur., tajnik Perhave Leon, cand. iur., blagajnik Železnik Vinko, stud. iur., knjižničar Majcen Dušan, cand. iur., ref. za skripta Lipovšek Anton, stud. iur., gospodar Šober Marjan, cand. iur.; namestnika Štavadhar Miha, cand. iur., Vrečko Aleksij, cand. iur.; revizorji: Marin Tone, stud. iur., Plajh Avgust, cand. iur., Halik Anton, cand. iur.; razsodišče Cigan Jože, cand. iur., Breznik Igor, cand. iur., Makovec Viktor, cand. iur., Gaberšček Milan, cand. iur., Zalik Martin, cand. iur.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marijin trg 5; mr. Kural, Gosposvetska cesta 4 in mr. Bohinec ded., Rimska cesta 31.

Poizvedovanja

Našla se je v Selenburgovi ulici žepna ura. Dobi se v uršulinskem samostanu.

Maribor

m Izjava »Zadruga splavarjev dravske banovine«. Splavarska zadruga, ki ima svoj sedež pri Sv. Ožbaltu ob Dravi, nas prosi za objavo naslednje izjave: »Mačkov kandidat za dravograjski okr., bivši socialist in pozneje Jestičev poslanec učitelj Karl Doberšek se hvali, da je on preskrbel splavarjem v Dravski dolini polovično vozino. Podpisana Splavarska zadruga izjavlja, da je to laž in da je polovično vozino splavarjem oskrbela JRZ pod vodstvom kandidata Karla Gajška, ki je vodil našo deputacijo v Belgrad na generalno direkcijo državnih železnic, ki je odločila v našo korist. To je čista resnica, vse drugo je krasitev s tujim perjem.«

m Novi zvon v frančiškanski baziliki, ki je s svojimi 5855 kg najtežji zvon v naši državi, bo blagoslovil v nedeljo, dne 4. decembra ob 9.30 v frančiškanski baziliki škof. dr. Tomažič. Nato bodo zvon dvignili v zvonik.

m Poroka. V St. Ilju v Slovenskih goricah sta se poročila Roman Košutnik, učitelj, in gđ. Oresta Kosl, učiteljica. Čestitamo!

m Umrlj. Je v starosti 70 let Maks Pap, sprevednik v pr. Ob Brodu št. 7. Pogreb bo v petek ob 4 na frančiškansko pokopališče. Blagemu pokojniku naj sveti večna luč.

m Umrlja je na Pobrežju, Prešernova ul. 12, 28-letna Slavica Likovič. Naj v miru počiva! Sorodnikom naše sožalje!

m »Rožni venec«, krasto igro po znanem romanu, ki je v našem listu izhajal kot podlistek, uprizori Ljudski oder v nedeljo, 4. decembra v dvorani na Aleksandrovi cesti 6.

m Krščanska ženska zveza za Maribor in okolice ima v nedeljo, 27. nov. ob 6 v stolnici sveto mašo s skupnim sv. obhajilom. Sv. mašo daruje škof dr. Vomažič. Ob 17 istotam sv. blagoslov z darovanjem. Vabimo vse članice in članice k udeležbi. — Odbor.

m Poselska zveza ima v nedeljo popoldne ob 3.15 v Gledališki ulici 2 sestanek. Uprizori se igra »Med dvema kačama«; na sporedu so še nagovori in deklaracije.

m Kršenje uredbe o minimalnih mezdah. Na vpogled smo dobili izplačilni list nekega delavca v tekstilni tovarni v Košakih, ki obratuje v bivših prostorih tvornice za mesne izdelke Wele. Iz tega plačilnega lista je razvidno, da prejema tam delavec urno mezdno v znesku 1,50 din, čeprav uredba o minimalni mezdni določa, da mezdna ne sme biti manjša kakor 2,50 din na uro. Mnogi delavci naidejo na svojih izplačilnih listih med odtegljaji tudi postavko »odškodnina«, pa od njih nikdo ne ve, zakaj morajo to »odškodnino« plačati. Oblast se bo morala za razmere v tovarni zanimati. Pa tudi delavstvo bo moralo pokazati malo več zavednosti, saj do sedaj še ni prav nič organizirano.

m V Ljudski univerzi bo v petek predaval bivši univ. prof. v Skoplju in sedanji umetnostni kustos za Slovenijo g. dr. Mesesnel o temi: Moderna srbska umetnost.

m Vlomilec povzročil 10.000 din škode. V torek zvečer je bilo vlomljeno v stanovanje zdravnikar dr. Zirnecista na Kralja Petra trzu. Vlomilec je odnesel 2300 din gotovine, za 1000 din tujih valut, zlato možko uro, vredno 3000 din, tri zlate poročne prstane, dva zlata uhana in zlato ovratno verižico.

m Nesreča pri šolski telovadbi. 14-letni dijak Zvonko Alpinec je pri šolski telovadbi zlomil roko in dobil hujše notranje poškodbe. Zdravijo ga v mariborski bolnišnici.

m Potrjena sodba. Včeraj se je pred okrožnim sodišču ponovno zagovarjala viničarka A. Cvetkova iz Krčevine pri Vurbergu, ki je bila pred časom obsojena na 4 mesece zapora, nepogojno. Obtožena je bila, da je zakrivila smrt svojega 4 mesece starega sinčka. Cvetkova je poročena, oče tega njenega najmlajšega otroka pa ni njen mož, marveč sin nekega njenega soseda. Zdravnik je pri obdukciji trupla ugotovil, da je otrok umrl zaradi sestradanosti in zanemarjenosti. Cvetkova se je proti prvi sodbi pritožila, pri ponovni razpravi, ki jo je dosegla, pa je sodišče potrdilo njeno prvo obsodbo.

Gledališče

Četrtek, 24. nov. ob 20: »Boccaccio«. Red B. Petek, 25. nov.: Zaprti. Sobota, 26. nov. ob 20: »Pesem s cestec.« — Prvič. Bloki.

Socialno delo prevaljskih skavtov

V soboto, dne 3. decembra, priredijo skavti na Prevaljah Miklavžev večer, namenjen najvrednejši mladini iz Prevalj in Leš. Odkar je likvidiral premogokopna družba na Lešah, je beda ubogih, brezposelnih rudarjev, ki so v delavski koloniji na Lešah popolnoma prepuščeni usodi, vedno hujša. Malgajev steg skavtov je razposlal prošnje za denarne in materialne podpore, da bodo na Miklavžev večer revni otroci v čim večjem številu in v izdatnih darilih obdarovani. Steg upa, da bo naletel na primeren odziv, saj so se že do sedaj pokazali zadovoljivi uspehi, in da bodo tisti, ki žive v izobilju in ne vedo, kaj je stradanje, uvideli kako usodi prepuščeni rudarski otroci in steg podprli v njegovem delu.

Denarni prispevki se sprejemajo na ček. račun 11.164. Hranilnice in posojilnice pri Devici Mariji na Jezeru v Prevaljah, r. z. z. n. z., dočim sprejema prispevke v materialu stegov tajnik Kumer Fric, Prevalje. Vsak, ki ima še količaja socialnega čuta, naj zrtvuje nekaj in s tem stori dobro delo bednim otrokom.

Kino Sloga Telefon 27-30 Predstave ob 16., 19. in 21. uri
Samo še danes! VELIKA ILUZIJA DITA PARLO - JEAN GABIN
Jutri Ešnapurski tiger

— Sezonski delavel se vračajo. Iz Murske Sobotice nam pišejo: V nedeljo zvečer se je vrnila v Prekmurje večja skupina sezonskih delavcev. Iz vseh delov Francije so prišli. V petek zvečer so se zbrali v Parizu in se prestelili: 121 jih je bilo, ki so komaj čakali, da zopet vidijo domače kraje in čujejo govornice svojih dragih. Do nemške meje jih je spremil član izseljenskega društva, da so boljše potovali in da jim je bil za vsak primer z navesti pri rokah. Denar so menjali ugodneje, kot so pa nekateri pričakovali: za 100 frankov so dobili 147 din. Vsi pripovedujejo o veliki vzmernosti v njihovih vrstah v času vojne nevarnosti. Zadovoljni so bili, da se je vse tako lepo izteklo. Nekateri so prinesli s seboj sorazmerno več prihranjenega denarja, drugi pa zopet manj, kakršne so bile pač razmere, v katerih so živeli.

— Katoličani in izseljence. Zveza fantovskih odsekov je založila knjigo: »Katoličani in različne vere«, ki jo je spisal dr. Alojzij Odar. Moramo si biti na jasnem, kaj je z različnimi verami, ki jih vsak dan srečujemo. Jasnoet ne more škodovati. Znalci bomo spoštovali svojo vero in ljubiti pripadnike tujih ver, ne da bi pri tem trpela škoda naša vera. Opozorjamo fante, da to knjigo po možnosti naroče vsi naši člani. Skušajte pa tudi, da se knjiga razširi med ostalo katoliško ljudstvo. Vsaka slovenska družina mora imeti to knjigo. Cena za člane je samo 5,50 din, za nečlane 7 din. Naroča se pri Zvezi fantovskih odsekov, Miklošičeva c. 7/L.

Volite, volite! Lutz-peči, tovarna Ljubljana VII. Tel. 32-52

— Velika turistična konferenca na Sušaku. Dne 24. in 25. t. m. bo na Sušaku turistična konferenca, na kateri bo sodeloval trgovinski minister inž. Kabilin in delegati drugih resornih ministrstev.

— Vreme. Jugoslavija: Oblačno in deževno vreme v sredini države, na vzhodu in jugu in nad severnim delom ter na zahodu in nad Primorjem pa se je razjasnilo. Toplota se je zelo znižala na zahodni polovici, zvišala pa na vzhodnem delu kraljevine. Najnižja toplota Kalinovnik 1, najvišja Kovičjača 21 stopinj. — Napoved za danes: Počasi se bo razjasnilo po vsej državi, samo v južnih krajih bo še prevladovalo oblačno z dežjem. Možno je, da bo v goratih krajih snežilo. Toplota se bo znižala.

— Medvojska železniska postaja dobiva novo lice. Ze dalj časa preurejajo zidari in ostali rokodelci gradbene sekcije ljubljanske železniskega ravateljstva ves kolodvor. Temeljni stavbe so bili izolirani, vstavljena nova okna in vrata, preurejena prometna pisarna itd. Sedaj urejajo še ploščnik okoli postaje. Ostala dela (lopa za potnike v primeru slabega vremena, premostitev stranišča Md.) pa bodo nadaljevali spomladi.

Ljubljana

I Veliki narodi so postali močni zaradi tega, ker skrbijo smotrno in načrtno za svojo kri v tujini. Če delajo to veliki narodi, je razumljivo, da bi morali tudi mali narodi vsaj še z večjo skrbjo čuvati nad svojo krvjo v tujini. Malokateri narod ima toliko izseljenstva, kakor naš mali slovenski, zato je nujno potrebno, da se spoznamo z modernim načinom, kako obvarovati pred narodno izgubo našo bodočnost. O tem predmetu bo predaval na prihodnjem prosvetnem večeru v petek ob 8 v beli dvorani g. dr. Alojzij Kuhar. Predprodaja vstopnic v Prosvetni zvezi, Miklošičeva c. 7.

I K Sv. Krži vozi avtobus s Krekovega trga še vedno po voznem redu ter je cena vožnji tja in nazaj samo 2 din za osebo.

I Cene električnega toka mestne elektrarne ljubljanske za pogon. Na ponovne očitke, da mestna občina ljubljanska s previsokimi cenami električnega toka odbija industrijo, je treba pojasniti, da je mestna elektrarna še pred 13 leti prodajala električno energijo za pogon v obrtne namene po 4 din za 1 kWh, nato je 1. 1926 znižala ceno na 3 din in 1. 1932 spet na 2,75 din za 1 kWh. Nazadnje je znižala ceno električnemu toku za pogon v obrtne namene lanske leto od 2,75 din na 2,50 din za 1 kWh. Ta cena se znižuje z obratnimi urami, kar je treba razumeti tako, da konsument doseže nižjo ceno, če dalj časa dela z motorjem. Če stranka veliko obratuje z motorji in dokaže nad 2000 obratnih ur, lahko izkoristi najnižjo ceno 1,25 din za kWh. Tudi večje industrije se ne morejo pritoževati, saj vidimo iz uspeha mestne elektrarne o porabi električnega toka za leto 1937-38, da ga je elektrarna prodala nasproti 1. 1936-37 za 2.159.216 kWh več ter zato prejela samo 1.321.751 din, kar gre na račun priključenih večjih industrij, ki plačujejo top po nižji ceni, in na porabo toka v gospodinjstvu. Na porabo toka za razsvetljavo stanovanj pa odpade le malenkosten povišek konsuma. Industrija lahko dobi danes od elektrarne tok po ustrežajoči nizki ceni ter ni treba več, da bi si sama postavljala električne naprave za pogon, in zato tudi niso utemeljeni očitki, da bi mestna občina ljubljanska s previsokimi cenami električnega toka odganjala industrijo od mesta.

I Slovenska straža v Ljubljani opozarja vse svoje člane in prijatelje na predavanje: »Kako skrbje veliki narodi za svojo kri v tujini«, ki bo v petek 25. novembra ob 8 zvečer v beli unionski dvorani v okviru prosvetnih večerov.

I Mestni muzej bo zaradi zime odslej ob nedeljah in praznikih za brezplačen obisk zaprt tja do tople pomladi. Kdor pa želi muzej obiskati ob delavnikih, plača 5 din vstopnine.

Prireditve in zabave

Pesem domotožja ali njena daritev je naslov igre, ki jo igrajo velike Klare v nedeljo 27. novembra ob 5 popoldne v frančiškanski dvorani v Ljubljani. Igra je zelo lepa. Kaže med drugim življenje ciganon, ki imajo tudi srce, kakor pravi Karmen sama, glavna junakinja igre.

Predavanja

Aktualno predavanje našega pedagoga. V soboto, dne 26. t. m., bo ob 18 zvečer predaval v dvorani mineraloškega inštituta na univerzi naš univ. prof. dr. Karel Ozvald o temi »Glavni viri neuspehov na srednjih solah«. Po predavanju bo redni letni občni zbor Pedagoškega društva.

Angleško društvo v Ljubljani opozarja svoje člane na današnje predavanje univ. prof. g. John A. Zvetline iz Chicaga o ustavi Združenih držav Amerike, ki bo v zbornični dvorani univerze ob 18.

Ali veste, kaj je novega?
Miklavž bo kupoval letos darila: žepne ročice, bele in barvaste, za dame in gospode, žentil volnene in svilnate rute ter šerpe pri manufakturni trgovini
JANKO ČEŠNIK, Ljubljana
Linzarjeva

Sestanki

Fantovski odsek Sv. Peter ima drevi ob 8 redni sestanek s predavanjem. Društvo Bela Krajina ima jutri, v petek ob 20 v salonu hotela Strukelj sestanek, na katerem bo predaval železniški ravnatelj v p. g. inž. Klodič o železnici Črnomelj—Vrbovsko.

Tovariši akademiki. V petek 25. t. m. bo predaval v beli dvorani hotela Union ob 20 g. dr. Kuchar: »Kako skrbje veliki narodi za svojo kri v tujini«. Ker je narodno-obrambno vprašanje za slovenski narod bitne važnosti, Vas vabimo, da se ga polnoštevilno udeležite. — Akademika zveza.

Iz legije koroskih borcev. Krajevna organizacija Legije koroskih borcev v Ljubljani priredi v soboto, dne 26. novembra t. l. ob 20 sestanek v restavracijskih prostorih pri »Sestieci«.

Naše dijaštvo

Na 6. rednem občnem zboru Akademikega kluba arhitektov v Ljubljani je bil izvoljen sledeči odbor: Preds. Bahovec Milka, cand. arch.; podpreds.: Erbežnik Milan, cand. arch.; tajnik: Kanič Eliza, stud. arch.; blagajnik: Adamič Mirko, stud. arch.; knjižničar: Kumbatovič Filip, ing. arch.; trgovec: Gradišnik Zorka, stud. arch.; revizorji: Petek Dušan, cand. arch., Simič Branko, cand. arch., delegata za ZSKTF: Engelman Miran, stud. arch., Kregar Viktor, stud. arch.

Na rednem občnem zboru DSJF, dne 19. novembra 1938, je bil izvoljen za študijsko leto 1938-39 naslednji odbor: Predsednik Klemenčič Franc, cand. iur., podpredsednik Kolenc Crotmir,

Naša zunanja trgovina

Znatno povečanje izvoza v oktobru — Aktivna trg. bilanca

Statistika naše zunanje trgovine za mesec oktober 1938 kaže v primeri s septembrom običajno sezonsko oživiljenje, ki je zlasti vidno pri izvozu, ki je znatno narasel od septembra na oktober. V mesecu oktobru je znašal naš uvoz 81.119 (lani oktobra 93.214) ton za 374.4 (482.87) milij. din, izvoz pa 303.324 (403.277) ton za 463.9 (558.7) milij. din. Naslednja tabela nam kaže razvoj naše zunanje trgovine lani in letos (v milij. din):

	Uvoz		Izvoz	
	1937	1938	1937	1938
prva polovica	2.420.55	2.645.6	2.820.9	2.387.64
julij	427.15	403.2	532.56	282.7
avgust	446.34	407.1	606.5	461.85
september	488.3	368.64	591.9	397.05
oktober	482.87	374.4	558.7	463.9
10 mesecev	4.265.2	4.199.0	5.110.56	3.993.15

Iz tega pregleda je razvidno, da je od lani na letos uvoz padel v manjši meri kot naš izvoz. Kajti od lani na letos se je povečal uvoz po količini za 15.86%, po vrednosti pa zmanjšal za 1.55%. Istočasno je padel naš izvoz po količini za 18.43%, po vrednosti pa za 21.86%. Kajti količina uvoza je znašala v prvih 10 mesecih lani 904.734 ton, letos v prvih 10 mesecih pa 1.048.254 ton. Vrednost izvoza je znašala lani din 4.265.2, letos pa 4.198.98 milij. din. V prvih 10 mesecih lani smo izvozili naših proizvodov 3.772.432 ton, letos 3.077.067 ton, vrednost pa se je zmanjšala od 5.110.56 na 3.993.15 milij. din.

Glavni predmeti uvoza so bili naslednji (vse v milij. din, v oklepajih podatki za september): Surova bombaž 28.14 (18.4), bomb. predivo 24.1 (25.2), bombažne tkanine 12.5 (15.14), ovčja volna 7.4 (6.7), von. predivo 7.8 (9.6), voln. tkanine 17.8 (25.1), svilen predivo 8.5 (6.75), svilene tkanine 1.1 (1.15), surova nafta (6.75 (8.44), nepredelane kože domačih živali 4.5 (5.3), riž 7.8 (1.9), južno sadje 6.7 (2.8), kava 4.03 (3.7), premog 6.2 (9.5), stroji, orodje in aparati 27.45 (22.27), elektrotehnični predmeti 16.2 (16.0), prevozna sredstva 12.7 (14.7), umetne organske barve 7.2 (5.35).

Izvažali smo največ naslednje predmete v oktobru (vse v milij. din, v oklepajih izvoz v sep-

tembru): pšenica 56.5 (36.9), sveže sadje 30.4 (49.04), fižol 9.5 (3.2), suhe češnje 7.9 (—), hmelj 15.0 (10.8), tobak v listih 20.55 (6.3), konoplja 17.9 (7.0), konji 6.5 (5.6), govedo 8.15 (8.5), prašiči 38.4 (36.0), drobnica 2.4 (4.4), perutnina 3.8 (4.16), sveže meso 12.95 (11.9), mast 5.6 (6.46), jajca 5.54 (8.23), perje 5.94 (1.3), drva 1.76 (1.7), stavbni les 55.66 (51.0), oglje 1.2 (0.84), železniški prago 3.8 (2.06), kalcijev cianamid 6.9 (7.4), cement 6.6 (3.2), surov baker 8.9 (30.26), rude in zemlja 37.6 (34.0).

Naša trgovinska bilanca

V mesecu oktobru letos je bila naša trgovinska bilanca aktivna za 89.5 milij. din, dočim je bila lani oktobra aktivnost samo 75.8 milij. din. V septembru letos je znašala aktivnost 28.4 milij. dinarjev. Vendar tudi aktivnost v zadnjih mesecih ni mogla odpraviti pasivnosti, ki se je dotlej nabrala v naši trgovinski bilanci. Skupno je bila naša trgovinska bilanca v prvih 10 mesecih pasivna za 205.8 milij. din, dočim je bila v prvih 10 mesecih lani aktivna za 845.35 milij. din.

Izvoz lesa

Letos je znašal izvoz lesa oktobra meseca 85.063 ton za 79.5 milij. din, dočim je lani oktobra znašal 95.341 ton za 86.5 milij. din. Najboljša odjemalca našega lesa sta bila v oktobru Italija in Nemčija. Skupno je znašal izvoz lesa v prvih 10 mesecih letos 799.766 ton za 714.9 milij. din, dočim je znašal lani v prvih 10 mesecih 1.006.418 ton za 973.7 milij. din. Glavne uvozne države za naš les so bile letos, oz. lani, naslednje (v milij. din): Nemčija 164.2 (131.0), Italija 152.8 (188.9), Anglija 100.7 (104.9), Madžarska 51.7 (67.4), Grčija 37.2 (37.1), Argentina 32.1 (33.6), Nizozemska 21.0 (39.6), Češkoslovaška 17.6 (22.8), Egipt 14.6 (28.1) in Avstrija 13.8 (33.4).

Iz teh števil je razvidno, da je najbolj nazadov naš izvoz lesa v Anglijo in sploh v zapadne države, nadalje v Italijo, dočim smo le del izgubljenega trga mogli nadomestiti z izvozom v Nemčijo.

Ljubljana — Tečajski primor

Amsterdam 100 h. gold.	2400.66—2415.26
Berlin 100 mark	1763.03—1776.91
Bruselj 100 belg.	745.69—750.76
Curij 100 frankov	996.45—1003.52
London 1 funt	205.31—207.37
Newyork 100 dolarjev	4377.26—4413.57
Pariz 100 frankov	114.77—116.21
Praga 100 kron	150.69—151.79
Trst 100 lir	231.35—234.43

Curij, Beograd 10, Pariz 11.53, London 20.60, Newyork 441.75, Bruselj 74.80, Milan 23.28, Amsterdam 240.70, Berlin 177, Stockholm 106.12, Oslo 103.50, Kopenhagen 91.975, Praga 15.125, Varšava 83, Budimpešta 87.50, Atene 3.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.08, Buenos Aires 99.75.

Vrednostni papirji

Ljubljana, Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 98.25—99.25, 4% agrarij 59—60, voj. škoda prom. 467—470, 6% begluske obveznice 89.50—90.50, 6% dalmatinski agrarij 78.75—88.75, 8% Blerovo posojilo 94—96, 7% Blerovo posojilo 90—91, 7% posojilo Drž. hipotekarne banke 98—100, 7% stabilizacijsko posojilo 96—98, — Delnice: Narodna banka 7.350—7.400, Trboveljska 180—190.

Zagreb, Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 97.50—98.50, 4% agrarij 58.50—60, vojna škoda prom. 463—465, 6% begluske obveznice 89—90, 6% dalmatinski agrarij 87—88 (88), 8% Blerovo posojilo 94—96, 7% Blerovo posojilo 90.50—91, 7% posojilo Državne hipotekarne banke 99 denar, 7% stabilizacijsko posojilo 95—97.50. — Delnice: Narodna banka 7.350 den., Priv. agrarna banka 220—225, Trboveljska 180—185 (185), Narodna šumska 20 blago, Gutmann 45—51, Osješka sladkorna tovarna 75—100, Osješka livarna 160 denar, Isis 26 denar, Jadranska plovba 350 den.

Beograd, Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 99 denar, 4% agrarij 60.75 blago, vojna škoda prom. 465—466.50 (466.50, 465), 6% begluske obveznice 88.75—89 (89.25, 89), 6% dalmatinski agrarij 87.75—88 (88.25, 88), 8% Blerovo posojilo 97.50 blago, 7% Blerovo posojilo 90.50—91 (90.75), 7% posojilo Državne hipotekarne banke 99.50 denar. — Delnice: Narodna banka 7.400 denar (7.450).

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizprem. Tend. neizprem. Promet srednji.

Kako ste danes krasni...

danes se zdite tako omamljivi, krasni, čisto pomlajeni in drugačni... to je vse učinek pravega mila, namreč terpentinovnega mila »Oven«, ki daje prijeten svež vonj.

Celje

c **Dijaška kuhinja v Celju.** V torek zvečer je bil v Celjskem domu občni zbor društva Dijaška kuhinja na državni realni gimnaziji v Celju. Občni zbor je vodil predsednik g. prof. Josip Kožuh, ki že 32 let z vsjo ljubeznijo skrbi za kuhinjo in sam nabira darove za naše dijaštvo. Dijaška kuhinja na državni realni gimnaziji v Celju je življenjske važnosti za naše dijače, zlasti za naše revne dijače, ki se vozijo z vlakom v šolo. Tu dobi dnevno 166 dijakov in dijakinj zastoj ali za par dinarjev dobro kosilo. Blagajniško poročilo je podal gimnazijski direktor g. Franc Mravljec. Izkaže, da je majhne dohodke, ki nikakor ne zadoščajo številnim in zadnje čase naraščajočim potrebam dijaške kuhinje. Pri letošnjem blagajniškem poročilu smo opazili zlasti, da se letos niso odzvali številni denarni zavodi, ki bi pač najlaže podprli dijaško ustanovo. Banska uprava je dala 4000 din podpore. Največ so darovali za kuhinjo privatniki in prijatelji našega dijaštva. Precej dohodkov je prinesla kuhinji knjižnica, ki jo je izdal odbor lanske leto ob svoji obletnici. Izvoljen je bil ponovno stari odbor z g. prof. Kožuhom na čelu.

c **Vincencijevi konferenci** je poklonil g. Miloš Levstik, šolski upravitelj v p. iz Celja, 150 din namesto venca na grob svojega prijatelja pokojnega šolskega upravitelja Antona Sivke v št. Jurju pri Celju.

c **Invalidi v Celju so zadovoljni.** Kakor smo zvedeli, so imeli invalidi v Celju sestanke, na katerem so razpravljali o novi uredbi invalidskega zakona. Invalidi so edini in bodo 11. decembra pokazali hvaležnost onim, ki načeljuje vladi ter imajo tako veliko razumevanje za njihove težnje.

c **Rudolf Vodopivec.** V Čretu pri Celju je umrl 49 letni vrtnar in posestnik Rudolf Vodopivec. Kdo ga ne bi poznal, saj je toliko let opravljal z vsjo ljubeznijo službo grobarja na mestnem pokopališču, saj smo ga lahko videli dopoldne in popoldne, kako je z nekim posebnim spoštovanjem kot vrtnar čistil zapuščene grobove in kako vestno je skrbel za okras na pokopališču. Pogreb bo danes ob 4 popoldne. Nai v miru počiva!

c **Sijanec uspeh ljubljanske opere v Celju.** V torek zvečer je gostovala v Celju ljubljanska opera z »Ero z onega sveta«. 52 oseb je nastopilo na odru in izvedlo opero tako dovršeno, da bodo Celjani in številni prijatelji gledališča, ki so prihiteli ta večer v Celje, ohranili ta krasni in bogati večer dolgo v spominu. Ubrani glasovi naših opernih pevki iz Ljubljane, zlasti pa čisti glasovi gg. Križaja, Franca, Janka in V. Heybalove so nudili vsem bogat umetniški užitek. Gledališče je bilo nabitno polno. Pevci so bili za svoja izvajanja bogato nagrajeni z burnim ploskanjem in priznanjem.

c **Oproščen požiga.** Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju je bil oproščen požiga svoje bajte Franc Gracaj iz Luterja pri Ponikvi. Bil je namreč obtožen, da je svojo kačo najprej zavaroval, nato pa zažgal, da bi tako prišel do zavarovalnine. Posebno se je državni pravdnik skliceval na pričo, ki je izjavila, da ji je Gracaj ponujal 500 din nagrade, če mu zažge hišo. Sodišče se je prepričalo, da je priča neverdostojna in je Gracaja oprostil.

Ptuj

Novi gimnazijski ravnatelj g. prof. Alič Fran je 21. t. m. prevzel posle. G. ravnatelju, ki je v našem Ptujju znana osebnost, želimo pri njegovem delu najlepših uspehov. Dobro vemo, da bo on kot dober vzgojitelj, mož širokih pogledov in človek poln dobrote visoko dvignil ugled gimnazije.

Prosvetna predavanja. V petek 25. t. m. bo v društveni dvorani minoritskega samostana prvo prosvetno predavanje v novem poslovnem letu. Predaval bo g. prof. dr. Stanko Cajnar o temi: »Pota naše prosvete«. Začetek ob 20. Vstop prost.

Kramarski sejem bo v petek 25. t. m., na god sv. Katarine.

Gimnazijsko poslopje je docela prenovljeno. Zadnje dni so končali popravila zahodne strani, tako da je sedaj gimnazija vredna svojega imena, kajti v prejšnjem stanju, ki je kar kričalo po popravilu, ni mogla delati dostojne družbe lani prenovljenemu dijaškemu domu.

Rečica ob Savinji

Zadnja pot Dobrovčeve mame. V torek smo spremili na zadnjo pot obče spoštovano gospo Rakun Franciško, pd. Dobrovčovo iz trga Rečice. Mnogo je trpela gosa zadnja leta zaradi hude bolezni, vendar je prenašala vso trpljenje z največjo potrpežljivostjo, ker je trdno verovala, da jo bo Vsemogočni bogato poplačal za vse to na onem svetu. Z njo so mnogi izgubili reveži in drugi ljudje; ker je v stiski rada pomagala vsem, če ji je to le bilo mogoče. Kako je bila rajna priljubljena, je pričal pogreb, katerega se je vključ zela slabemu vremenu udeležila ogromna množica od blizu in daleč, Dobrovčeva mama, počivaj v Bogu!

Rateče pri Škofji Loki

V noči od ponedeljka na torek je tu divjal silovit vihar z obilnim dežjem. Močan jug je razkral mnogo streh in napravil znatno škodo. Posestniku Bertoneclju Karlu iz Gorenje vasi so neznanj uzmovci odnesli vseh 14 kokoši. Pri prejšnjih kurjih tatvahn so prizanegli vsaj enemu paru — putki in petelinčku.

V okolici pa so se tafovi spravili nad konjske repe in je marsikateri konj kar čez noč postal iz kmečkega kljuseta gosposki jezdnj koni s strižnim repom.

Kranj

Skupno združenje obrtnikov obvešča, da se začne v Kranju dne 2. januarja 1939 slikarski in plesarski tečaj. Prijave sprejema v decembru Skupno združenje obrtnikov. Obenem se obveščajo obrtniki iz Kranja in okolice, da pisarna Zdrženja zaradi popravila lokala nekaj dni ne posluje. V nujnih primerih se je obrniti na predsednika združenja g. Polaka.

V vrelu vodo je stopil. V ponedeljek popoldne je barval skupno s svojim tovarišem Ambrožič Anton, doma iz Ljubnega, v tekstilni šoli v Kranju blago. Ko je hotel pogledati v kotel, je po nesreči stopil vanj, ker pa je bila v kotlu vrela voda, se je poparil skoraj do kolena. Zaradi hudih opeklin so fanta po odredbi zdravniška g. Petriča, prepeljali z reševalnim avtomobilom v ljubljansko bolnišnico.

Da zadovolji Prosvetno društvo v Kranju ljudi, ki si žele videti na odru v veliki večini le komedije, se je odločilo za izredno zabavno Molierovo veseligr »Namišljeni bolnik«. Predstave bodo v soboto, dne 26. novembra ob pol 9 zvečer in v nedeljo, dne 27. novembra ob 4 popoldne.

Iz Julijske krajine

Zopet smrt v duhovniških vrstah. V torek 22. novembra je umrl Alfonz Blažko, župnik v Kozani v Brdih. Doma je bil iz Lokavca pri Ajdovščini, kjer se je rodil l. 1869. V mašnika je bil posvečen l. 1893. V Kozani je pastiral že pred vojno. Med vojno je marsikaj doživel. Brda so se mu sploh priljubila. Nekaj časa je bil tudi v Mirniku. Pogreb bo v četrtek dopoldne. Pokoj njegovi duši!

— Pri gotovih boleznih žolča in jeter, žolčnega kamna in zlatence urejuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda prebavo in pospešuje izpraznjenje črev. Kliniške izkušnje potrjujejo, da domače zdravljenje dobro učinkuje, ako se jemlje zjutraj na tešče »Franz-Josefova« voda, pomešana z nekoliko vroče vode. Ogl. reg. S. br. 30474/35.

KULTURNI OBZORNIK

Jubilejna slovenska številka »Grafične revije«

Leto XII., oktober 1938, štev. 3.

»Grafična revija«, ki sicer izhaja v Zagrebu, je oktobrsko številko letošnjega leta posvetila samo slovenskim grafičarjem, da so ob 70-letnici svoje organizacije mogli izdati izključno slovensko elavnostno številko. In ta številka je našim grafičnim podjetjem v čast ter morda bolj kot kaj drugega priča, na kakšni visoki stopnji so. Ta številka spada med najlepša slovenska periodična izdavanja, tako po znanosti kakor tudi po notranji grafični opremi, po tipih tiska in po prilogah, ki so jih reviji za to priliko darovale naše tiskarne. In reči moramo, da so tiskarne pokazale svoje najboljšje, naši grafičarji pa po svojih najboljših močeh izpovedali vse, kar zanima in v čemer se udeležujejo slovenski grafični delavci, ki niso samo rokodelci, temveč tudi pomagajo soustvarjati v veliki meri našo lepo knjigo. Iz bogate vsebine tega grafičnega »jubilejnega« zbornika naj navedem pomembnejše članke številka je posvečena mrtvim tovarišem s pesmijo Ivana Kleca: Tovaršem v spomin, ki jo je s svojimi črkami napisal grafičar Stanko Gladnik. Dragotin Kosem pa je napisal posvetilo k 70-letnemu jubileju. Strokovne članke, ki pa imajo tudi širši splošno kulturni pomen, pa odvarja Dragotin Kosem s sestavkom: »Kako smo začeli a prosvetnim delom«. Mihalek Otmar piše o »dvajsetletnici slovenskega tiskarstva v lastni državi«, iz katerega se vidi ves ogromni napredek slovenske tiskarske industrije ter razvoj panog, ki jih pred vojno nismo niti imeli ter smo bili v njih odvisni od nemškega trga. Pisatelj Ivan Matičič je prispeval značilen članek

o »Razvoju lepe tiskovine v sedemdesetih letih«, kjer razpravlja o različnih slogih v tiskarski industriji od secesije do današnjih dni. V tem članku je kos splošne kulturne zgodovine. Stanko Kováč piše o vplivu tiska na slovensko kulturo tekom vse slovenske kulturne zgodovine od Trubarja in Mandelca do današnjih dni. France Pintar razlaga princip in smisel zlatega reza kot zakona vesoljne harmonije. Pavel Vokáč razpravlja o vstranjanju stavka, ki spada že popolnoma v strokovno delo in opozarja na lepotni čut vstranjanja. Bruno Čeč kaže na več zgledih, kakšen je stavek sodobne tiskovine. France Gabrijeleč piše o slovenski litografiji, Riko Beranec o početkih fotolitografije in njenem razvoju, katerima dostavlja nekaj opomb o fotolitografiji, znani grafičar Jože Trpin. Oto Pere prinaša nekaj malenkosti o tisku na pločevino, Ivan Kovačič pa govori o grafično-fototehničnih postopkih. M. Dacha prikazuje sodobna vprašanja o tiskarski pripravi. Pavel Vokáč opisuje in razlaga stavni stroj Typograph, Vilibald Vlahovič pa razpravlja o organizaciji dela kot važnem gospodarskem vprašanju. Znani grafičar Stanko Gladnik piše o črki kot podobi besede ter navaja tudi zgledje iz svetovnega slovstva, Dragotin Kosem pa ocenjuje Gladnikovo grafično delo. Slavko Dvorčan piše o tisku kot svetovni velesili, Albert Kolman pa o napravah za avtomatično delovanje zbiralnika pri starih strojih. O korektorskem delu, ki spada tudi v to panogo, piše Ivan Fr. Lampert, o rokopisu Peter Kusterle, o vajenih pa Konrad Tavčar. O ornamentalnem slogu polemizira z Matilijem Alojzij Sitar. Tone Fajfar daje pregled delavskega tiska v Sloveniji, s čimer spopolnjuje slovensko časopisno bibliografijo. France Savinšek govori o razlikovanju črk ciceru, garmond, borgis itd. Vtise iz Leipziga, središča nemške tiskarske industrije, je zabeležil Jožko Jurač, pa tudi Jože Trpin pod naslovom »Sem in tja po grafični Nemčiji«. S člankom o prilogah in naelovni strani, ki je delo Jožeta Trpina, je zaključena ta jubilejna številka

»Grafične revije«. Toda nikakor s tem niemo že izčrpali vsebine vsega zbornika, ki ima svoj poseben poudarek tudi na — grafičnih prilogh, ki so jih vse slovenske tiskarne poklonile društvu za njegov jubilej. Posebno se odlikujejo tribarvni tisk Jugoslovanske tiskarne, pa tudi Mohorjeve družbe in Delniške tiskarne ne zaostajajo mnogo za našo tehnično najbolj opremljeno tiskarno. Človek je vesel, da tudi take priloge izdeluje naša slovenska industrija, dočim smo v vseh teh panogah bili odvisni dolgo časa le od tujine. Slovenska grafična industrija stoji povsod na svojih lastnih nogah, kar je velika zasluga tudi organizacije slovenskih grafičarjev, ki so po pravici lahko ponosni na svoj 70 letni jubilej. Saj je tako stara organizacija tudi veliko priznanje slovenski tiskarski kulturi ter zato vsi, ki vidimo velik razmah slovenske lepe knjige, tiskarjem tudi čestitamo k jubileju, pa tudi k tej lepi slovenski številki njihove strokovne revije, ki to našo panogo odlično predstavlja tudi pred svetom.

V Sofiji je bila razstava belgrajskih karikatelistov, ki so vrnili na ta način nedavni obisk belgrajskih karikatelistov v Belgradu.

Profesor subotške pravne fakultete dr. Djura Popović je izdal pri Kohnu v Belgradu »Uvod u medjunarodno pravco« (cena 40, ozir. 60 din).

Ivan Martinov, ki spada v mlado generacijo bolgarskih pripovednikov, je izdal novo novelo zbirko z naslovom »Stoka bez kupuavice« (Roba brez kupevc).

Belgrajska državna tiskarna je izdala prevod Shakespearejevega »Othellac« (prevedel dr. Svetislav Stefanović).

Zagrebska »Hrvatska revija« pripravlja za november in december dvojno številko, ki bo v celoti posvečena spominu dubrovniškega pisnika Ivana Gunduliča.

Stojan Georgiev je v Sofiji izdal droben zvezek (48. str.) prevodov skrbških pesnikov (s iz srbskrite poetice).

Zgodovinsko društvo v Novem Sadu pripravlja obsežno monografijo o Vojvodini. Delo bo izšlo v štirih zvezkih po 500 strani kvarta, in sicer v prihodnjih treh letih. Posvečeno bo dvajsetletnici osvoboditve Vojvodine kakor tudi 250 letnici znane Carnojevičeve selitve Srbov v Vojvodino. Gradivo za prvi zvezek je že pripravljeno in gre te dni v tisk, tako da bo tiskana že v začetku prihodnjega leta. Vsi štirje zvezki bodo stali v predplačilu 600 din. Knjiga bo pomenila vsekakor doslej najobsežnejši znanstveni zbornik z gradivom o Banatu, Bački, Baranji in Sremu. Razprave bodo napisali strokovnjaki, ki dobro poznajo razmere.

Konstantin Petkanov je izdal v Sofiji zbirko kratke mladinske proze z naslovom »Sinteva rosae«.

Najbolj znani bolgarski književno-umetniški tehnik »Literaturen glas« je pred kratkem tiho proslavil majhen jubilej, desetletnico obstoja. V desetih letih je izdal 400 števil. Ce se ozremo nazaj, moramo priznati, da so v tem oziru Bolgari le daleč pred nami, kajti od kakih deset tovrstnih poizkusov pri nas (v Zagrebu in Belgradu) se do danes ni obnesel nobeden. Naslov »L. G.«: Ulica Car Sišan 45, Sofija.

Ljudmil Stojanov je v Sofiji izdal knjigo popolnih zapiskov z naslovom »Moite sreštie« (Moja srečanja).

Popravek. Z ozirom na pripombo v članku ob 80 letnici Selme Lagerlöfove, mi je g. pisatelj dr. B. Magajna sporočil, da je za njeno mladinsko knjigo »Čudno lepe poti Nilsa Holgersona« z divjimi gosic izvedel šele iz mojih poročil, ter zato nikakor ni mogla vplivati na katerokoli njegovo delo. Popravljamo v toliko, da torej ne gre v primeru njegove legenda »Vida«, na katero sem mislil, za direktn vpliv, temveč samo za zanimivo podobnost snovi. td

Tam, kjer so pred 20 leti medvede streljali

najnovije evropsko glavno mesto Hust

Spremembe na evropskem zemljevidu so iz majhnega kraja v Karpatski Rusiji, ki se pravkar zbuja iz vaškega spanja, spremenili v prestolnico, v Hust, najnovjša, in s svojimi 20 tisoči prebivalci, najmanjša evropska prestolnica.

Prestolnica se je rodila

Ta večer ni bil dosti drugačen kot vsak drugi večer v malem karpatskoruskem podeželju gnezdu Hustu. Na glavni cesti, kjer so brlele laterne, so pohajkovali vojaki garnizije. Ondi vidiš trgovino mesenin, kjer kupiš za krono par klobasice, tam je velika čevljarska tvornica, ondi spet brivnica. Prav nič zanimivega ni v Hustu, razen ciganskega zabavišča, kjer je pa vojakom tudi že presedalo. Tedaj pa se je oglasilo mahoma povečanje z garnizijskega poveljstva: »Naredi, vsi naj se zberejo! Čez nekaj minut so bile ceste prazne. V vojašnicah so se zbrali vojaki. Le počemu so jih eklicali ob tej pozni uri? Tedaj je pristopil neki civilist in dejal: »Prinašam novi prestolnici avtonomne Karpatske Rusije pozdrave njene avtonomne vlade!« Se preden so si vojaki opomogli od začudenja, se je sredi dvorišča že dvignila modro-rumena zastava Ukrajine in vojaška godba je zagajala veselo narodno himno »Verhovina«. Drugo jutro je stalo na stotine ljudi pred tiskarno »Nova Svoboda« in so zvedeli: »Naš Hust je zdaj glavno mesto samostojne Karpatske Rusije.«

Vladni avtomobili in kmečki vozovi

Tako se je to mesto z 20 tisoč prebivalci spremenilo v prestolnico po določbah dunajskega sestanka. — Ta prestolnica je tako pestra, kot nemara nobena več na svetu, saj so tu vladni avtomobili poleg kmečkih vozov in črede gosi se sprehajajo eem in tja po prestolnici. Tam, kjer bo zdaj predsednik nove države vladal v modernem poslopju, so še pozimi l. 1918 ustrelili medveda, ki je bil iz svojih gozdov zasel med ljudi.

Prisega po telefonu

Novi sijaj je zares nepričakovano posijal v Hust, ki je bil doslej v senci Užhoroda. Ko so bili prišli v Hust novi člani vlade, novi državni uradniki, trgovci raznih dežel, sta bila oba hotela že zasedna. Tudi telefonskih naprav je bilo premalo, pošta premajhna, promet z vlakom na edini železniški progi prepočasen in nezadosten. In že čez nekaj dni po napovedi, da je Hust prestolnica, je doživelo mesto brez senzacij — drugo senzacija. Prvi ministrski predsednik Karpatske Rusije se

V Londonu bo v začetku decembra prvokrat smučanje v zaprtem prostoru. V velikem prostoru v Earls Courtu pripravljajo 50 m dolgo skakalnico, kjer bo moči do 20 m daleč skakati. Na sliki: dokončavanje modela za skakalnico.

Kaznjenci so se uprli Nočejo v Cayenne

V kaznilnici na otoku San Martinez de Rey, kjer zbirajo francoske obojence za v zločinsko kolonijo v Cayene, so se pred dnevi jetniki uprli, ko so zvedeli, da jih bodo odpeljali v Cayene. Začeli so razsajati in pobijati, vendar se je paznikom posrečilo, da so jih ukrotili. Dvajset obojencev je dobilo v boju hude rane.

Panika pri fotografiranju 7 otrok mrtvih, 30 ranjenih

Iz Guayaquila v državi Ekvador poročajo, da so imeli šolski otroci predstavo v gledališču Eden, kjer je bilo več sto šolarjev v spremstvu staršev. Tedaj pa je nastala panika, ko je fotograf fotografiral z magnezijno lučjo. Občinstvo je mislilo, da je kaj eksplodiralo in da je izbruhnil požar in je začelo vreti k izhodom. Policija je upala, da bo ljudi pomirila s tem, da je zaprla izhode, pa je dosegla vprav nasprotno. Sedem deklic je bilo pri tem pohojenih do smrti, trideset otrok pa ranjenih. Na cestah in v bolnišnicah mesta, kjer so številni starši iskali svoje pogrešane otroke, so se porajali v srce segajoči prizori.

Esperanto v filmu Metro-Goldwyn-Mayer

Slavni filmski režiser Clarence Brown režira film »Idiot's Delight« (Idiotova zabava), v katerem bo tudi dvogovor v esperantu. V imenovanem filmu igrajo Norma Shearer, Clare Gable in mnogo drugih slavni igralcev. G. Scherer (ki je tudi v Sloveniji že predaval l. 1931) pa je tehnični svetovalec za esperantske zadeve. Tvrdba Metro-Goldwyn-Mayer (ki je eno največjih filmskih podjetij v Združenih državah) išče sedaj igralko, ki obvladajo esperanto. Nam Slovincem bi bili esperantski filmi razumljivi mogoče bolj kakor angleški. Brez dvoma pa bo film tudi zelo pripomogel k razširjenju esperanta, če že ne k njegovi zmagi. Ameriškim esperantistom iskreno čestitamo k njihovem uspehu

ni veselil v kako novo palačo, ampak je moral — v ječo. Baje je izdal svojo novo domovino. Odlični cerkveni dostojanstvenik, msgr. Vološin, je prevzel vodstvo države. Praški vladi je prisegel zvestobo po — telefonu!

Karpatskoruski Rinaldo Rinaldini

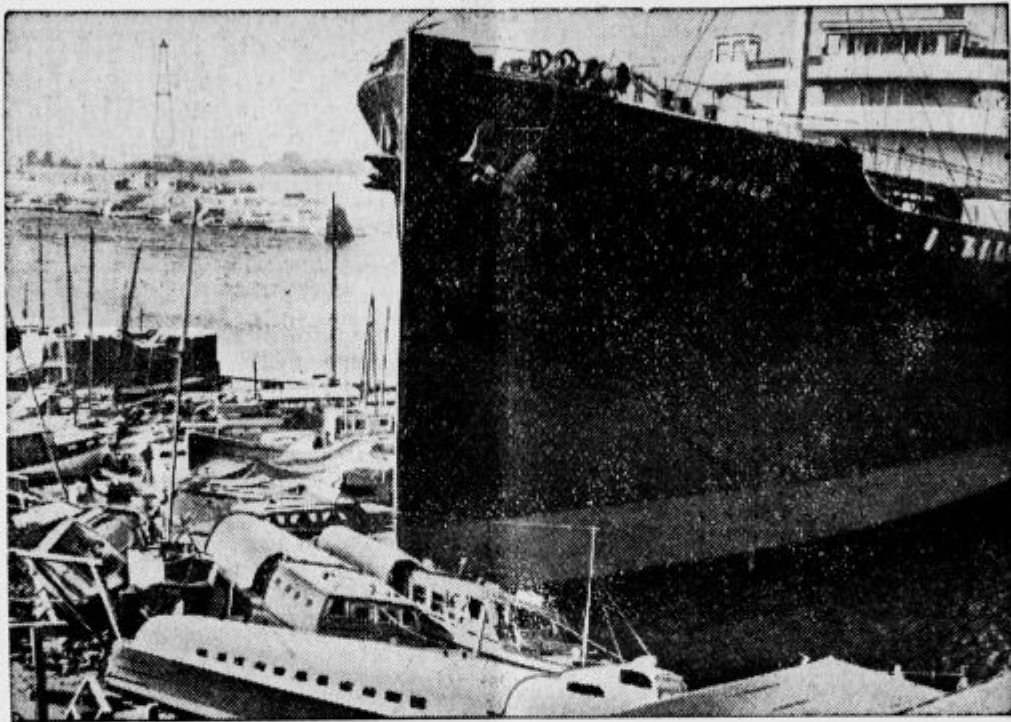
Polagoma se je začelo življenje v Hustu urejati. Najprej so morali, na žalost raznih pustolovcev, ki se potikajo po karpatskih gorah, izredno pomnožiti policijo. Res je namreč, da ta nova prestolnica nima neoporečne preteklosti. Pravijo, da se je polovica prebivalstva preživljala s tiho-tapstvom žganja. Mogoče je to pretirana trditev, vendar drži, da so se mnogi meščani prevažali čez reko Tiso in so ceneno romunsko žganje vtihotapljali v Češkoslovaško. V Karpatski Rusiji je »igra« z orožniki še dandanes kot nekakšna športna zabava. Tu biva še kos roparske romantike. Koliko zabavnih prigod kroži o karpatskoruskem Rinaldu Rinaldiniju — o Nikoliju Suhajlu Kradel je bogatim in dajal revežem; spoštovali so ga in v svojih skrivališčih je bil tako na varnem, da je mogel ekoraj pred nosom uradnih oseb prirejati bogate pojedine, kamor je povabil stotine na pol seestranih meščanov. A to se ni dogajalo v prejšnjem, ampak že v našem 20. stoletju. Se bolj pester je bil lov v gozdovih na roparja Lipeja, sina bogataša, ki je pa postal večkratni morilec,

ker so ga osleparili za dediščino. Prijeli so ga šele potem, ko so kar garnizijo vojakov razposlali po gozdovih.

500 vagonov koruze za prvo uteho

Bili so posebni vzroki za to, da se je del ubožnih prebivalcev iz Husta preživljal na opisan način. Saj je malokje bolj slaba zemlja, kot v Karpatski Rusiji. Tu je zemlja izredno nerodovitna in pusta. Ze večkrat so se prebivalci pritožili in prosili v Pragi pomoči. Tako je zdaj nova vlada nakupila v Romuniji 500 vagonov koruze, ki so jo razdelili na cestah nove prestolnice.

»Nihče ne sme biti več brezposeln in lačen v avtonomni Karpatski Rusiji!« je oznanil ministrski predsednik Vološin. Na deset tisočev delavcev si bo zaslužilo kruh, ko bodo delali nove železnice, nove ceste, nove stavbe. V podzemskih, modrikasto lesketajočih se solnih rudnikih bodo rudarji iz globine 200 metrov spravljali na dan nešteta ton kamnitne soli. Najmlajše glavno mesto Evrope se je že začelo spreminjati. Ozka, vegasta pota, ki obdajajo svetlomodne rutenske hišice, se že širijo, ob glavni cesti so odprli novo kavarno, zidati so začeli nov hotel in ko bo sonce čez nadaljnjih 20 let vželo izza stare trdnjave Hust, bo posijalo na prestolnico, kakršnih je na tisoče drugod po svetu, in ki je bo eram svoje nekdanje roparske in vaške romantike.

Parnik zavozil v ladje V pristanišču Long Beach je parnik »Acworld«, ki se je bil v nevihti odtrgal od vezi, zavozil y 22 ladje, tri motorne jahte in jih vse pomandal

Al Capone si je kupil grad

Iz Newyorka poročajo: Za 14 milijonov dolarjev je neki bivši ameriški gangster, zaupnik Al Caponeja, kupil grad v USA v državi Indiana. Grad se bo imenoval »Al Capone«.

Pred letom je prišlo iz Amerike sporočilo, da se ameriški kralj gangsterjev Al Capone, dasi je v ječi, zopet bavi s svojimi posli. Skalnat prisilna delavnica Alcatraz da mu je tako rekoč kraj, kjer v popolnem miru razmišlja o svojih novih načrtih. V Ameriki so se sprijaznili s to novico. Al Caponejevi posli se sijajno razvijajo. Izdeluje igralne aparate za igralne banke, ki so večidel policijsko prepovedane. A zoper proizvodnjo in razprodajo aparatov ni v USA nobenega zakona.

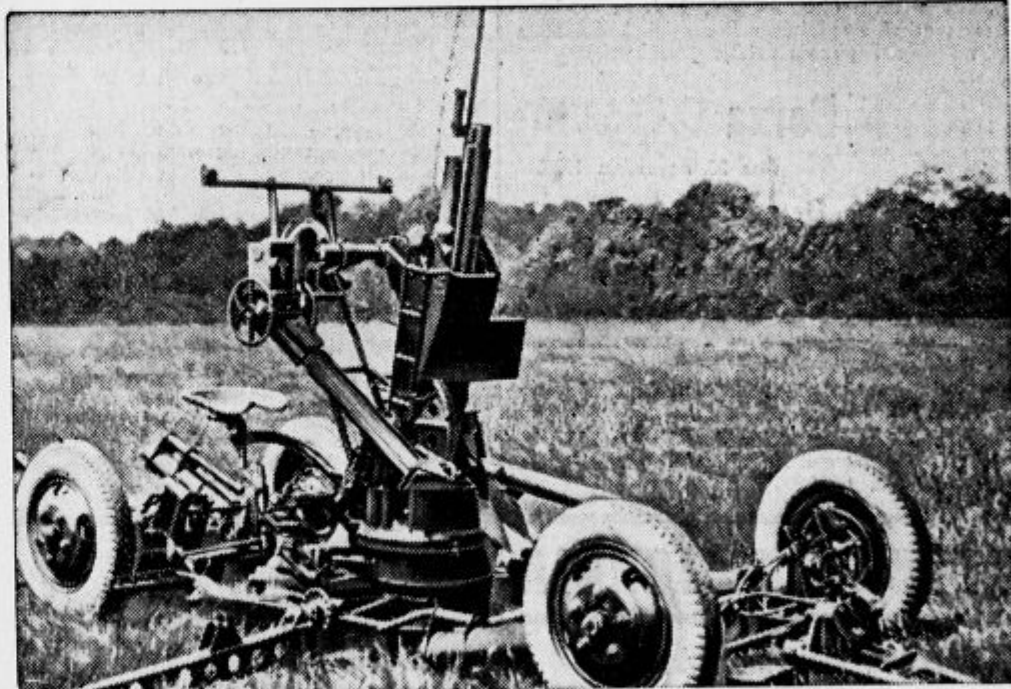
Na vsaka dva meseca obišče Coponejeva žena svojega moža v Alcatrazu. Ona je tudi njegova prva tajnica in poslovodkinja in hodi k možu po njegove nove načrte. Ona mu o vsem poroča in mu predloži obračune. Gangster Mihael Corozzo, imenovan Dago Mike, ki mu je v prejšnji zločinski dobi Al Capone vse zaupal, je zdaj njegov namestnik.

Najnovjša senzacija o Al Caponeju je bila vest, da je neozdravljivo bolan. Trije zdravniki so potrdili, da ne more delj živeti kot pet let. Neki časopisi so se upali poročati, da je te zdravnike Al Capone podkupil. Bodi tako ali tako, res je, da se Američanom smili ta neozdravljivo bolni kralj gangsterjev. Sodišča so baje prejela nekaj predlogov, ki bodo ugodno rešeni, to se pravi, da bodo poleti 1939 Al Caponeja izpustili iz prisilne delavnice.

Da »Al« res misli na svobodo, je razvidno iz tega, da si je zdaj kupil pravilni grad. Grad ima prekrasno lego in si ga je dal pred tremi leti neki milijarder sezidati. Krog grad je krasen park, dalje bazen za kopanje; ondi so obširne terase in na strehi je poseben vrt, ki je z njega

prelep razgled na najlepši del državnice Indiane. V gradu je vse čim najbolj razkošno opremljeno.

Javnost je radovedna na bodoča poglavja o »Al Caponeju«. Ameriški listi pozivajo lovec na gangsterje, ki je najhujša ameriška policija, naj že sedaj podvoji svoje čete.

Najnovjši ameriški top za obrambo letalskih napadov Amerika je zgradila nov top proti letalom. Top tehta 5000 funtov in ima kaliber 37-milimetrov

Komedija, ki je šla čez vse

svetovne odre — v filmu

Slovito francosko komedijo »Tovariš«, ki jo je napisal Jacques Deval in ki je žela v zadnjih letih ogromen uspeh po vsem svetu (letos jo je napovedalo tudi mariborsko gledališče), so Amerikanci spravili na filmsko platno. Glavne vloge v filmu »Ljubezen Tatjana Petrovne«, kakor so komedijo prekrstili, imata Francoza Charles Boyer in Claudette Colbertova. Slika nam kaže nekaj prizorov iz filmanja (od leve na desno) pisatelj Deval v Hollywoodu, glavni junak se oddihuje od filmanja; režiser Litvak razlaga Boyerju in Colbertovi nov prizor, Colbertova se uči rusko pesem, Boyer v razgovoru z igralko Luisocovo.

V cerkvi sv. Petra v Rimu, ko je bila 13. nov. 1938 prisheta mati Franciška Ksav. Cabrini k blaženim.

Dohodki angleških kriminalnih pisateljev

Po smrti angleških kriminalnih pisateljev Fletscherja in Edgarja Wallacea ni ostal trg angleških kriminalnih romanov prav nič osamljen. Res se do sedaj še ni pojavil v Angliji pisatelj, ki bi mogel nastopiti dediščino teh pisateljev, da bi namreč toliko mogel zaslužiti s pisateljevanjem, kot sta zaslužila ta dva. Nasprotno pa je več žensk, ki prejemajo s pisanjem kriminalnih romanov velike letne dohodke. Po najnovjših podatkih zasluži Dorothy Sayers na leto 1 milijon 400.000 dinarjev samo s kriminalnimi romani in približno toliko tudi Agata Christie. Jako zanimivo je to, da je Agata Christie, ki je poročena z nekim starinoslovcom, razpečala v dobi 15 let skoraj 2 milijona svojih kriminalnih romanov samo v angleško govorečih deželah, ne glede na veliko število prevodov teh romanov, ki so razširjeni po vsem svetu.

Stradivarijeve gosli

Je imel v San Francisku 70 letni beraški goslač Klingbeil, pa sam ni vedel, da ima tak zaklad. Nekoč pa so vdrli vlomilci v njegovo izbo in so mu odnesli mimo drugih malenkosti tudi njegove gosli. Goslaču je bilo silno hudo po violini in je solznih oči pripovedoval, da so že 238 let last njegove družine, česar mu pa nihče ni verjel. Policija je pa stikala za vlomilci, jih prišla in dobila pri njih violino. Na policiji so strokovjaki dognali, da je starčkova violina pristni izdelek slavnega Stradivarija. Ponujali so goslaču do 7000 dolarjev zanjo, a je ni hotel prodati, češ da bi je ne dal tudi za desetkratno vsoto ne.

Potrpežljivost. Dva voznika se srečata pred ozkim mostom. Nobeden se noče umakniti. Prvi vzame v roke časopis in začne čitati. To pa drugega nikakor ne razburi, temveč mu veselo zakliče: »Ko boš prečital, daj še meni časopis!«

**Slišim izgovarjati
moje ime ...**

To ni nič čudnega, zakaj ženske se radi pogovarjajo o meni. Posebno ob takem vremenu! Druga drugi me priporočajo kot najboljšo sredstvo proti rdeči, ostri in spokani koži. Tako je prav! Zakaj: samo Nivea vsebuje Eucerit, edino okrepevalno sredstvo za kožo.

Šport

Ljubljana : Gradjanski (Z.)

Po zmagovitem pohodu belo-zelenih nad Haškomo bo v nedeljo SK Ljubljana zopet postavljena pred težavno nalogo. V goste prihaja Gradjanski, »purgersko« moštvo in ponos Zagreba, ki s svojo temperamentno in tehnično igro razvema množice po vseh igriščih. Gostovanje Gradjanskega se vedno smatra za senzacijo prve vrste in bo tudi nedeljsko srečanje, ki bo višek sezone, pritegnilo množice na igrišče SK Ljubljane, kjer se bo odigrala ta velika borba.

Najboljši strelici v jesen. prvenstvu

Jesensko prvenstvo v državni ligi je bilo z nedeljskimi tekmami zaključeno. Zadnje nedelje so dali 23 golov, vsega skupaj v tem delu prvenstva 240 golov. Med strelici je najboljši Matošič od Hajduka, ki je v enajstih tekmah zabil 11 golov. Lista ob koncu jesenskega prvenstva pa je takale:

- 11 golov: Matošič (Hajduk),
- 10 golov: Aca Popovič (Jugoslavija),
- 9 golov: Kacijan (Hašk),
- 8 golov: Glišovič (Bsk) in Rajdič (Slavija S.),
- 7 golov: Wölfl in Lešnik (oba Gradjanski Z.) Pavletič (Slavija V.),
- 6 golov: Zivkovič (Jedinstvo), Podgradski (Bsk) in Cemerik (Gradjanski S.),
- 5 golov: Božovič in Valjarevič (oba Bsk) ter Simič (Jedinstvo),
- 4 goli: Antolkovič (Gradjanski Z.), Arandjelovič (Jedinstvo), Vujadinovič (Bsk), Lazič (Sparta), Medarič (Hašk), Sarič (Bask), Šalipur (Slavija S.), Sipoš (Gradjanski Z.),
- 3 goli: sta dala med drugimi: Erber in Grntal (oba Ljubljana),
- 2 gola: je dal med drugimi: Pupo (Ljubl.),
- 1 gol so dali med drugimi: Janežič, Rataj in Sercer (vsj Ljubljana).

Avtogole so dali med drugimi: Bertonec, Boncelj in Zitnik (vsj Ljubljana).

Nedeljski nogomet v inozemstvu

V Angliji.

I. Liga: Arsenal — Leicester City 0:0. Aston Villa — Chelsea 6:2 Blackpool — Leeds United 1:2. Brentford — Liverpool 2:1. Derby County — Bolton Wanderers 3:0. Everton — Manchester United 3:0. Grimsby Town — Charlton Athletic 1:1. Huddersfield Town — Birmingham 3:1. — Portsmouth — Middlesbrough 1:1. Sunderland — Preston Northend 1:2. Wolverhampton Wanderers — Stoke City 3:0.

II. Liga: Blackburn Rovers — Newcastle United 3:0. Bradford — Southampton 2:1. Bury — Luton Town 2:5. Chesterfield — Burnley 3:2. Fulham — Westbromwich Albion 3:0. Manchester City — Coventry City 3:0. Millwall — Nottingham Forest 5:0. Sheffield Wednesday — Norwich City 7:0. Swansea Town — Tottenham Hotspurs 1:1. Tranmere Rovers — Sheffield United 0:2. Westham United — Plymouth Argyle 2:1.

Škotska: Aberdeen — Kilmarnock 1:2. Albion Rovers — Hearts 0:1. Ayr United — St. Johnstone 0:0. Celtic — Motherwell 1:3. Hamilton — Queen of South 1:0. Hibernian — Partick Thistle 1:2. Raith Rovers — Queens Park 4:5. Rangers — Clyde 2:0. St. Mirren — Arbroath 1:1. Third Lanark — Falkirk 2:2.

V Belgiji.

Anderlecht — Malines 1:6. Union St. Gilloise — Liersche 2:2. Gantoise — Beerschot 2:2. Antwerp — White Star 5:2. Boom — C. S. Brugseois 4:0. Standard — Charleroi 2:5. F. C. Brugseois — Daring 3:2.

V Nemčiji.

Südwest — Württemberg 0:1. Hamburg — Berlin 1:0.

Prvenstvo južne Nemčije. FSV. Frankfurt — Saarbrücken 5:0. Phönix Karlsruhe — VfR. Mannheim 1:1. SV. Waldhof — Karlsruher F. V. 3:1. VfL. Neckarau — F. C. Pforzheim 0:1. Ulmer F. C. — VfB Stuttgart 1:1. Stuttgarter SC. — Sportfreunde 0:8. Nürnberg — 1860 München 1:0. Augsburg — Bayern München 2:2.

Prvenstvo Dunaja.

Wacker Wien — Amateure Steyr 7:0. Grazer Sportclub — Rapid Wien 2:6. Sportclub Wien — Austro Fiat 3:1. Austria — Admira 1:2. Vienna — Wacker Neustadt 3:0.

V Franciji.

Cannes — Fives 1:5. Roubaix — Rouen 1:2. Racing — Sochaux 6:1. Metz — Marseille 5:1. Sète — Lens 2:2. Le Havre — Strasbourg 2:1. Lille — Excelsior 4:3. St. Etienne — Antibes 1:0.

V Čehoslovaški.

Slavija Praga — Ostrava 4:2. Sparta Praga — SK Plzen 2:2. Liben — Viktoria Žižkov 5:3. Bata Zlin — Zidenice 1:4. Nachod — Bratislava 3:2. Pardubice — Kladno 4:1.

Obvestila športnih zvez, klubov in društev

Slalom klub »Ske« ponovno opazarja članstvo, da se gotovo udeležijo IV. rednega občnega zbora drevi ob 20 v salonu restavracije hotela Strunski. Na dnevnem redu so važne spremembe. Vhod je iz Kolodvorske ulice. — Gilbor. **Plačalna sekcija SK I.** Važen sestanek članstva bo danes ob 18 v klubskem tajnistvu Dječevi red: Sklepi zvezne skupščine v Zagrebu. Točno! **Opozorilo!** Dogajajo se primeri, da razne nepoklicane osebe pobirajo prostovoljne prispevke za naše sekcije kluba potom nabiralnih pol s ponarejenimi žigi in podpis. Opozorjamo tem potom javnosti, da vsakega sumljivega nabiralca pred policijski ali orožniški postaji. Vse nabiralne pole naših sekcij, odn. kluba morajo biti opremljene poleg žiga in podpisa nastelstva sekcije tudi s klubskim žigom in podpisu predsedstva. — ZSK Hermes.

Brod v Petanjcih je zavarovan

Slatina Radenci, 23. nov.

Veliki most, ki ga gradi banovina čez Muro med Slatino Radenci in Petanjci, seveda še ne bo tako kmalu gotov, da bi kazalo zanemariti dosedanje prometno sredstvo čez Muro — petanjski brod. Ta brod je edina zveza zgornjega Prekmurja z ostalo Slovenijo, ker je most čez Muro pri Veržejju predaleč, pa tudi ceste, ki se stekajo nanj, so precej slabe. Brod v Petanjcih vozi seveda le ob ugodnem vodnem stanju reke Mure in je zato kaj negotova zveza.

Letos spomladi je Mura daleč naokrog poplavlila polja in napravila ogromno škodo posestnikom ob obeh bregovih. Ponokod je porušila tudi obrežje, ki kliče po nujnem popravilu, da škoda ob prihodnjih poplavalih ne bo še znatnejša. Tudi ob petanjskem brodu je napravila deroča voda precej veliko škodo. Na desnem bregu je od stranskega rokava Mure navzdol porušila obrežje in odnesla dober kos zemljišča vse do broda. Razdiralna sila vode se je ustavila šele ob trdnem cestnišču, ki vodi na brod. Če bi pustili porušeno obrežje v nemar, bi letos voda nadaljevala tam, kjer je lani končala. Posledica bi bila, da bi Mura odnesla oporo broda in mostič na desnem bregu in za dalj časa pretrgala vsako zvezo gornjega Prekmurja z ostalo Slovenijo.

Cestni odbor soboškega okraja je to nevarnost odvrnil s smotno regulacijo. Ohložil je obrežje z gladkimi betonskimi kvadri, ki so postavljeni na trdno podlago iz dračja in zbite zemlje, ob vodi pa iz betonske opore. Obrežje je zdaj dvignjeno in voda bo tudi ob dvignjeni gladini lepo drsela ob betonski steni, ki je videti kot kak mestni kej. Tudi na desni strani broda je obrežje na isti način uravnano in zavarovano. Stik ceste

z reko in brodom je na novo zgrajen z betonskim cestniščem in vzdolžni železniži drogov, na kateri bo pritrjen mostič, ki služi za dovoz k brodu. Desni dovoz k brodu se bo v kratkem preselil za svojo dolžino navzgor proti toku vode in bo zdaj trdno ključoval pomladanskemu razdiralnemu dotoku Mure.

Cerkveni koncert v Škofji Loki

V soboto 19. novembra ob 3 popoldne je bil v okviru uradne okrajne učiteljske konference cerkveni koncert v župni cerkvi sv. Jakoba. Za Škofjo Loko je bil ta koncert izreden glasbeni dogodek, učiteljsko okraja pa je s to prireditvijo pokazalo, da ima smisel tudi za visoko umetniške glasbene prireditve. Na koncertu so sodelovali predvsem učitelji in njih prijatelji visokih glasbenih sposobnosti.

Kljub delavniku in majhni reklami se je zbralo v akustični cerkvi nad 200 poslušalec. Koncert je pričel priznani skladatelj in orgelski virtuoz g. M. Zeleznik, šol. upr. iz Sorice, z Brosigovim preludijem v Es-duru. V drugi točki je ga. Vida Rudolfova, učiteljica iz Ljubljane, z občutkom zapela »Ave Marija« od Grana. Sledil je J. S. Bach: Preludij v C-duru. Priznana sopranistka gđ. Stefica Korenčanova je z umetniško dovršenostjo odpela Grissbacherjevo »Pri Mariji«. Bachovemu preludiju v G-duru je sledil basovski solo g. Lovra Korenčana, šol. upr. iz Roteč, ki je dramatično in z voluminoznim basom odpel »Confutatis« iz Verdijevega Requema. To je bil uvod v znameniti voc. kvartet »Offertorium« iz iste skladbe. Zapeli so ga dovršeno solisti: sopran gđ. S. Korenčanova, mezzosopran gđ. V. Rudolfova, tenor g. Vilko Škok in bas g. L. Korenčan. Na orglah sta štiričrtno spremljala g. Kržišnik Ivan, okrajni šol. nadzornik v Škofji Loki, in g. Babič, učitelj iz Škofje Loke. Umetniška skladba kakor tudi odlična izvedba sta poslušalcem nudila prvovrstni glasbeni doživljaj.

Bogal cerkveni koncert je zaključil M. Zeleznik s svojim preludijem in fugo v Es-duru. G. Zeleznik se je v vseh orgelskih solo točkah pokazal pravega orgelskega mojstra. Tudi orgle so v dokajni meri zadovoljile njegovim zahtevam.

Škofja Loka si želi takih koncertov in bi bilo prav, da prihodnje bolj razglasijo, ker so vredni večje udeležbe. Vstopnine ni bilo. Prireditelju g. Ivanu Kržišniku okraj. šol. nadzorniku, pa gre vse priznanje.

Za sledovi zločinov Staneta Zupana

Orožniška postaja v Višnji gori je sporočila ljubljanski policiji, da je aretirala že dolgo zasledovanega Staneta Zupana, 30 letnega trgovca brez posla, sicer pa vlačugarja in delomrečja. Tega Zupana so oblasti iskale najmanj dve do tri leta. Stane Zupan je imel navado, da se je izdajal za časnikarja, za sotrudnika »Planinskega vestnika«, za nabiralca oglasov in za nadzornika Planinskega društva in da dela markacije in izpisuje podatke za neki novi »Vodič«, ki ga namerava izdati banovinski tujsko-prometni svet. Ko so orožniki preiskali Zupana, so našli pri njem vse polno potrdil za oglese, naročilnice in podobno. — Oskrbniki tujsko-prometnih in planinskih koč, turistovskih domov, hotelirji, gostilničarji in slični so namreč v velikem številu nasadili Zupanu ter izplačevali are 10 do 300 din. V kolikor je škoda, ki jo je povzročil Zupan, dosežaj ugotovljen, znaša nam 15.000 din, vsa dejanska škoda pa še mnogo več. Orožništvo v Višnji gori in ljubljanska policija prosita vse,

**Dva problema:
prhut
izpadanje las**

Ena rešitev:

Silvikrin

Lotion Silvikrin. Za delotvorno vsakdanje negovanje las; polepšava lase, prepreči izpadanje las ter ohrani kožo glave zdravo in brez prhuta. To je edina voda za lase, ki vsebuje prirodno hrano za lase Neo-Silvikrin.

Neo-Silvikrin. Ta koncentrirana naravna hrana za lase uporablja se proti trdovratnemu prhutu, v resnih slučajih izpadanja las, pri oslabilih lasnih koreninah, pri obolelih mestih in kadar preti plešavost.

Shampoo Silvikrin. Blago sredstvo za pranje las, za snaženje in zaščito lasišča in las. Njegova obilna pena vsebuje naravno hrano za lase Neo-Silvikrin in deluje kot balzam na tkivo lasišča.

Dobi se v vseh strokovnih trgovinah.

ki še kaj vedo o Zupanovih goljufijah, naj o tem obveste oblasti. Zupan je sedaj v zaporih sodišča v Višnji gori.

Programi radio Ljubljana:

Cetrtek, 21. novembra: 12 Vsakemu nekaj (plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.30 Ivan Magister igra na harmoniko — 14. Napovedi — 18 Vsakemu nekaj, igra Radij. orkester — 18.40 Slovensčina za Slovence (z. dr. R. Kolarič) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Telovadno predavanje — 19.50 Deset minut zabave — 20. Koncert lahke glasbe: Skladbe Ant. Jaka. I. v. v. Radij. orkester, pesne pesnice poleta Jožek in Jetež — 21. Napovedi, poročila — 22.15 Duet ceter, z. E. Mezollis in M. Hebein.

Drugi programi:

Cetrtek, 21. novembra: Belgrad: 20 Vokalni koncert, 20.30 Simfonični koncert, 21.30 Tamburice, 22.20 Plošče — Zagreb: 20 Belgrad, 22.30 Plesna glasba — Sofija: 19 Gosli in klavir, 19.30 Komorni koncert, 20 Klavir — Lajpzig: 19 Elsan koncert, 21 Igra, 22 Kvartet, 22.06 Poljska glasba — Prst. Muzik: 17.15 Vokalni koncert, 21 Igra, 21.40 Plesni koncert — Rim. Bari: 21 Simfonična glasba — Dunaj: 20.30 Gledališki prenos.

Naš dragi oče, stric, ded in praded, gospod

Franc Lajovic

je danes ob 4 popoldne, v 85. letu starosti, za vedno zaprl svoje dobre oči.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 25. novembra ob 3 popoldne iz hiše žalosti na litijsko pokopališče. Prosimo za tiho sožalje.

Litija, Ljubljana, Zagreb, 23. novembra 1938.

Anton, Maks, Marija, Milivoj, Ana, Albin, Pavla, Franci, Ladislav, Janko, sinovi in hčere; vse sinuhe in zeti; vsi vnuki in pravnuki ter ostalo sorodstvo.

**Prispeli so najnovejši originalni
angleški MARCONI**

RADIO APARATI

ZAHTEVAJTE TAKOJ NEOBVEZNO PREDVAJANJE PRI VSEH AVTORIZIRANIH RADIO TRGOVCIH ali v

glavnem skladišču za Jugoslavijo

M. MAJSTOROVIĆ, zastopnik THE GRAMOPHONE CO. LIMITED, Zagreb, Amruševa ulica 5.

Razno

Za Miklavža

Igračni vozički, skiroji, tricikli, holenderji, avtomobilčki, konjički, se dobe najceneje pri »Tribuna«, F. Batfel, Ljubljana, Karlovska cesta 4. - Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26. Ceniki franco! (1)

IZBIRA NI TEŽKA

kadar je treba določiti časopis v katerem naj oglašuje trgovec ali obrtnik. Vsakdo bo pri tem upošteval list, potem katerega bo prišel zagotovo v stik s najširšimi kupnomočnimi sloji prebivalstva. In to je naš dnevnik »SLOVENEČ«, ki ga bere — posebno ob nedeljah — s malo izjemami vsaka slovenska hiša. En poskus Vas o uspehu prepriča.

KAJ PRAVI Dr. A. C. Röttinger

sođ. izpr. au'or, veščak

„Malki“

**pomaga
pri kašlju in
hripavosti!**

Pravi dunajski »Malki« se spoznajo po rčki »Mc, Tovarniški licenc za Jugoslavijo »Jadranka«, Zagreb

Meščanska korporacija v Kamniku
razpisuje za takojšen nastop mesto

komerc. vodje

ki bi bil istočasno vodja lesne industrije, žage in elektrarne. Pogoji: visokošolska izobrazba, rutina v lesni industriji in trgovini, strokovnjak v elektrotehniških zadevah in sposoben organizator. — Prošnje z dokumenti je predložiti gospodar. odboru Meščanske korporacije v Kamniku do 10. decembra 1938.

Na podlagi priloženega vzorca recepta »Malki« bonboni, kakor tudi iz vzorca sirovin sem se prepričal, da so sestavine naravni produkti velike vrednosti. Izbrane sirovine so v skladu z naziranjem znanosti v pogledu hranivosti kakor tudi v tem, da so uporabljene produkti, za katere je dokazano, da ublažujejo kašelj in hripavost.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; zenitovanski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonjska, 3 mm visoka petitna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Nemška korespondentinja in pisarniška moč pri knjigovodstvu, išče mesto s 1. januarjem. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Marljiva« št. 18314. (b)

Službodobej

Mizarski pomočnik dobi takoj službo. Gregorčičeva 17c. (b)

Prodajalko specializirane stroke takoj sprejemem. M. Kompare, Ljubljana, Gradišče 7.

Služkinjo

za notranja hišna dela, ki zna tudi nekaj kuhe in šivanja, sprejemem. Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru pod št. 1700.

Trgovskega pomočnika verziiranega, išče zadruga kot poslovodjo podružnice. Ponudbe z navedbo kavelje poslati v upravo »Slov.« pod št. »Zanesljiv« št. 18294. (b)

Vajenko

za manufakturno stroko, zdravo, poštenih staršev, takoj sprejemem. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Marljiva« št. 18314. (b)

Posvetva

Več stavbnih parcel naprodaj v bližini kolodvora št. Vid - Vižmarje. Pojasnila: Vižmarje 59

Kunaver Ludvik

građbeno-strokovno nabrazeni posredovalec — Cesta 29. oktobra št. 6, telefon 37-33, ima naprodaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za navzete brezplačno na razpolago.

Zivali

Nemške doge mladice, in 2 leti staro psico, poeni proda Albin Vreček, Ljubljana VII., Medvedova 30. (j)

Pohištvo

Spalnice, jedilnice kupite najugodnejše pri Andrej Kregar pri kolodvoru št. Vid Vižmarje.

Kupimo

Delnice pivovarne Lasko, kupimo. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Takojsnje plačilo« št. 18255.

Vsakovratno

zlatu kupuje po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Poizvedbe

Ženska zapestna ura se je izgubila 23. t. m. od Tvrniške ulice do tovarne Ehrlich. Najdite! Naj jo odda proti nagradi Mariji Mikec, Ciril Metodova 1, Studenci, Maribor. (r)

DEŽ • SNEG • ZIMA

Dežni plašči . . . od Din 180—
Hubertusi . . . „ „ 280—
Suknje . . . „ „ 350—

Joško OLUP mlajši

KONFEKCIJA, MANUFAKTURA, MODA STARI TRG 1 BIVSI LOKAL CIUHA & JESIH

Velika tekstilna tovarna v Belgradu

išče za takoj ali pozneje **delovodjo ključavničarske delavnice**

izvežbanega v popravilu tekstilnih strojev. — Ponudbe s prepisi spričeval poslati na upravo »Slovenca« pod značko »Strokovnjak« št. 18.273.

PREPRIČAJTE SE IN SODITE!

GIF BATERIJA

Je izredno dolgo uporabljiva!
Ima neomejeno trajnost shranjevanja!
Ima odlično možnost regeneracije!

Radioposlušalci uporabljajo baterije samo brez kisline in salmijaka, in to so

»G I F - BATERIJE«

Originalne edino z zaščitnim znakom »Rdeči pečat«

Patenti prijavljeni.

Zahtevajte prospekte!

»Kontakt« elektrotehniška tvornica, Zagreb

Prodamo

Namočena polenovka se dobi pri I. Buzzolini, Lingerjeva (Kresija). (i)

Nepremojljive hubertuse

dežne plašče in obleke, najboljši nakup: Presker, Sv. Petra cesta 14.

Slovinci v Italiji

Kdor želi v Italiji prejemati »Slovenca« po pošti na svoj dom, naj sporoči tvrdki Giovanni Parovel, Trieste, Via Ir. Denza 3. Mesečna naročnina za Italijo znaša lit 16.50 in naj se nakaže vnaprej na čekovni račun g. Giovanni Parovela št. 11-1649. S tem se prihranijo stroški, naročniku pa takoj lahko postrežejo z listom. Seveda se more pripomniti, da je poslan denar namenjen za naročnino »Slovenca«.

Izredna prilika ugodnega nakupa knjig!

Pod polovično ceno!

Zaradi pomanjkanja prostora smo se odločili, da odprodamo naslednje knjige pod polovično ceno!

Germano: Življenje sv. Gabriela	din 10.—	
Sv. čistost	din 5.—	
Samec: Za naše male	din 8.—	
Volc: Roka božja	din 10.—	sedaj skupno samt
Turšič: Izgubljeni raj	din 10.—	din 15.—
Sardenko: Dekliške pesmi	din 18.—	
Scharsch: Spoved malih hrehov	din 25.—	
Potočnik: Dobri pastir, I. del	din 38.—	sedaj skupno samo
Potočnik: Dobri pastir, II. del	din 40.—	din 50.—
Potočnik: Dobri pastir, III. del	din 40.—	
Teraš: Za visokim eljem	din 24.—	sedaj skupno samo
Teraš: Pri studencih zdravja in moči	din 24.—	din 30.—
Teraš: Po stezah resnične popolnosti	din 24.—	
Volc: Otrok, I. del	din 25.—	sedaj skupno same
Volc: Otrok, II. del	din 24.—	din 20.—

Prekrasni govori dr. Mihaela Opeke, t. j. 21 knjig, skupna cena 408 din — — — sedaj pa samo **din 200.—**

Kdor pa kupi v naši trgovini vsaj za din 50.— blaga, dobi krasno knjigo kot nagrado.

Poslužite se ugodne prilike, dokler traja zaloga!

TRGOVINA H. NIČMAN, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 2

Zavarujte se pri angleški zavarovalnici

„ROYAL EXCHANGE ASSURANCE“

Ustanov. l. 1720. Kapital nad 7 milijard din
Prevzema vsak rizik sama. Likvidira škode priznana hitro in kulantno, Dvakrat dá, kdor hitro dá. — Priporoča se

Ing. Joško KOBİ, gl. zastop. — tel. 22-60 — Ljubljana, Resljeva 16.

Javna zahvala.

Ob priliki zadnjega požara, ki nam je upepelil dve šupi na našem skladišču v Ribnici z vsa lesno zalogo, smo utrpeli veliko škodo, katero nam pa je angleška zavarovalnica

„ROYAL EXCHANGE ASSURANCE“

že tretji dan — v direktnem sporazumu z nami — kulantno likvidirala in obračunano škodo takoj izplačala v naše popolno zadovoljstvo, za kar ji dajemo tem potom vse priznanje in jo vsakomur najtopleje priporočamo

Ing. A. & M. Rudež
lesna industrija in trgovina
Rbnica na Dolenskem

Ilse von Stach: 52

Poslanci iz Voghere

Kulturno zgodovinski roman iz protestantske dobe. Poslovenil Fr. Omerza.

Samo visoko leteči papeževi načrti, ki jih je razvijal, če sta ga razgrela vino in soperica rimskih noči, — načrti, kako bo zbral krščanstvo za vojsko s Turki in bo on spredaj jezdit na cvetno-belem žrebcu, so navdajali v začetku Feliceja z mučnim neugodjem, dokler ni videl, da takim besedam ne sledi dejanja, ampak da se morajo razumeti le kot enodnevni, blesteči okraski tekoče ure.

Ker se je Benjamin spominjal trenutka, ko je stal v kapeli sv. Lovrenca pred Pavlom IV., je prošil z boječim srcem Feliceja, naj posreduje pri papežu za avdienco, toda Felice je odgovoril:

»Nobene slovesne avdiencie, Benjamin! To aveti oče sovraži kot vedenje španskih poslancev. V teh blagoslovljenih jesenskih dneh sedi rad po opravljenem raznem vencu z nekaterimi učnjaki in prijatelji v paviljonu pri čaši vina. Takrat te bom pripeljal preden in tvoja zadeva se odloči od enega požirka do drugega.«

Tako je korakal v mraku Benjamin in Felicejem spremstvu skozi vatikanske vrtove proti kazinu — lahkega erca; kajti nič se ni treba bati papeža, ki med važnimi posvetovanji o izbiri marmorja ali o poteku ornamenta mimogred vodi ljudstva. Njegovo zaupanje je zraslo do gotovosti, ko je stopal po stopnicah k mali tempeljski dvorani, zgrajeni pred notranjim dvoriščem kazina, in videl papeža. Kakor je pripovedoval Felice, je sedel tam na kamniti klopi in se norčeval s Pijem Ligorijem iz estetskega barbarstva strogo mislečih. Felice se približa papežu z urnim poklekom in pravi:

»Sveti oče, menih iz Voghere in brat mojega reda želi od Vaše Svetosti milosti!«

»Govori, Felice, govori!« odvrne papež in migne zadaj stoječemu Benjaminu živahno k sebi.

Benjamin poklekne in pove brez strahu papežu svojo, kot je mislil, pobožno prošnjo, ki mora biti torej gotovo uslišana, če sme iti kot misijonar v Nemčijo.

Tem bolj preplašen skoči na noge, ko odgovori Pij IV. z veliko odločnostjo:

»Nikakor, sin moj! To ne more biti. Potrebujem miru. Kako živimo in vladamo mi? Preganjamo krivoverce v njihovih deželah? Razdvojujemo države med seboj? Nikoli! Koncil samo prav srečno končali, cesarji in kralji so nam naklonjeni, lepe umetnosti smejo cvetati in uspevati. Na noge! Vsak vernik se naj ravna po nas in živi v miru v teh zamotanih časih!«

Papež se prekine in val resničnega upora mu pordeči lica in čelo.

»Kaj hočeš?« zavpije nejevoljen. »Na javnih trgih v Nemčiji stali in poštene ljudi dražiti k bratovski vojski? S tem nam ni ustrezno! Ko bi te bil papež Pavel obočil v dosmrtno ječo v samostanu! Hujskači so kot besne zveri najbolj varna spravljeni za zapahi in zidovi.«

Ko vidi papež strašni izraz v prosilčevem obrazu, omili glas in doda strogi odklonitvi pobožen opomin:

»Obiskuj,« pravi, »subožice in bolnike v Vogheri, sin moj, tolaži jetnike in misli na rešitev svoje uboge duše, — potem boš imel v meni milostnega očeta.«

Omahovaje Benjamin še enkrat poklekne, omahovaje se dvigne in se ziblje po zvitih stopnicah navzdol, na zadnji se pa zgrudi.

Papežovo nejevolje je pregal vrtnar, ki mu je prinesel prve citrone, ki so dozorele na italijanskih tleh in na papeškem vrtu. Se preden je spoznal papež pri zahajajočem dnevu vsebino kšarice, mu je že od daleč naznanjalo duhteče cvetje, s katerim je bila posodica lično obkrajnjena, da je v nji inorodna dragocenost. Ovoj dvostranskih stopnic je oklepal votlino, ki je bila torej pod

paviljonom. V tej votlini je slišal Benjamin šepetajoča glasova, ki sta se mu zdeli znana.

»Ali si slišal, Benedetto,« pravi eden hripavo, »kako hoče imeti strahopeten mir s sovražniki cerkve? Ni ga sram grditi pontifikat vzvišenega prednika in prepovedati misijon, ki more edini pridobiti nazj Nemčijo.«

»Zakaj nas kaznuje Bog s tako nevrednim paglavarijem?« sika drugi glas.

»Ker se hoče prepričati o naši zvestobi,« odvrne prvi, »ker hoče preizkusiti čuvarje, če bedé. Benedetto, ali naj stavljamo cerkev v nevarnost, da prizanesemo papežu? On naj pade, Benedetto, da živi ona.«

Drugi glas, ki je bil Benedettov, se zaduši v bolestem vzdihu.

Zgoraj v paviljonu govori vrtnar:

»Sveti oče, azijsko sadje je dozorelo v našem soncu.«

»Ah!« vzklikne papež, »v pravem času! Moj asirijski prijatelj, ki mi jih je podaril, je hvalil njih sok kot najbolj razveseljajoče sredstvo proti težavam oslabelega želodca.«

Papež se smeje sam vase in nadaljuje:

»Resnično, kuharska umetnost gospoda Girardija je v tem zadnjem mesecu nudila boljše jedi, kot je bilo za nas zdravilno. Toda če nam je Bog milostljiv, bo sok tega dražčega, zlatorumenega sadja zmešan s svežo acqua acetosa (Okisana voda) dodelila srečo, da bomo mogli brez zlih posledic zaužiti večerjo v vaej dolžini in dišečnosti.«

»Poslušaj,« pravi don Niccolò, zvezdogleđ, spodaj v votlini Benedetto, — »poslušaj in obupaj nad vrednostjo tega papeža, da je Peter, skala. Benedetto, si mlad, ti si močan in od Boga razsvetljen. Ne daj svojemu obupu, da lenari. Izprazni stol za svetega Gospodovega; njegova dela so že pisana v zvezdah.«

»Stokajoč odvrne Accolti:

»Gospod, bodi Medici prokletstvo ali blagoslov za krščanstvo, — vendar je pravilno izvoljeni papež!«

»Kda more to vedeti, če je bila njegova izvolitev pravilna,« odgovori don Niccolò, »če ni satan zmedel skrutinija in si ga izvohil, da bi zabranil slavna dela, ki jih je previdnost že sklenila in sem ti jih že povedal iz zvezd...«

»Zabranil?« momiija Accolti. »O Bog, ali nimaš bliska, da uničiš hudičevega papeža?«

»O Bog, ali nimaš nobenega služabnika, ki bi ti mogel posoditi roko?« šepetec Niccolò strastno.

Potem pravi mirneje: »Benedetto, dražil ga bom. Oznanil mu bom prihodnost, kot bi bil on junak, na katerega meri. Slišal boš, kako se napenja, — kako hlastno vskrava slavo, za katero ne etori v resnici niti koraka naprej.

Sodil boš, Benedetto, če je kaj drugega, ako zapišiš ostro šivanko v mehur, da počni in spozna vsak njegovo praznoto, ali...«

»Gospod, rotim vas,« zdihuje Accolti.

»Dobro, dobro, Benedetto,« odvrne don Niccolò, »daj mi trenutek, da spravim obraz v prikupljive gube, potem odidem po stopnicah k Njegovi Svetosti in prepustim tebe božjemu navdihnjenju.«

Papež se je že začel tresti od mraza, ker je jesenska noč rasla z občutnim hladom in svetovala, da gre v Vatikan, ko stopi k njemu z mnogo obetajočim nasmeškom don Niccolò.

Benjamin se je stienil v najbolj gosto senco, da ga don Niccolò ni videl. Da bi pa mogel opazovati papeža in njegovega dozvednega prijatelja in preroka, se je vzpel na prete in naslonil na daprno ograjo, kjer se je zgubljala v nakopičeno kamenje, ki je delalo votlino, in v čez visoke agave.

Tudi Benedetto je menjal prostor in si upal iz temne votline v temno noč pod varujoče veje velikanske cedre. Od tukaj je videl v svitu plamenic in zvezd, kako prijetno nosijo vitki stebri paviljona lahko streho. Tudi papeža v beli obleki in don Niccolò v črni je razločil.

»Sreča s teboj, oče krščanstva!« začne grbasti zvezdogleđ, ko skloni koleno.

Umrla nam je naša srčnodobra in nepozabna soproga, mama, tašča in stara mama, gospa

Marija Komac

Pokopali smo jo v torek, dne 22. novembra 1938, v Gorici.

Gorica — Ljubljana, dne 23. novembra 1938

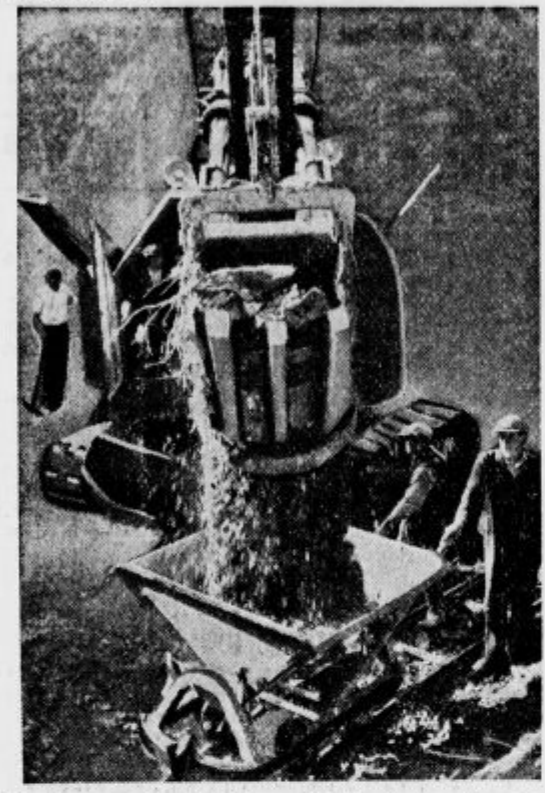
Zalujoči rodbini: Komac, Kodrič

Banovinska cesta Podvin—Lesce se že gradi

Najbolj moderna cesta v Sloveniji

Velikanska zemeljska dela. — 240 delavcev dela noč in dan. Cesta bo dograjena do poletja 1939

Letošnja jesen je začela tudi banovina po smotrnem načrtu modernizirati najvažnejše banovinske ceste. Kot prva je prišla na vrsto banovinska cesta, ki vodi v Bohinj od odcepa gorenjske državne ceste pri Podvinu. Medtem ko je banovina lani in letos zgradila na cesti v Soteski več novih železobetonskih mostov in omogočila tudi delno preložitve ceste, se je na jesen začela tudi preložitve 6 in pol kilometra dolge ceste od Podvinskega gradu nad Brezjami do laškega klanca, ki je že asfaltiran. Tako temeljite preložitve, kakor je ta, še nismo pri dosedanjih modernizacijah cest doživeli in zato je razumljivo, da bo zgraditev te moderne in nove ceste veljalo okrog 10 milijonov dinarjev. Za izvršitev te modernizacije je banovina najela pri Poštni hranilnici posojilo v znesku 11.100.000 din.

Vodja bačra je odprl dan velike lopate in nakopano prst se vsipa v voziček. Spredaj je dobro videti tri močne jeklene zobe, s katerimi se topata grize v zemljo. V ozadju je deloma videti ohišje bačra, ki stoji za žerjavom, ki drži lopato.

Draga gradbena dela

V avgustu je gradbeno podjetje J. Slavec & Co., d. z. o. z. iz Kranja izlicitiralo gradbena dela za 7 milijonov dinarjev. Pri tej licitaciji pa je bila izločena dobava kock, gramoza in eruptivnega kamnja za površinsko obdelavo cestišča. Te nabave bo oskrbela banska uprava v lastni režiji, zaradi česar bo odprla tudi poseben kamnolom v Kamni gorici. Kocke in drugo gradivo bo prav tako nabavila banska uprava sama in so vse te nabavke prečunane na 2.830.000 din, tako da bo v celoti modernizirana cesta zahtevala okrog 9.800.000 din.

Odlitno speljana cesta

Nova preložena banovinska cesta gre v popolnoma drugi smeri kakor stara cesta, ki je šla dole po hudih ovinkih skozi Radovljico in Lesce. Vse, kar ima skupnega s staro cesto, je nekaj križanj. V dobri in nazorni ekici prinašamo potek nove ceste, ki je označena z debelo črno črto. Nova cesta se začne tam, kjer zavije državna cesta, ki vodi iz Ljubljane proti Jesenicam, v smeri proti severu v vas Otok. Modernizirana banovinska cesta bo posegla kakih 100 metrov tudi na državno cesto in bo šla v skoraj ravni črti čez Podvinski hrib, čez katerega se vije stara banovinska cesta v neprestanih ovinkih in nerodnih klanjih. Na tem delu so na skici dobro označeni velikanski izkopi in nasipi, pa katerih bo šla nova cesta najprej s 6%nim vzponom, nato pa s 6%nim padcem. Kakega pol kilometra pred Radovljico pa zavije nova cesta, ki je šla doslej v smeri od vzhoda na zahod, proti severozahodu in gre v ravni črti nad 3 kilometre daleč čez ravna polja do Lesca. Na severnem robu Lesca začne nato v preglednih ovinkih zavijati proti zahodu ter gre čez železniško progo kakih 500 metrov severno od postaje v Lescah. Odtod zavija proti leškemu klanecu, na katerega se priključi v njegovi spodnji polovici.

Pet nadvozov in en most

Posebnost nove ceste je v tem, da so odpravljena na njej vsa križanja z drugimi banovinskimi in občinskimi cestami. Čez te ceste bo šla nova cesta z nadvozji. Zaradi tega bo imela na 6 km

dolgi progi 6 železobetonskih mostov. V smeri od Ljubljane proti Lescam bo šla najprej z nadvozom čez občinsko cesto, ki vodi v Mošnje. Ta cesta se odcepi od stare banovinske ceste v bližini potoka Zgoše, čez katerega gre nova cesta tudi po železobetonskem mostu. Naslednji nadvoz dobi nova cesta nad cesto, ki vodi iz Radovljice proti Novi vasi in Zapužam. Ta cesta bo poglobljena in ne bo imela nobenega stika z modernizirano cesto, pač pa bo zgrajena ob izstopu iz Radovljice posebno dovozno kolenko, ki je tudi zaznamovano na ekici in preko katerega bo možen prehod z ene ceste na drugo. Kakih 500 metrov naprej od tega nadvoza bo zgrajen od nove ceste kakih 250 m dolg odcep, ki bo omogočil zvezo raznih poljskih potov z novo cesto. Pri Lescah bo šla modernizirana banovinska cesta z nadvozom čez cesto Lesce-Hlebe in cesto Lesce-Hraše. Obe cesti bosta v ta namen poglobljeni. Lesce same pa bodo zvezane z novo cesto z na novo zgrajenim kolenom, ki se bo v primeri razdalji odcepilo od ceste Lesce-Hlebe. Ta nova cesta je zaznamovana na skici in gre prav čez črko S v napisu: Lesce. Končno gre nova cesta še čez močoven železniški nadvoz, ki je že zgrajen za bodočo dvotirno gorenjsko železnico.

Kolesarska steza

Ne glede na ta nad vse sodobni zasutek ceste bo imela nova banovinska cesta še posebno novost, ki je v Sloveniji nujno potrebna, namreč kolesarsko stezo, ki bo vodila od Podvina do Lesca. Ta kolesarska steza bo šla vzporedno ob cesti in bo široka 2 metra. Cesta sama bo široka 9 metrov in bo imela v sredi 6 metrov široko betonirano ali asfalt-makadamsko cestišče. Banketi ob betonirani cesti bodo široki poldrug meter. Posebno ugodno je še dejstvo, da gre nova cesta v neposredni bližini severno od Radovljice in Lesca, s čimer sta oba kraja pridobila razsežna stavbišča za svojo bodočo razvoj proti severu in modernizirani cesti. To se pozna že sedaj, saj so zemljišča v bližini nove ceste v zadnjem času občutno poskočila v cenah.

Taborišča in kuhinje za delavce

27. avgusta t. l. je gradbeno podjetje J. Slavec začelo z graditvijo nove ceste in je glede na ugodno jesensko vreme že doslej opravilo precejšno delo. V delu je hkrati vsa cesta, ki je razdeljena na dva odseka, prvi odsek je takozvani podvinski, drugi pa leški. Ker je treba modernizacijo te ceste zaključiti prihodnje poletje, je podjetje izpeljalo posebno organizacijo dela, pri čemer ni pozabilo delavstva in njegovih potreb. Tako je zgradilo za vsak gradbeni odsek posebno delavsko taborišče. Tako taborišče odgovarja vsem higienskim zahtevam in služi delavstvu zlasti z delavsko kuhinjo. Kuhinji v obeh taboriščih sta prostorni in opremljeni z izdanimi štedilniki. V vsaki kuhinji so zaposleni trije kuharji, ki pripravljajo ceneno in

20 let slovenskega Maribora

Polkovna slava mariborskega 45. pešpolka

Maribor, 23. novembra. Pred dvajsetimi leti na današnji dan se je Maribor prebudil kot slovensko mesto. V noči so razročile čete generala Maistra nemško »zeleno« gardo in s tem je bila usoda obdruvskega mesta za vse veke zapečaten. Maribor je postal severni mejnik nove velike jugoslovanske države. Veliko delo je izvršil pred 20 leti takratni mariborski pešpolk. Spomin na to dela proslavlja vsako leto naslednik mariborskega pešpolka, sedanjí 45. polk, ki ima na 23. novembra vsako leto svojo krstno slavo. Ta proslava je vsako leto zelo slovesna, posebno pomembna pa je bila danes, ob 20. obletnici velikih dogodkov.

Na slavnostno okrašenem dvorišču vojašnice kralja Aleksandra v Melju, kjer ima polk svoj sedež, so se zbrali danes ob 10.30 predstavniki mariborske javnosti in odlični gostje polka. Med njimi so bili zastopnik lavantinskega vladike in stolnega kapljiča stolni dekan dr. Cukala, mestni pešpolk general Stanovljovič, predsednik okrožnega sodišča dr. Hudnik, oba okrajna glavarja dr. Šiška in Eiletz, mestni župan dr. Juvan, predstojnik mestne policije dr. Trstenjak, obojni komisar Krajnovič ter predstavniki vseh mariborskih pomembnejših državnih in samoupravnih ustanov, društev in korporacij. Pred slavnostno tribuno je bil postrojen ves polk z graničarsko četo. Goste je pozdravil domačin polkovnik Marko Božovič. Sledili so cerkveni obredi, ki so jih opravili vojaški kurat Zavaldal, pravoslavni prota Ivošević in muslimanski duhovnik Halil Imanović iz Ljubljane. Po zaključku cerkvenih opravil je zaigrala godba državno himno. Nato je imel poveljnik polka polkovnik Božovič ognjevit nagovor na vojakse. Uvodoma se je spomnil mrtvih junakov, predvsem pa našega vladarja zedinitelja Aleksandra I. ka-

teremu je vojaštvo z gosti zaklicalo »slava«. Nato je nazdravil najvišjemu poveljniku, mlademu kralju Petru II., ter so njegov pozdrav spremljali navdušeni »živio« klici. Potem je v daljših izvajanjih očrtal zgodovino bojev za osvoboditev Maribora ter je stavljal vojakom tedanje junaške borbe in njihove voditelje kot svetel zgled, ki naj jih spremlja vse življenje v pripravljenosti žrtvovati se za domovino. Po tem lepem nagovoru poveljnika polka je sledil defile vsega polka in obmejne čete. S strumnim korakom so med maršem vojaške godbe korakale posamezne edinice pred slavnostno tribuno ter pozdravile goste današnje slave.

Moderen bager koplje

Prav zaradi tega pa je kljub kratki gradbeni dobi podjetju uspelo, da je že opravilo precej gradbenih del. Cesta je od svojoega začetka do leškega klanca že v delu. Iz strahu pred mrazom so najprej pohiteli z graditvijo vseh železobetonskih nadvozov, mosta in propustov. Zato so že sedaj skoraj v celoti dograjeni vsi nadvozji in druga železobetonska dela. Samo za mostove so porabili okrog 2000 m³ betona, za železne armature pa je šlo 22.000 kg železa. Ugodno vreme je tudi omogočilo uspešno izvedbo velikanskih zemeljskih del. Na tej cesti bodo morali namreč odkopati skoraj 140.000 m³ prsti, gramoza in kamnja. V ta namen je podjetje nabavilo tudi dragocene stroje, med katerimi je prav gotovo najbolj zanimiv 26 tonski bager, katerega lopata zajema z enim samim mahom tri četrti m³ rasčenege terena. Bager je najmodernejši izdelek priznane nemške tovarne in stoji na podstavku, ki je opremljen z verzišnim pogonom, kakor traktorji ali tanki. Na tem podstavku se vrti okrog navpične osi ohišje bačra z žerjavom, ki zasaja lopato. V ohišju je montiran tricilindriški Diesel motor za 75 konjskih sil. Bager more v eni uri nakopati do 30 m³ zemlje in prsti in se zaradi tega njegovo prodiranje vidno pozna. Da gre delo gladko izpod rok, bager vedno, kadar zajame, takoj izprazni svojo lopato v že pripravljeno voziček, ki pelje nakopani grušč na mesto, kjer ga potrebujejo za nasip.

Številne strojne naprave

Seveda more bager uspešno kopati le v svetu, ki sestoji iz gramoza ali ilovice. Ponekod pa bo šla cesta čez konglomeratne gmote, katere razbijajo s pnevmatičnimi klavidi, ki jih žene stisnjeni zrak. Ker je vsa cesta v delu, je doslej podjetje že položilo okrog 4 km industrijskih tirov, na katerih razvažajo nakopani grušč s 75 prekucevalci. Ker bo cesta šla ponekod tudi po visokem nasipu, tlačijo nasipe, ki jih sedaj nasipajo, s 500 kg težkimi pnevmatičnimi žabami. Kljub temu, da je podjetje začelo odkopavati zemljišče z bagrom šele v oktobru, so vendar že odkopali od začetka del okrog 40.000 m³.

Lep rekord

Prav verjetno je, da bo letošnja zimo mogoče opraviti vsa razsežna zemeljska dela in zgraditi nasipe, ki bodo še prezimili. Zato bodo prihodnje pomlad lahko začeli že z betoniranjem ceste, za kar bodo uporabili najnovejše stroje. Tako bo za betoniranje ceste služil stroj, ki bo šest metrov široko betonsko ploščo izdeloval v enem pasu. Uporabljali bodo tudi še številne druge pomožne stroje, kakor transportni trak, stroje za napravo asfalt-makadamskega cestišča itd. Tako bo imela nova banovinska cesta trojen rekord: bo najmodernejša speljana in zgrajena s tehničnimi napravami, kakršnih doslej pri nas pri graditvi cest še nismo uporabljali, hkrati pa bo zgrajena prej kakor v enem letu.

Ali se narava moti? All da človeku 32 zob, če mu jih je tudi manj dovolj? Gotovo ne! Dobro delovanje našega žvečilnega aparata je odločilnega pomena za naše splošno zdravstveno stanje. Vsi zobje so nam potrebni. Zato ne pozabimo, da smo tudi mi njim potrebni: negovati jih moramo. Stalna nega s Chlorodontom, zanesljivo zobno pasto, ohrani zobe zdrave do pozno starosti. Dober sloves pa gre Chlorodontu zaradi visoke kvalitete. Domači proizvod.

til z veselo novico, da jim je tudi mariborska mestna občina hvaležna ter je v znak zahvale sedaj podarila najbolj potrebnim Maistrovim borcem dan 15.000 din, v bodoče pa jim bo vsako leto v znak svoje hvaležnosti naklonila v svojem proračunu primerno podporo. Stolni dekan dr. Cukala je v svoji napitnici slavil našo vojsko kot zvešto čuvarico naših meja, kateri se moramo v prvi vrsti zahvaliti, da lahko danes mirnega srca in brez bojanih proslavljam 20 letnico svobodnega Maribora, v zavesti, da bo Maribor s svojim zaledjem ostal vedno v okviru jugoslovanske države. Za njim je govoril pravoslavni prota Ivošević, nato pa predsednik Maistrovih borcev dr. Dolar. Brzojavno je čestital mariborskemu pešpolku k slavi knez namestnik Pavle, vojni minister in drugi.

Popoldne je bila v vojašnici Kralja Aleksandra v Melju vojaška veselica, katere se je udeležilo veliko meščanov. Zvečer je priredil polk avo-jim gostom v veliki dvorani hotela Orel slavnostni večer, ki je potokeval v najlepšem razpoloženju. Maribor je danes pokazal, kako je tesno povezan z našo hrabro vojsko in še posebej s svojim 45. pešpolkom.

† Franc Gombač

V Trstu, kamar je šel iskat zdravja, je umrl upokojeni višji kletarski nadzornik g. Franc Gombač. Rodil se je v ugledni slovenski tržaški družini. Studije je dovršil v Klosterneuburgu, obiskoval predavanja na visoki šoli za kmetijstvo na Dunaju in praktical pri nekaterih vzornih gospodarskih podjetjih. Leta 1893 je vstopil v službo kranjskega deželnege odbora kot potovalni učitelj za vinarstvo. Pozneje je bil imenovan za državnege vinarškega in pozneje za kletarskega nadzornika za Kranjsko, končno pa za dravsko banovino.

Pokojni si je pridobil velike zasluge za obnovo vinogradov na Dolenjskem in v Beli Krajini. Na stotine predavanj je imel v teh krajih. Organiziral je razne kletarske in sadiarske razetave ali pa vsaj sodeloval pri njih. Napisal je tudi knjige: »Najcenejša in najhitrejša obnovitev opustošenih vinogradov«, »Novo vinogradništvo in umno kletarstvo«. V raznih časopisih pa je napisal na stotine strokovnih člankov o vinarstvu, kletarstvu in sadjarstvu. Slovenski sadjarji in vinogradniki ga bodo ohranili v trajnem spominu.

Pogled na leseni oder za strop pritličja Batove palače v Ljubljani. V ozadju je videti skoraj na polovico odsekano staro hišo Jadranske banke, ki stoji še ob Selenburgovi ulici in katero bodo po zgraditvi palače podrlí. V ospredju stoji transportni trak, ki je vozil betonsko mešanico iz pritličja v prvo nadstropje.

Volivno gibanje naših železničarjev

V Ljubljani: V petek zvečer je bil v nabito polni dvorani Rokodelskega doma v Ljubljani lep sestanek članov poverjenišva za ljubljanske železničarje JRZ, na katerem sta poročala kandidata gg. P. Masič in dr. G. Golia. G. Masič je orisal »stanovskim tovaršem notranji položaj v naši državi s posebnim ozirom na Slovenijo in železničarje. Svoja izvajanja je zaključil s pozivom na agitacijo od moža do moža, da bo tudi bela Ljubljana pokazala s sijajno zmago, da je strnjena za svojim voditeljem, kar je izzvalo viharno vklíkanje dr. Koroscu.

Drugi kandidat g. dr. Golia se je po dotaknil nekaterih prečih vprašanih glede delavcev in nameščen-cev. Povedal je marsikaj zanimivega iz svojega dose-danega sodelovanja na tem polju glede izboljšanja gnotnega položaja, preskrbe za starosti itd., tako da so zborovalci takoj imeli jasno sliko, kako vsestransko bo lahko zastopal svoje volivce pri reševanju njihovih življenjskih potreb. Izvajanja g. dr. Golia se železničarji ponovno prekinili z živahnim odobravanjem. Na koncu zborovanja se je po oglasil k besedi še pre-prost delavec in kratko pokazal na beden položaj delavca, posebno še, ako ga pošljejo zaradi pomanjkanja kredita na brezplačen dopust. Ker se je pa v enem takem primeru že sam prepračil, kje je za te rezeve pravo razumevanje in tudi uspešno posredovanje, zato poziva vse navzoče, da vsi glasujejo za Stojadnovič-Korosčevo listo!

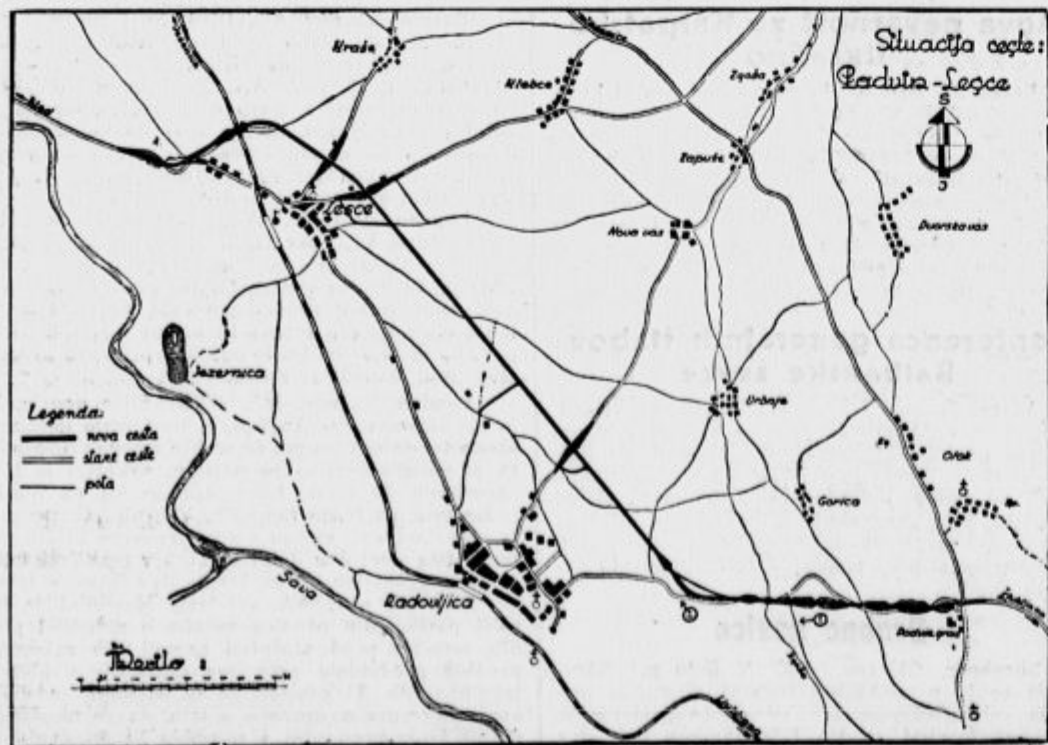
Poverjenišvo Ribnica. V nedeljo, dne 20. t. m., je bil v gostilni g. Oniča dobro obiskan sestanek kluba železničarjev JRZ. Predsednik kluba g. Masič Pavle je predložil članom delo in prizadevanja kluba za dobrobit vseh železniških uslužbencev ter pomen volitev in dosedanje smotno delo vlade. Preprosta in lahko umljiva izvajanja so člani pazljivo poslušali ter govornika nagradili s ploskanjem in mu zagotovili, da bodo 11. decembra z zaupanjem oddali glas za listo in kandidata JRZ.

Poverjenišvo Grosuplje. V nedeljo ob 15 je bil sestanek kluba železničarjev JRZ. Sestanek se je udeležilo osebe od postaje Ljubljana dol. kolodvor do

Stične. Na sestanku je predsednik kluba JRZ g. Masič Pavle obdelal vsa železničarska strokovna vprašanja. Za njim je govoril namestnik kandidata za okraj Ljubljana-okolica g. S. Mersu, ki je obrazložil, zakaj moramo železničarji in slovenski volivci voliti dne 11. decembra listo JRZ in izvojevati voditelju slovenskega naroda kar najčastnejšo zmago. Ko je še pojasnil, da je kandidat mesta Ljubljane g. Masič Pavle izbran iz vrst železničarjev, so poslušalci potrdili, da bodo oddali glasove za listo JRZ in njene kandidatse.

Poverjenišvo Zalog. V soboto 19. t. m. je bil v gostilni Gradisar v Zalogu sestanek članov poverjenišva kluba JRZ, katerega so se udeležili od upravnege odbora iz Ljubljane tov. predsednik Masič Pavle in tajnik kluba tov. Cimperman Viktor ter kandidat za Ljubljano-okolico g. Stare Miloš. Velika gostilniška soba je bila nabito polna železničarjev, ki so pazljivo poslušali izvajanja vsa. Masiča, ki je podrobno obrazložil sedanje nezdruve razmere pri železnici, kjer je zlasti osebe zaradi močnega prometa preveč zaposlene. Nadalje je poročal še o drugih aktualnih zadevah, predvsem o novem delavskem pravilniku, ki je v delu, o noveli zakona o državnem prometnem oesbju, službeni obleki itd. Politično poročilo je podal kandidat g. Stare Miloš. Sestanek, ki je trajal skoraj polne 3 ure, je zaključil predsednik tov. Vizintin, ki je izjavil, da bodo železničarji dne 11. decembra volili vsi listo dr. Stojadnoviča.

Poverjenišvo Čakovec. V nedeljo 20. novembra je bil v Čakovcu v hotelu Vajda sestanek Kluba železničarjev JRZ. Prisotna sta bila tudi 2 delegata poverjenišva iz Varaždna. Razpoloženja članstva je bilo odlično ter so vsi prisotni odobravalni delo in politiko sedanje vlade, posebno pa še našega vodje dr. Korosca, o čemer sta poročala predsednik poverjenišva Čakovec tov. Seibitz in delegat upravnege odbora iz Ljubljane tov. Golobič. Sklep je bil, da gremo 11. decembra vsi kot en mož oddati svoje glasove za listo dr. Stojadnoviča.

ČASNIKARSKI KONCERT

Bliža se 1. december, dan našega zedinjenja v novo državo, pa tudi dan tradicionalnega časnikarskega koncerta

ki otvarja našo zimsko koncertno in plesno sezono. — Iz programa koncerta, kakor smo ga objavili včeraj, je videti, da je časnikarski koncert vsakega 1. decembra ostal zvest svoji lepi tradiciji, ter da bo tudi letos nudil najlepši užitek, pa tudi po koncertu pristržno zabavo. Prosimo vse dosedanje obiskovalce naših koncertov, da nam ostanejo zvesti, vse občinstvo pa vabimo, naj si rezervira prvi december za obisk tega tako priljubljenega časnikarskega koncerta

Koledar

Četrtek, 24. novembra: Janez od Križa, spoznavalec; Hrizogon, mučenec.
Petek, 25. novembra: Katarina, devica mučenica; Mozes, mučenec.

Osebnosti

— Poroka. V župni cerkvi Svete Družine v Mostah (Ljubljana) sta včeraj stopila v zakon gđ. Vida Logarjeva iz znane Logarjeve rodbine v Kranju, in g. Alojzij Ilija, urednik »Slovenca«. Poročil ju je domači župnik g. Miha Jenko, ki je ženinov rojak iz cerkvijske fare in tudi star prijatelj Logarjeve družine. Za prico sta bila nevestin brat gosp. dr. Jože Logar, podkonzul v Düsseldorfu v Nemčiji, in nevestin svak g. dr. Joža Bohinec, banovinski zdravnik v Cerkljah pri Kranju. Iskreno čestitamo!

— Iz poštne službe. Premeščeni so bili: Pfefferer Hilda iz Maribora v Ljubljano 2, Gorjancec Marija iz Metlike v Novo mesto, Pignar Marija iz Gor. Radgone v Maribor 1, Mozetič Marija iz Ptuj v Ljubljano 4, Skoflec Marija iz Rajhenburga v Celje, Bergant Franc iz Novega mesta v Metliko, Toplič Bertal iz Maribora v Gor. Radgono, Ribič Ana iz Sevnice v Radeče pri Zidanem mostu, Pahor Artur iz Maribora na Pragersko, Bertonec Jože iz Ljubljane 1 v Radovljico, Dornik Feliks iz Ljubljane 2 v Maribor, Kos Feliks iz Domžal v Ljubljano 1, Marušič Miroslav iz Ljubljane 1 v Brezice, Cergal Ivan iz Celja v Crno pri Prevaljah, Sanela Florian iz Crne pri Prevaljah v Celje. — Upokojeni so bili: Srot Martin, zvančnik v Celju; Poš Josip, zvančnik v St. Ilju v Slov. gor.; Grahič Matija, zvančnik iz Maribora 2; Veber Milan, zvančnik v Ljubljani 2.

— Iz vojaške službe. Odlikovani so z redom sv. Save 3. razr. inž. stotnik I. razr. Hinko Reš in direktor tovarne »Seširc« v Škofji Loki Alojz Kmetič, z zlato kolajno za vestno službovanje pa peh. narednik vodnik I. razr. Josip Kunst. Upokojeni so: konjeniški stotnik I. razr. Dragotin Veselič, geodetski polkovnik Santo Goldoni, višji godbenik II. razr. Alojz Liberšar in nižji godbenik I. razr. Emil Šaran.

— Poštno ministrstvo je dovolilo, da se pri državnih pogodbenih poštah Blanca, Krka in Sveta Barbara pri Mariboru otvori brzojavna in telefonska služba za javen promet. Z istim rešenjem ministrstva je dovoljeno, da se otvori pri pomožnih poštah Remšnik in Kapele brzojavna in telefonska služba, pri pomožni pošti Sv. Ožbalt ob Dravi pa le telefonska služba.

— Dva zdravnika za splošno medicino sprejme notranje ministrstvo v aktivno službo orožništva v činu sanitetnega poročnika in sicer enega za orožniški polk v Belgradu, drugega pa za orožniško podčastniško solo v Sremski Kamenici. Kandidati ne smejo biti starejši od 34 let in morajo vložiti prošnje pri pristojnem vojnem okrožju tako pravočasno, da bodo v poveljstvu orožništva v Belgradu najkasneje do 15. decembra t. l. Ostali sprejemni pogoji so razvidni iz »Službenega vojnega lista« str. 1751—1754, ki je interesantom na vpogled pri pristojnih vojnih okrožjih in na vseh orožniških postajah.

— Pri sprjetju. molčaj v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Frans-Josef« grenčice.

— V Službenem listu kraljevske banke uprave dravske banovine od 23. t. m. je objavljena »Razširitev konvencije med Jugoslavijo in Veliko Britanijo o vzajemni sodni pomoči v civilnih in trgovinskih stvareh na nekatere britanske prekomorske teorije« dalje »konvencija med Jugoslavijo in Vel. Britanijo o vzajemni pomoči pri postopku v civilnih in trgovinskih stvareh; razširitev na Južno Rodezijo«. »Obrazci zapisnikov o poslovanju volivnega odbora za volitev narodnih poslancev« in »Sprememba določil o kajeju v bifejih opernega in dramskega gledališča v Ljubljani«.

— Vlom na Golem brdu. V noči od nedelje na ponedeljek je bilo vlomljeno na Golem brdu v vilo ljubljanskega trgovca Krevla Borisa. Tatovi so odnesli razne predmete v vrednosti 2000 din.

— Le do konca tega tedna je čas prijave za Putnikov izlet na Oplenac. Zahtevajte te prospekte in informacije v vseh biljetarnicah Putnika.

— Od 3. do 4. decembra izlet v Trst in Gorico. Prijave sprejema Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon.

Danes nepreklonno zadikrat! Ne zamudite nepozabno pisme in pevake revije Broadway Melodies 1938

Melodije sveta

KINO MATICA tel. 21-24 Najnovejši Paramount Ob 16., 19. in 21. uri

— Nezdoga nočnega potnika na Savi. Pri Sv. Jakobu ob Savi je Sava, kakor smo poročali, preplavila stranske leseni most. Okoli pol dveh je šel čez ta most neki možki, pa ga je voda odnesla s seboj. Mož se je zagrabil za neko debla ob bregu in od tam začel klicati na pomoč. Prav tedaj pa se je peljala mimo na dveh avtomobilih banovinska komisija iz Topolšice, ki je čula klice na pomoč. Sama pač ni mogla čez Savo, temveč je morala priti v Ljubljano po večjem ovinku. Tudi ni vedela, iz katere smeri prihajajo klici na pomoč. V Ljubljani pa je komisija že čez nekaj minut obvestila reševalno postajo, da kličje v Savi na pomoč nekdo, ki se potaplja. Takoj so odhiteli na lice mesta reševalci z reševalnim avtomobilom, toda na domnevanem mestu nečreče so našli nekaj domačinov, ki so reševalcem povedali, da so pravkar potegnili iz Save vsega premraženega moža.

— Pančevo brez električnega toka. Pred nekaj leti je bil položen med Zemumom in Pančevim pod Donavo kabel za električni tok. Ta kabel pa je sedaj nenakrat počil, tako da je Pančevo bilo nekaj časa brez toka, s čimer je bila zelo oškodovana precej obsežna industrija v Pančevem. Ni izključeno, da je kakšna ladja presekalala kabel. Sedaj se trudijo, da kabel čimprej popravijo, tako da Pančevo in bližnje banatske vasi ne bodo brez toka.

Kino Sloga

Telefon 27-80
Predstave ob 16., 19.
in 21. uri

Samo še danes!
VELIKA ILUZIJA
DITA PARLO - JEAN GABIN

Jutri
Ešnapurski tiger

— Sezonski delavci se vračajo. Iz Murske Sobote nam pišejo: V nedeljo zvečer se je vrnila v Prekmurje večja skupina sezonskih delavcev. Iz vseh delov Francije so prišli. V petek zvečer so se zbrali v Parizu in se preselili: 121 jih je bilo, ki so komaj čakali, da zopet vidijo domače kraje in čujejo govoric svojih dragih. Do nemške meje jih je spremljal član izseljenskega društva, da so boljše potovali in da jim je bil za vsak primer z navesti pri rokah. Denar so menjali ugodneje, kot so pa nekateri pričakovali: za 100 frankov so dobili 147 din. Vsi pripovedujejo o veliki vzemirjenosti v njihovih vrstah v času vojne nevarnosti. Zadovoljni so bili, da se je vse tako lepo izteklo. Nekateri so prinesli s seboj sorazmerno več prihranjenega denarja, drugi pa zopet manj, kakršne so bile pač razmere, v katerih so živeli.

— Katoličani in različne vere. Zveza fantovskih odelcev je založila knjigo: »Katoličani in različne vere«, ki jo je spisal dr. Alojzij Odar. Moramo si biti na jasnem, kaj je z različnimi verami, ki jih vsak dan srečujemo. Jasnost ne more škodovati. Znali bomo spoštovati svojo vero in ljubiti pripadnike tujih ver, ne da bi pri tem trpela škoda naša vera. Opozorjamo fante, da to knjigo po možnosti naroče vsi naši člani. Skušajte pa tudi, da se knjiga razširi med ostalo naše katoliško ljudstvo. Vsaka slovenska družina mora imeti to knjigo. Cena za člane je samo 5,50 din, za nečlane 7 din. Naroča se pri Zvezi fantovskih odelcev, Miklošičeva c. 7/1.

— Volite, volite! Lutz-peči, tovarna Ljubljana VII. Tel. 32-52

— Velika turistična konferenca na Sušaku. Dne 24. in 25. t. m. bo na Sušaku turistična konferenca, na kateri bo sodeloval trgovinski minister inž. Kabašin in delegati drugih resornih ministrstev.

— Vreme. Jugoslavija: Oblačno in deževno vreme v sredini države, na vzhodu in jugu in nad severnim delom ter na zahodu in nad Primorjem pa se je razjasnilo. Toplota se je zelo znižala na zahodni polovici, zvišala pa na vzhodnem delu kraljevine. Najnižja toplota Kalinovnik 1, najvišja Kobiljača 21 stopinj. — Napoved za danes: Počasi se bo razjasnilo po vsej državi, samo v južnih krajih bo še prevladovalo oblakno z dežjem. Možno je, da bo v goratih krajih snežilo. Toplota se bo še znižala.

— Medvojska železniška postaja dobiva novo lice. Ze dalj časa preurejajo zidarij in ostali rokodelci gradbene sekcije ljubljanskega železniškega ravnanstva vse kolodvor. Temeljni stavbe so bili izolirani, vstavljena nova okna in vrata, preurejena prometna pisarna itd. Sedaj urejajo še pločnik okoli postaje. Ostala dela (lopa za potnike v primeru slabega vremena, premestitev stranišča itd.) pa bodo nadaljevali spomladi.

Monumentalno filmsko delo — najgrandioznejši film, ki je bil npravljen v Hollywoodu v zadnjem desetletju!

Danes premiera!

Pustolovštine Marka Pola

Velenapeti filmski roman o avturarstvu mladega Korčulanca, ki je potoval po svetu, prodiral v XIII. stoletju na Kitajsko, osvajal ženska srca in odkrival tajnosti razkrajnega carstva Kublaj-Kana. Nad 10.000 sodelujočih!

Gary Cooper in lepa Sigrid Gurle nedavno odkrita norveška lepotica, danes najlepša žena Amerike!

KINO UNION

Tel. 22-21

I Zdrženje jugoslovanskih inženirjev in arhitektov — sekcija Ljubljana priredi v soboto, dne 26. t. m., popoldne ogled cestno-gradbenih del na banovinski cesti Podvin—Lesece. Odhod ob 13. uri popoldne z avtobusom iz Tavčarjeve ulice. Cena za osebo od 22,50 do 30 din (po številu udeležbe). Obvezne prijave do petka 25. t. m. do 14 ure na UJIA ali tel. 46-71 (g. ing. Bevc). K ekskurziji se vabijo člani in po njih vpeljeni gostje.

I Premiera filma »Pustolovštine Marka Pola« v kinu Unionu. Občinstvo opozarjamo na današnje premiero monumentalnega filma »Pustolovštine Marka Pola« v kinu Unionu. Ta film je eno največjih filmskih del ameriške produkcije ter nam v napetih in vedno inšceniranih prizorih predčuje avturaristični roman mladega in hrabrega Korčulanca, ki se je podal po svetu, doživljal pustolovštine in pri tem odkrival skrivnosti Kitajcev v srednjem veku. Kljub nevarnostim potovanja je mladeniška odločnost in njegova lepa zunanost vsepovsod zmagovala. Vloga Marka Pola igra v filmu Gary Cooper, ki ga obožujejo vsi tudi pri nas v Ljubljani. V filmu je sodelovalo 10.000 ljudi. Vseposvobod je film doživljal triumfe. Opozorjamo da bo film le kratko dobo na programu, ker ga mora kino Union že kmalu poslati v druga mesta, kjer ga težko pričakujejo.

I Vožnje snega. Podjetniki in prevozniki, ki imajo na razpolago navadna ali motorna vozila z dvigalnimi napravami za odlaganje tovora, se pazivajo, da predložijo takoj nekolkovana pisemna enoporočila pisarni mestnega cestnega nadzorstva na Vrazovem trgu, če žele sodelovati pri prevozu snega. V sporočilih je treba navesti točne podatke o velikosti vozil, o dvigalu in o zahtevku za dnevno osemurno vožnjo.

I Male tatvine. Na glavnem kolodvoru so prijeli mladega fanta, nekega S. A., ko je ravno skušal ukrasti nekemu železničarju službeno svetilko. Fant doslej še ni bil kaznovan in mu je uradni prav resno povedal, da je s to malo tatvino stopil z eno nogo že v kriminal, zakaj odvzeli so mu prstne odtise in njegovo ime uvedli v kriminalno razvidnico. — Ivanu Adamiku je bil z zaprtega dvorišča nekega manjšega hotela ukraden rjav kovčeg, v katerem je bilo več mizarskega orodja, vrednega okoli 500 din. — Postrežnici Marjeti Igljevič je bilo v garderobi palače Delavske zbornice ukradenih 115 din gotovine.

I Službo šoferja je ponujal. Še vedno je trda za kruh in ljudje morajo mnogo skrbeti, kako priti do poštenega zaslužka. To pa je izrabljali neki R. J., doma iz mariborske okolice, ki objavlja v časopisih male oglase, da preskrbi službo šoferja, sveda le proti kavciji. Pred časom je izabil tako od nekoga v Ljubljani hranilno knjižnico, v kateri je bilo zabeleženih nad 6000 din vlog. Ogoljufanec pa je kmalu spoznal, da je nasledel goljufu, in je moza, ki je knjižnico že naprej spečal, ovalil policiji. Tedaj se je posrečilo to knjižnico rešiti. Goljuf pa se je sedaj zopet pojavil v Ljubljani, se izdajal za lastnika nekega mariborskega avtobusnega podjetja in tako res izabil od nekoga brezposelnega človeka zadnjih prihranjenih 1000 din pod pretvezo, da mu preskrbi službo. Pa tudi to je prišlo kmalu na dan in policijski agent je goljufa pred včerajšnjim aretiral v Tomačevem.

Prireditve in zabave

Pesem domotožja ali njena daritev je naslov igre, ki jo igrajo velike Klare v nedeljo 27. no.

Chamberlain in Halifax v Parizu navdušeno sprejeta

Pariz, 23. nov. TG. Nocoj ob 17.50 sta med navdušenjem pariškega prebivalstva prispela v Pariz angleški ministrski predsednik Chamberlain in zunanji minister Halifax. V prvi voz sta se vedla ministrska predsednika Chamberlain in Daladier, v drugi voz pa zunanja ministra Halifax in Bonnet. Vsi štirje so se peljali po glavnih pariških ulicah, kjer je občinstvo stalo v gostem špalirju in jim prirejalo navdušene ovacije. Chamberlain in Halifax sta se nato podala na angleško poslaništvo na Rue de Lafayette.

Pariz, 23. nov. TG. Bonnet je danes izjavil časnikarjem, da bodo vsi nesporazumi med angleškimi in francoskimi zastopniki urejeni v četrtek, tako o španskem vprašanju, o sponadu na Daljnem vzhodu, dalje o medsebojnih gospodarskih vprašanjih med Zedinjenimi državami, Anglijo in Francijo, o vprašanjih medsebojnega sodelovanja

Nova nevarnost za Karpatsko Ukrajino

Praga, 23. nov. o. Dobro poučeni praški krogi poročajo, da zbirlata Poljska in Madžarska mnogo čet ob meji Karpatske Ukrajine. Ti krogi izražajo bojazen, da je Madžarska pripravljena okupirati Karpatsko Ukrajino že iz razloga, ker je Češko-slovaška armada demobilizirana. Odločnoji činitelji sporočajo, da je italijanski zunanji minister grof Ciano sporočil madžarskemu ministru, naj se vzdrži slehernega prenatljanja, dokler se ne sporazumeta Italija in Nemčija.

Konferenca generalnih štabov Balkanske zveze

Atene, 23. nov. TG. Še v tekočem mesecu novembru se v Atenah zberejo na redno zasedanje vrhovni poveljniki generalnih štabov držav Balkanske zveze. Vlada je objavila, da bo ta sestanek že 28. novembra. Jugoslovanski, romunski, turški in grški šefi generalnih štabov bodo ostali v Atenah dva do tri dni ter bodo proučevali sedanjí mednarodnopolitični položaj v luči strokovnih vojaških dejstev.

Drobne novice

Nürnberg, 23. nov. AA. V Rotu pri Nürnbergu se je v tamkajšnjih tovarni aluminija pripetila velika eksplozija. Tovarniško poslopje je zelo poškodovano in sta bila ranjena tudi dva delavca.

vembra ob 5 popoldne v frančiškanski dvorani v Ljubljani. Igra je zelo lepa. Kaže med drugim življenje ciganov, ki imajo tudi sree, kakor pravi Karmen sama, glavna junakinja igre.

Predavanja

Aktualno predavanje našega pedagoga. V soboto, dne 26. t. m., bo ob 18 zvečer predaval v dvorani mineraloškega inštituta na univerzi naš univ. prof. dr. Karel Ozvald o temi »Glavni viri neuspehov na srednjih šolah«. Po predavanju bo redni letni občni zbor Pedagoškega društva.

Angleško društvo v Ljubljani opozarja svoje člane na današnje predavanje univ. prof. g. John A. Zvetine iz Chicago o ustavi Združenih držav Amerike, ki bo v zbornični dvorani univerze ob 18.

Alli veste, kaj je novega?

Miklavž bo kupoval letos darila: žepne robe, bele in barvaste, za dame in gospe, ženili vojnine in svilnate rute ter šerpe pri manufakturi trgovini JANKO ČESNIK, Ljubljana Lingarjeva

Sestanki

Fantovski osek Sv. Peter ima drevi ob 8 redni sestanek s predavanjem.

Društvo Bela Krajina ima jutri, v petek ob 20 v salonu hotela Štrukelj sestanek, na katerem bo predaval železniški ravnatelj v p. g. inž. Klodič o železnici Crnomelj—Vrbovsko.

Tovariši akademiki. V petek 25. t. m. bo predaval v beli dvorani hotela Union ob 20 g. dr. Kuchar: »Kako skrbe veliki narodi za svojo kri v tujini«. Ker je narodno-obrambno vprašanje za slovenski narod bitne važnosti, Vas vabimo, da se ga polnoštevilno udeležite. — Akademika zveza.

Iz legije koroških borec. Krajevna organizacija Legije koroških borec v Ljubljani priredi v soboto, dne 26. novembra t. l. ob 20 sestanek v restavracijskih prostorih pri »Šestici«.

Naše dijaštvo

Na 6. rednem občnem zboru Akademskega kluba arhitektov v Ljubljani je bil izvoljen sledeči odbor: Preds. Bahovec Milka, cand. arch.; podpreds.: Erbežnik Milan, cand. arch.; tajnik: Kanič Eliza, stud. arch.; blagajnik: Adamič Mirko, stud. arch.; knjižničar: Kumbatovič Filip, ing. arch.; trgovec: Gradišnik Zorka, stud. arch.; revizorja: Petek Dušan, cand. arch.; Simič Branko, cand. arch., delegata za ZSKTF: Engelman Miran, stud. arch., Kregar Viktor, stud. arch.

Na rednem občnem zboru DSJF, dne 19. novembra 1938, je bil izvoljen za študijsko leto 1938-39 naslednji odbor: Predsednik Klemenčič Franc, cand. iur., podpredsednik Kolenc Črtomir, cand. iur., tajnik Perhave Leon, cand. iur., blagajnik Železnik Vinko, stud. iur., knjižničar Majcen Dušan, cand. iur., ref. za skripta Lipovšek Anton, stud. iur., gospodar Šober Marjan, cand. iur.; namestnika Štavadhor Miha, cand. iur., Vrečo Aleksij, cand. iur.; revizorji: Marin Tone, stud. iur., Plajh Avgust, cand. iur., Halik Anton, cand. iur.; razsodišče Cigan Jože, cand. iur., Breznik Igor, cand. iur., Makovec Viktor, cand. iur., Gaberšček Milan, cand. iur., Zalik Martin, cand. iur.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marijin trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 4 in mr. Bohinec ded., Rimska cesta 31.

Poizvedovanja

Našla se je v Selenburgovi ulici žepna ura. Dobi se v uršulinskem samostanu.

Ljubljana

I Veliki narodi so postali močni zaradi tega, ker skrbijo smotno in načrtno za svojo kri v tujini. Če delajo to veliki narodi, je razumljivo, da bi morali tudi mali narodi vsaj še z večjo skrbjo čuvati nad svojo krvjo v tujini. Malokateri narod ima toliko izseljenstva, kakor naš mali slovenski, zato je nujno potrebno, da se spoznamo z modernim načinom, kako obvarovati pred narodno izgubo našo bodočnost. O tem predmetu bo predaval na prihodnjem prosvetnem večeru v petek ob 8 v beli dvorani g. dr. Alojzij Kuhar. Predprodaja vstopnic v Prosvetni zvezi, Miklošičeva c. 7.

I K Sv. Križu vozi avtobus s Krekovega trga še vedno po voznem redu ter je cena vožnji tja in nazaj samo 2 din za osebo.

I Cene električnega toka mestne elektrarne ljubljanske za pogon. Na ponovne očitke, da mestna občina ljubljanska s previsokimi cenami električnega toka odbija industrijo, je treba pojasniti, da je mestna elektrarna že pred 13 leti prodajala električno energijo za pogon v obrtne namene po 4 din za 1 kWh, nato je l. 1926 znižala ceno na 3 din in l. 1932 spet na 2,75 din za 1 kWh. Nazadnje je znižala ceno električnemu toku za pogon v obrtne namene lanske leto od 2,75 din na 2,50 din za 1 kWh. Ta cena se znižuje z obratnimi urami, kar je treba razumeti tako, da konsument doseže nižjo ceno, če dalj časa dela z motorjem. Če stranka velikokrat obratuje z motorji in dokaže nad 2000 obratnih ur, lahko izkoristi najnižjo ceno 1,25 din za kWh. Tudi večje industrije se ne morejo pritoževati, saj vidimo iz uspeha mestne elektrarne o porabi električnega toka za leto 1937-38, da ga je elektrarna prodala nasproti l. 1936-37 za 2.159.216 kWh več ter zato prejela samo 1.321.751 din, kar gre na račun priključenih večjih industrij, ki plačujejo top po nižji ceni, in na porabo toka v gospodinjstvu. Na porabo toka za razsvetljavo stanovanj pa odpade le malenkosten povisek konsumna. Industrija lahko dobi danes od elektrarne tok po ustrežajoči nizki ceni ter ni treba več, da bi si sama postavljala električne naprave za pogon, in zato tudi niso utemeljeni očitki, da bi mestna občina ljubljanska s previsokimi cenami električnega toka odganjala industrijo od mesta.

I Slovenska straža v Ljubljani opozarja vse svoje člane in prijatelje na predavanje: »Kako skrbe veliki narodi za svojo kri v tujini«, ki bo v petek 25. novembra ob 8 zvečer v beli unisonki dvorani v okviru prosvetnih večerov.

I Mestni muzej bo zaradi zime odslej ob nedeljah in praznikih za brezplačen obisk zaprt. Za tople pomladi. Kdor pa želi muzej obiskati ob delavnih, plača 5 din vstopnice.